

GORENJSKI GLAS

CENA 19 000 DIN — LETO XLII — št. 90

Kranj, torek, 21. novembra 1989

stran 5

Gorenjska banka bo med najboljšimi v Ljubljanski banki

stran 17

Izprijenci ali bolniki

stran 20 Peščeni hrib, če...

Klic po svobodi

Je res Gorenjska znotraj slovenske države posebno leglo takojmenovanih zdravih sil, ortodoksno - boljševistično naravnanih in če hočete marionetnih politikov ali boljše, politikantov? Gre res za industrijsko in politično zaprto pokrajino, v kateri so svojo politično pot med drugimi začeli tudi France Popit, Zdravko Krvina, Vinko Hafner... in kjer želi živeti mirno življenje penzionist Stane Dolanc? Ali pa so ta in vsa v tej smeri nadaljevana razmišljanja zgolj voda na mlin ta čas modernemu pljuvanju po ZK (oblasti) in kot takšna lahko (večinoma) tudi predvsem sredstvo manipulacije z javnim mnenjem in hkrati izkoriščanje medijskega prostora, čeprav mahajoč z zastavico "objektivnosti"?

Gre vsekakor za kvalificirana vprašanja, na katera pa si bo moral bralec odgovoriti predvsem sam, kajti spodaj podpisani menim, da je končno minil čas velikih resnic, ki so jih poskušala razkrivati tudi ostra novinarska peresa in skozi to (ne)posredno vplivati na zavest in oblikovanje stališč državljanov določenega območja.

Vseeno pa ne moremo mimo ta čas za gorenjsko politiko sila aktualnega vprašanja -

vzpostavljanja opozicijskega bloka Stranki socialističnega samoupravljanja, kot bi temu rekel kolega Milharčič. Praktično v vseh petih gorenjskih občinah namreč v zadnjih dneh beležimo intenzivno ustanavljanje iniciativnih odborov novih političnih zvez. Pri tem pa ne moremo mimo dejstva, da je Gorenjska med zadnjimi pokrajinami v republiki, kjer naposled le prihaja do začetkov vzpostavitve resničnih kontrolnih mehanizmov uradni politiki (oblasti), če poenostavimo vizijo začetega, namreč vizijo političnega pluralizma.

Kje pravzaprav iskati vzroke, da smo na tem področju med zadnjimi v Sloveniji? V neposredni bližini Ljubljane, polpretekli zgodovini industrializacije pokrajine, splošni zasnosti tega območja, močni uradni politiki, ostrim posegom proti drugače mislečim, "ziheraškemu" značaju Gorenjca, "želji po obisku Amerike, šele takrat, ko je le-ta že odkrita", nepolitičnosti podkaravanških prebivalcev, enobejevske partizanske tradicije, kmečki trmoglavosti... ali pa mogoče tudi v (vsaj delni) potrditvi uvodnih razmišljanj?

Vine Bešter

Foto: Gorazd Šinik

Ob zaključku Čufarjevih dnevov

Življenju dodati kulturo

Jesenice - V soboto zvečer so v Gledališču Tone Čufar podelili letošnje Čufarjeve nagrade za dosežke v kulturi ter uprizarili Goldonijeve Ribiške zdrahe.

Noben boj ne zapuša svojih sledi v ljudeh, če ne uporablja tudi umetniške besede. Mesto, ki se ne zapiše v literaturi, likovni umetnosti, v kulturi sploh, ne more biti mesto v pravem pomenu, je mesto brez življenja, je dejal pesnik Ciril Zlobec, ko je nagovoril polno dvorano Gledališča Tone Čufar ob zaključku letošnjih Čufarjevih dnevov.

Slavoslovni govornik je imel v mislih ustvarjalnost in to ne le delovno, pač pa tudi to v kulturi, ko je govoril o tem, da Slovenci, ki smo nekaj radi govorili o svoji majhnosti in zaprtosti, zdaj vendar lahko prav glede svoje ustvarjalnosti stopimo ob bok drugim evropskim narodom, saj smo del celote in ne narod v rezervatu.

Tudi na Jesenicah, mestu, ki je bilo od nekdaj znano kot mesto delavcev, ni mogoče živeti samo ob materialnem delu, potreba po duhovnem življenju je nenehno navzoča: končno je bilo na primer prvo dramsko društvo na Jesenicah ustanovljeno že leta 1904, toda igre so igrali že dosti prej. Čufarjeve nagrade, ki jih na Jesenicah za kulturno ustvarjalnost podeljujejo že od leta 1956 dalje, so prav tako odraz zavesti, da življenjski standard ne obstaja brez duhovne kvalitete: šest nagradencev je le šest najvidnejših predstavnikov v tem letu izmed množice drugih, ki jim ure prebite pri ljubiteljskem delu pomenijo vse.

Lea Mencinger

Prostorske nepravilnosti v Triglavskem narodnem parku

Palica - za svarilo in uporabo

Bled, 17. novembra - Ko je svet Triglavskega narodnega parka na seji v petek razpravljal o zakonitih in nezakonitih prostorskih posegih na območju parka in o drugih nepravilnostih, je predsednik sveta dr. Matjaž Kmecl sklenil razpravo z besedami: "V vsaki dobri hiši je nad vrati palica - za opozorilo in svarilo, v primeru, da pride do večjega prestopka, pa tudi za uporabo." V Triglavskem narodnem parku, kjer je bila palica doslej predvsem za svarilo, ugotovljajo, da bo treba v primerih, ko javno opominjanje ne daje rezultatov, treba poseči tudi po palici, udariti po tistih, ki jim je kritike bolj malo mar, in "presekati" ravnanje, ki je v nasprotju z zakonom o Triglavskem narodnem parku in raznimi predpisi.

Nepravilnosti pa je veliko in preveč! Rudnik na italijanski strani še naprej onesnažuje Koritnico, s tem pa tudi reko Sočo in vire podtalnice. V Bohinju so dovolili, da so se v času svetovnega veslaškega prvenstva vozili po jezeru tudi motorni čolni. Traktor-ska pot čez poključko planino Uskovnico je zgrajena nestrokovno in brez potrebnih soglasij. Problem so tudi tekaške proge v Tamarju, gozdna cesta nad Frčkovo planino, širitev smučišča na Voglu, gradnja hleva na Podkrnskih planinah, parcela v Stari Fužini, nedovoljene gradnje počitniških hiš v radovljiškem delu parka...

Palice, o kateri je na seji govoril dr. Kmecl, pa velikokrat ni mogoče uporabiti - tudi zato ne, ker ni na voljo ustreznih podatkov in dokazov. Naša slabost je namreč pomanjkanje raziskav, ne le o vplivih onesnaževanja na okolje, ampak tudi o vplivih svojeglavega poseganja v kulturno krajino. Predstavniki uprave Triglavskega narodnega parka to dobro vedo: ko se udeležujejo raznih mednarodnih srečanj, lahko le nemočno opazujejo druge, ki prihajajo na takšna srečanja s knjigami podatkov in raziskav.

C. Zaplotnik

Izšel osnutek zakona o volitvah

Izpit iz demokracije

Ljubljana, 21. novembra - Medzborovska komisija slovenske skupščine je pretekli teden dala v javnost delovni osnutek zakona o volitvah v skupščine, ki bo skupaj s predvidenim zakonom o političnem združevanju, pomemben element našega pravnega sistema in naše resnične opredelitve za demokracijo in politični pluralizem, ki smo jima z dopolnili k slovenski ustavi odprli vrata. Osnutek bo v naslednjih tednih podvržen kritični presoji javnosti in njenih organizacij. Včeraj so o njem govorili na predsedstvu republiške konference SZDL, z njim pa so se že seznanili slovenski župani, ki zaradi mnogih novosti in na trenutke zapletenega sistema niso ravno ploskali. Vendar, če smo resnično za demokracijo, tajne in neposredne volitve, potem besede ne gre požreti, ampak se lotiti zahtevne naloge. Osnutek zakonja tajne in neposredne volitve, predlaga štiriletni mandat delegatom z možnostjo največ dvakratne ponovitve v isti skupščini. Novosti je precej. Uvajamo volilne enote, kombiniramo večinske in proporcionalne volitve, osnutek govori o 24 urnem molku pred dnevom volitev (druga inačica pravi, da ga ne bi bilo), predvideva načini financiranja volitev in predvolilnega tekmovalstva kandidatov (tudi marketing in finančna pomoč simpatizerjev, podjetij) itd. Kandidate bo mogoče določati na zborih volilcev ali s podpisovanjem. Skratka, smo na začetku razprave o izjemno pomembnem zakonu.

J. Košnjek

Že prihodnje leto bo Gorenjska banka ponudila delniški kapital

Delnica Gorenjske banke bo mikavna

Kranj, 14. novembra - Odbor ustanoviteljev Gorenjske banke Kranj je poleg elaborata o utemeljenosti njene ustanovitve obravnaval tudi poslovno politiko za prihodnje leto. V središču pozornosti bo poslej dobiček, že ob koncu prihodnjega leta namerava banka pri delitvi dobička ponuditi tudi nakup delnic, ne le svojim delničarjem in drugim bankam, temveč tudi ljudem. Poznavalci pa že zdaj napovedujejo, da delnica Gorenjske banke ne bo padla pod nominalno vrednost, temveč jo bo preseгла, nemara enkratno, kar seveda pomeni, da bodo zelo mikavne.

Kako točne so takšne ocene, bo seveda najbolje pokazal čas, že zdaj pa je moč reči, da v banki hitijo s preoblikovanjem v delniško družbo in hči utegne biti celo hitrejša od matere, kar navsezadnje govori tudi o tem, da se tržnega gospodarstva in osredotočenosti na dobiček ne bojijo.

Poslovna politika za prihodnje leto temelji seveda na sa-

mostojnosti banke, ki po besedah Zlatka Kavčiča, sedanjega predsednika poslovnega odbora, predlagan je za direktorja bodoče Gorenjske banke, kot strategijo opredeljuje varčevanje in ohranjanje vrednosti, višjo lokalno dividendo, uvažanje podjetništva tudi v poslovanju z občani, pri naložbah zgolj merili poslovne uspešnosti in spoštovanje dovoljenih tole-

ranc rizičnosti, odprtost v jugoslovanski prostor itd. Skratka banka naj ne bi obstajala več le zaradi posojil, temveč zlasti zaradi dobička.

Ze prihodnje leto naj bi Gorenjska banka ponudila delniški kapital in bodoče delnice seveda ne bodo obvezne, kakršna je praktično sedanja preobrazba sredstev ustanoviteljev v delnice, saj jih je v nasprotnem primeru moč dvigniti šele čez pet let. Računajo, da bo prihodnje leto pri delitvi dobička ponudili nakup delnic v višini 400 milijard dinarjev, leta 1991 pa 535 milijard dinarjev. Več o ustanovitvi Gorenjske banke Kranj na 5. strani.

M. Volčjak

Elita za praznik - Elita za praznik - Elita za praznik

40 % popust na gotovinsko plačilo nad 8.000.000 din v E - moda, Mladinski salon, Ženski salon, Moški salon in Šport!

40 % popust na gotovinsko plačilo nad 5.000.000 v Maji, Joštu in Baby!

Elita od 21. do 28. novembra 1989 Elita

Izredno ugodno - Izredno ugodno - Izredno ugodno

MIHA NAGLIČ
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Sredi Evrope

Prejšnji teden smo na tem mestu ugotovili, da se je znova postavilo vprašanje združitve obeh Nemčij. Nemci z ene in druge strani neba, pa so zadržani. Pogosto navajajo besede francoskega pisatelja François Mauriac, ki je svoj čas zapisal, da ima Nemčijo tako rad, da ga veseli, ker sta kar dve. Izkazalo se je, da je slej ko prej le ena in da je kakor kopriva. Ugotovili smo še, da bi lahko zalogaj, kakšnega bi pomenila ponovno združena Nemčija, prebavila le združena Evropa. Ob vprašanju, kako se bo odvijal nedoročeni scenarij evropskega združevanja, smo še posebej zaskrbljeni tisti, ki živimo sredi nje. Dokler je bila naša celina razdeljena z železno zaveso, so bile razmere jasne. Zdaj, ko se je zavor dvignil, se začena nova dejanje in kažejo se napeti in nepredvidljivi prizori. Na zahodu nastaja vse močnejša in vse bolj povezana Evropska skupnost (ES), na vzhodu ostaja velikanska, a notranje oslabela SZ, ki se po plimi zadnje vojne šele zdaj vrača v stare meje, na sredi med obema pa nastaja nekakšen vakuum, v katerem se sprašujemo, kdo ga bo zapolnil in kako?

Srednja Evropa se znova konstituira tudi gospodarsko in politično. Duhovna priprava na to traja že dolgo. O njej so se pogovarjali pisatelji na letošnjem srečanju v Vilenici. Duhovno razsežnost tega pojma je orisal Rudi Šeligo tudi na straneh našega lista (10. 11. 1989). Tokrat nas zanima njena politična razsežnost, ki je trojna. Najprej je tu nostalgija, ki se izraža v težnjah po obnovi donavske monarhije. Druga je tista, ki se ji reče *Mittleuropa* in je že vesekoli kod za eno od možnih rešitev nemškega vprašanja. Ne nazadnje je Srednja Evropa šifra za hotenje po prenehanju sovjetske hegemonije v tem prostoru. Gorbačov se s svojim umikom iz njega, z novo zunanje politično držo in z napovedjo »skupnega evropskega doma« omogočil oživitve vseh navedenih teženj. Prva je žal res le nostalgija, je kakor hrepenenje po izgubljenem domu. Druga je zanimiva le za Nemce, ki so nas skušali že dvakrat nategniti na svoje kopito in jim v tretje prav gotovo ne bo šlo (rado). Zapleteno stanje, v katerem se nahajajo države med ES in SZ pa bi lahko dešifrirali kot *finlandizacijo*. Ravna se namreč po finskiem zgledu: notranja suverenost ob spoštovanju zunanje političnih in vojaških obveznosti do SZ. Pri čemer je že mogoče (v primeru Madžarske) zaznati tudi naslednji korak, skrit pod šifro avstrifikacije: vojaška nevtralnost brez zavezujočih političnih vezi s SZ.

Jasen, ekonomsko utemeljen in politično realen načrt evropske integracije ima za zdaj le ES, skupni evropski dom, ki ga tako rad omenja Gorbačov, pa je nekaj sila nedorečenega. Kako tedaj zapolniti prazni prostor med obema? Zaenkrat lahko v njem zaznamo le konkretna politična iskanja, ki še nimajo jasne globalne okvirja in perspektive. V mislih imam dva nedavna dogodka, ki to potrjujejo. Prvi se je zgodil v Budimpešti, kjer so se srečali zunanji ministri Avstrije, Italije, Jugoslavije in Madžarske, drugi pa sočasno v Comu (Lombardija), kjer so se sestali predsedniki vlad dežel članic delovne skupnosti Alpe Jadran. Primerjava obeh pokaže, da so slednji dlje od prvih. Evropa regij prehiteva Evropo držav, ki se prepočasi otesa zgodovinskih travm in očitno ne zmore hitreje premoščati razlik. Zidovi iz predsodkov in objektivne razlike so večja ovira, kot je bil berlinski zid. Zadržano obnašanje Budimirja Lončarja v Budimpešti je v tem oziru več kot zgovorno.

Kaže pa, da evropeizacije tudi balkanskega brda ne bodo zadržale. Nekega večera preklopim TV na zagrebški kanal in prisluhnem besedovanju mladih črnogorskih politikov. Na vprašanje, ali se Črna Gora res kmalu pridruži DS Alpe-Jadran, odgovori eden pritrdilno in doda, da bo prav to črnogorska pot v Evropo! — Eppur si muove.

Proti mitingu

Nova sestava OK ZKS v Radovljici je na svoji prvi seji pretekli teden sprejela tudi posebno izjavo - protest, v zvezi z napovedanim "mitingom resnice", 1. decembra v Ljubljani. V svoje stališče so med drugim zapisali: "Odločno nasprotujemo organizaciji ter izzivaškim napovedim mitingovanja Srbov in Črnogorcev iz Srbije v Ljubljani. Prepričani smo, da miting ne bo ničesar rešil ali pojasnil, temveč le še bolj zapletel medčloveške odnose tudi za Srbe in Črnogorce, ki živijo v Sloveniji. Miting je nesprejemljiv, vsiljen ter dobro pripravljeni manever s provokativnim datumom, ki nas želi angažirati, da se bomo v predkongresnem obdobju ukvarjali z njimi in njegovimi posledicami, ne pa z gospodarskimi in kongresnimi vsebinami. Protestiramo proti takšnim metodam in jih je potrebno preprečiti." V. B.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trbiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Naročnina za IV. tromesečje 370.000 din

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Zargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl Žlebir** (socialna politika, Tržič), **Dušan Humer** (šport), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Mirjana Drakster** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Volžič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Zasebnik ni več družbeni zajedalec

Vsaj z ideologijo smo na čistem

Ljubljana, 16. novembra - V preteklosti se prav pogosto ni dogajalo, da bi obrtniki oziroma zasebniki hvalili partijo zaradi potez njim v prid. Na četrtkovi seji centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije pa so obrtniki in predstavniki drobnega gospodarstva dajali priznanje slovenski Zvezi komunistov, ki je junija leta 1987 začela lomiti idejne predsodke zoper zasebno gospodarsko dejavnost oziroma podjetništvo. Idejne poglede je sedaj treba praktično in predvsem pravno uveljaviti.

Uvodničar na to temo na četrtkovi seji centralnega komiteja, izvršni sekretar predsedstva Robert Černe, je ocenil, da lahko po dobrih dveh letih lahko govorimo o ugodnejši družbeni klimi za razvoj obrti in podjetništva. Spoznali smo, da so nujne spremembe v velikostni strukturi našega gospodarstva in da je treba napolniti praznino v razredih majhnih in srednjih podjetij. Politični pogoj za razvoj je sedaj dan, manjkata pa še dva: tržni način usklajevanja gospodarske dejavnosti in celovit sistem pospeševanja drobnega gospodarstva. Načrtovana gospodarska reforma lahko marsikaj reši, marsikaj, vključno z ustavno osnovo in zakoni s področja podjetništva je že narejenega, zijo pa še vrzeli, na primer pri sproščanju zaposlovanja in oblik organiziranja, pri stimulativnem davčnem sistemu in omogočanju tujih naložb v obrt, pri oproščanju prometnega davka, realnega vrednotenja osnovnih sredstev in z njim povezanim načinom obračuna amortizacije. Obrtniki še ne morejo do deviz na deviznem trgu, prisiljeni so jih kupovati na črno, izobraževanje ni primerno, obdavčeno je delo, ne pa dobiček in prav zato je število zaposlenih pri zasebnikih majhno, komaj eden na obratovalnico. Po novem letu lahko pričakujemo spremembe na boljše tudi v teh elementih. Predvsem pa je po Černetovi sodbi treba delovati v dveh smereh: dostop do kapitala mora biti lažji, saj je recimo razvojni dinar predrag, v

Sloveniji pa kaže oblikovati vladno agencijo za obrt oziroma drobno gospodarstvo oziroma podjetništvo.

Razprava, v kateri so sodelovali predvsem zastopniki obrti, tako zasebne kot družbene, in drobnega gospodarstva, je v bistvu samo nadgradila Černetov uvod. Nekateri so se spotaknili že v formulacijo "drobno gospodarstvo". Imamo namreč samo obrt, nato pa so mala in srednja podjetja. Bančni sistem je za obrt popolnoma neustrezen, zato obrtniki razmišljajo o svoji bančni organizaciji. Začetni kapital, vključno z razvojnimi dinarjem, je ubijajoče drag. Slovensko drobno gospodarstvo nima kadrovske osnove, za kar je kriv tudi izobraževalni sistem, ki je obrti ukradel vajence. V Škofji Loki naj bi spet začeli izučevati mizarje. Ker se podjetništvo v družbenem sektorju prepočasi uveljavlja, bežijo, tudi najboljše, kadri iz firm v zasebnost, kar družbeni sektor siromaši. Sredstva za nerazvite bi tudi Slovenija lahko uporabila za obrt, pa tega ni storila, čeprav je bila skupaj s Hrvaško pobudnica tega. Hrvati so to speljali. Položaja fizične in pravne osebe nista enaka, obremenitve so različne, kar sili k špekulacijam, marsikaj pa bo treba prečistiti pri vodenju knjig in tudi v obrtnem zakonu. Ta ne more biti vseobsegajoč, ampak naj daje okvire delovanja samo obrti. Obdavčujemo delo, zato obrtniki odpuščajó ali ne zaposlujejo novih delavcev. Družba bi morala iskati denar pri dobičku.

Prihodnje leto bo Slovenija dobila vladno agencijo za obrt in malo ter srednje podjetništvo s široko dejavnostjo. Mogoče bo to korak k reku, ki

ga je na seji cekaja povedal dr. Matjaž Mulej: podjetnik slabo spi in dobro je, pri njem zaposleni pa dobro spi in zaradi tega nič slabše ne je!

J. Košnjek

Nova šola podjetništva

Predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije Ivan Kukovica je povedal, da zbornica snuje ob šolah na Brdu in v Radencih novo šolo podjetništva. Delovati naj bi začela v Mladinskem domu v Bohinju. Nekaj govornikov se je spotaknilo ob sedanjim način izobraževanja za obrt oziroma drobno gospodarstvo. Zakon ne pomaga, če ni ljudi, je dejal eden od njih. Partija je bila pobudnik sedanjega sistema izobraževanja, zato naj tudi sedaj predlaga, da se bo spremnil, tudi v korist obrti. Jože Strle, predsednik republiškega komiteja za drobno gospodarstvo, je dejal, da sta obrt in podjetništvo brez svojega kadra, zato ga morata nekje vzeti. Drugje ga ne moreta, kot v sedanjih podjetjih. Tudi sam se kdaj prav zaradi pomanjkanja ljudi počutim kot poveljnik brez vojske.

Miting politična provokacija

Ker so stališča CK ZKS in Slovenije do mitingov znana, CK ne bo posebej odgovarjal na zahtevo po mitingu Srbov in Črnogorcev s Kosova 1. decembra v Ljubljani. Zahteva po mitingu je politična provokacija in vsiljena. S tem pa čeka ne odklanja dialoga s Srbi in Črnogorci na Kosovu. Dobrodošel je vsakdo, je dejala Sonja Lokar, ki prihaja v Slovenijo v miru, dostojanstveno in resnično pripravljen za sporazumevanje. Dialog na okroglih mizah, javnih tribunah, v strpni razpravi, kjer bodo vladali argumenti. Napovedan in žaljiv pohod na nima te vsebine. Bogo Gorjan je dejal, da je skrivanje za vlakom bratstva in enotnosti huda zloraba te manifestacije, Božidar Debenjak je menil, da so v pozivu s Kosovega polja stvari, zrele za sodni pregon, Martin Košir pa se je vprašal, kdo take stvari financira, ko recimo v Prištini zmanjkujó kurjave, ko v bolnišnici prezebajo. Zakaj o tem molčijo zvezni organi, vključno s predsedstvom SFRJ, pa sekretariata zvezne vlade za notranje zadeve in ljudsko obrambo.

Očitno pa je stališče CK ZKS med pobudniki pohoda v Ljubljano vzbudilo nove strasti. Na nedeljskem sestanku odbora za pripravo vlaka v Ljubljano so celo dejali, da utegne priti, če bodo Slovenci miting preprečili, do prelivanja krvi. Ob tem pa je bilo rečeno, da bo konec novembra prišel v Ljubljano strateg mitingov Šolevič iz Kosovega polja.

Slovenska opozicija

Odkod strankam denar?

Ob koncu preteklega tedna sta slovensko alternativno politiko zaznamovala predvsem dva dogodka. Prvi gre na rovaš dogovarjanja o načinih financiranja novih političnih zvez, kjer je bilo na sestanku, ki ga je vodil Jože Smole, na koncu sklenjeno, da vsi politični subjekti pripravijo svoja stališča do dveh pisnih predlogov (Jugoslovanske zveze in Zelenih Slovenije) o tem, kako si predstavljajo ureditev problematike zagotavljanja potrebnih finančnih sredstev novim političnim združenjem, ki ne spadajo v krog družbenopolitičnih organizacij.

Drugi dogodek, vreden širše pozornosti, pa je ustanovitev Združene demokratične opozicije v Celju, ki si je na začetku postavila nalogo na treh področjih: ekološka koordinacija, kot razširjena politična koordinacija ter doseganje konkretnih političnih ciljev, za svoj temeljni skupni cilj pa so si zastavili vzpostavitev parlamentarne demokracije in odpravo »enopartijskega režima na celjskem območju«.

V. B.

Lešani ob razriti Dobrči:

Za vlake vprašati tudi lastnike gozdov

Tržič, novembra - Marsikaterga planinca je letošnje poletje presenetila vse do samega vrha Dobrče speljana gozdna cesta. Ni sicer še dokončno urejena, toda trasa je speljana in verjetno bodo že prihodnje leto vse do sem gor lahko prišli s kamioni. Poleg tega je v pobočju Dobrče narejenih nekaj novih vlak. Lešani, ki imajo gozdove v Dobrči, iz njenega pobočja pa dobivajo tudi vodo, se bojijo, da bodo ti grobi posegi v goro lahko imeli usodne posledice prav pri vodi. Zato so že drugič postavili delegatsko vprašanje tržiški skupščini in na zadnji pred dnevi dobili od GG Kranj obsežen odgovor, podprt tudi s podatki, kako bolj odprti so gozdovi v Avstriji in Zahodni Nemčiji in je Dobrča v primerjavi z njimi le zasilno odprta. Nove vlake in cesto tu zagovarjajo prav zaradi zadnjih vetrolomov, nevarnosti lubadarja in žarišč okužbe, pa tudi zaradi varovalnih interesov, saj bi v primeru požara bil gozd hitro dostopen gasilcem. V Dobrči so namreč predeli, ki so popolnoma nedostopni in drevesa, ki tu stoje umirajo, so leglo škodljivcev in bolezní.

Krajani Leš z vsem tem soglašajo, vendar se tudi upravičeno bojijo, da bodo zaradi miniranja v gori ostali brez vode. Strah ni brez osnove, kajti zgodilo se je že, da se je zaradi miniranja v kamnolomu nad Palovčami v začetku sedemdesetih let voda izgubila in so morali zanj na novo kopati in iskati vire. Zato zahtevajo, da se odgovorni ob vsakem takim posegu pogovore s krajanji prizadetih krajev, vezanih na te vodne vire in v primeru izginotja vodnega vira, le-tega na lastne stroške znova poiščejo.

D. Dolenc

Različni pogledi na predlagani novi vrh slovenske partije

Med ključem in programom

Ljubljana, 16. novembra - Povsem prav je, da centralni komite Zveze komunistov Slovenije ni nekritično, brez razprave, česar smo bili doslej ponavadi vajeni, sprejel seznam možnih kandidatov za člane CK Zveze komunistov Slovenije in CK Zveze komunistov Jugoslavije. Nevarno pa je, da že na prvi seji po sprejetju programa za 11. kongres taisti čeka skoraj pade v lastno past. Na četrtkovi seji se je ta nevarnost pokazala v dveh primerih. V program je partija zapisala 25 odstotno zastopanost žensk (tudi moški so lahko lepi in ženske izvoljene), na listi možnih kandidatov za slovenski čeka pa jih je le 8 med 88, ob načelu, da ob izkušnosti potrebujejo tudi mlade ljudi z novimi idejami, pa najdemo na seznamu le enega, ki je bil rojen po letu 1960. Osnutku moštva, ki naj bi po kongresu izvajalo uresničitev partijskega programa, so bili namenjeni tudi nekateri drugi očitki, vsaj nekateri kot posledica stare partijske miselnosti in raznih neuspešnih ključev, kot na primer, da je med predlaganimi premalo delavcev in kmetov, da regije niso enakomerno zastopane, da je preveč direktorjev, znanstvenikov in politikov.

Trije kandidati

Za možne kandidate za predsednika predsedstva CK ZKS so predlagani Boris Muževič, Franci Pivec in Ciril Ribičič, za sekretarja pa Sonja Lokar in Uroš Dular.

Vsak od kritikov partijske liste ima po svoje prav in tudi zato bo do kongresa odprta. Posebej bo treba čeka pomladiti in ponovno primerjati črko programa s kadrovske ponudbo. Kar prav so za četrtkovo sejo čeka zapisali mladi komunisti, člani programske komisije ZKS: ni razlogov, da nekaterih programskih izhodišč ne bi začeli uresničevati takoj, nedopustno je, da ZKS in še posebej ZKJ delata nekatere reformske korake tako počasi, in, ni pomemben zgolj in samo program, temveč ljudje, ki ga bodo reprezentirali. Vsaj tako za zdaj kaže, da ga bo morala precej spremenjena ekipa, brez Kučana, ki po štirih letih odhaja prepričan, da je partija dovolj zrela za boj in bi bilo slabo, če bi bila vezana samo na enega človeka. Za vsako partijo, pa tudi za ZKS, velja pravilo, da se s programom lahko dvigne, z njegovim neuresničevanjem, kar pa lahko storijo le ljudje, pa lahko pade.

J. Košnjek

Svet Triglavskega narodnega parka

Usklajevanje je mogoče, če je pripravljenost za dialog

Bled, 17. novembra - Svet Triglavskega narodnega parka - predse-
duje mu dr. Matjaž Kmecl - je na petkovi seji v osrednjih točkah
dnevnega reda obravnaval ukrepe za sanacijo Bohinjskega jezera,
gradnjo informacijskega središča TNP v Trenti, gradnjo male vodne
elektrarne na Logu (Trenta) in aktualno prostorsko problemati-
ko, o kateri je bila razprava, najdaljša in najzanimivejša.

Janez Bizjak iz uprave TNP je obvestil parkovni svet o pro-
storskih posegih, ki so usklaje-
ni z zakonom o Triglavskem
narodnem parku in z drugimi
zakoni, o posegih, ki so v nas-
protju z zakoni, ter o nedovo-
ljenih posegih brez soglasij in
dovoljenj. Razširitev ceste sko-
zi Trento (od naselja Na Logu
do križišča pri izviru Soče) je
primer, kako je mogoče tudi na
naravovarstveno in krajinsko
občutljivem območju uskladiti
različne interese, če je le pri-
pravljenost za dialog in medse-
bojno sporazumevanje. Uskla-
jevanje je potekalo dve leti, in-
vestitor - republiška skupnost
za ceste pa je v glavnem upo-
števal vse pogoje, ki so mu jih
postavili Triglavski narodni
park ter republiški in novogori-
ški zavod za varstvo naravne in
kulturne dediščine. Na vsej tra-
si je sporen le odsek skozi zase-
lek ob cerkvi, ki predstavlja je-
dro Trente in izjemno krajins-
ko vrednoto. Graditelji pred-
lagajo večjo širitev ceste, kot je
bila dogovorjena, in tudi gradn-
jo treh novih mostov.

Velik problem je Koritnica.
Kot je povedal Janez Bizjak,
gre za vsakodnevno zastuplja-
nje reke s težkimi kovinami in
za kršenje zakona o TNP ter za
edinstven primer v Alpah, ko
neka država zastuplja vodo v

narodnem parku sosedne drža-
ve. Čeprav so na italijanski
strani obljubili, da bodo rud-
nik zaprli že pred dvema leto-
ma, je še vedno odprt. Rešitev
se prelaga iz leta v leto; dobri
poznavalci razmer pravijo, da
zato, ker tudi jugoslovanska
stran še ni poravnala vseh eko-
loških obveznosti do Italije.
Svet TNP bo ponovno opozoril
republiški komite za varstvo
okolja in urejanje prostora, da
izdela program za sanacijo Ko-
ritnice in da v skrajnosti pred-
laga tudi tožbo zoper rudnik.

Vožnja z motornimi čolni po
Bohinjskem jezeru je z zako-
nom o TNP prepovedana, ven-
dar so nekatere gostinsko-turi-
stične organizacije v Bohinju
kljub negativnemu mnenju
TNP in zakonodajno-pravne
komisije skupščine SR Sloveni-
je dopustile, da so veslaške eki-
pe v času svetovnega prvenstva
(na Bledu) uporabljale med
treningom tudi motorne čolne.

Primed nestrokovnega in ne-
odgovornega prostorskega po-
sega je razširitev kolovoza v
traktorsko pot od planine Lom
do konca Uskovnice. Janez

Bizjak meni, da širina presega
vse razumne meje (za vožnjo s
traktorjem) in da je na podlagi
"izvršenega dejstva" mogoče
sklepati, da gre za izsiljevanje,
za cesto do počitniških hiš in

do ostalih stavb. Kolovoz je ši-
rila skupina kmetov, ki je kljub
posredovanju inšpektorjev in
TNP delala naprej. Komite za
družbeni in prostorski razvoj je
na zadnjem terenskem ogledu
predpisal za pot sanacijski pro-
gram.

Nadaljuje se izsiljevanje lo-
kacij oz. zazidljivih parcel. Če-
prav sta posebna strokovna ko-
misija in zavod za varstvo nara-
vne in kulturne dediščine zavr-
nila pozidavo ene od parcel v
Stari Fužini, se je ista parcela
znašla v predlogu sprememb
družbenega plana radovljiške
občine. Pa ne le to: na sporno
parcelo je bila pred nedavnim
speljana že dovozna pot.

Gradnja hleva na planini Le-
skovca je v nasprotju z načrti
in dogovori. Na Voglu so naba-
vili stebre za novo sedežnico
prej, ko so dobili soglasje
TNP; nove smučarske proge
pa urejajo drugače, kot zahte-
vajo v TNP. Urbanistični in-
špektor radovljiške občine se
ubada s celo serijo nedovolje-
nih črnih gradenj (na Pokljuki,
Koprivniku in Gorjušah). Zap-
let nastaja tudi v Tamarju:
planiški komite želi razširiti in
podaljšati tekaške proge, stališ-
če TNP pa je odklonilno, ker je
po zakonu o TNP prepovedana
gradnja smučarskih prog, ki bi
spremenile obliko terena. Kot
je dejal Janez Bizjak, jih v par-
ku preseneča mnenje republi-
škega komiteja za kulturo, ki
tekaških prog ne smatra za
smučarske.

Manjši zaplet je nastal tudi

Pomoč svetovne banke za
ozdravitev Bohinjskega jeze-
ra?

Zavod za planiranje in
urejanje prostora SO Rado-
vljica je na pobudo Triglav-
skega narodnega parka in v
sodelovanju s Temeljno ban-
ko Gorenjske pripravil načrt
ekološke naložbe za sanacijo
Bohinjskega jezera, ki so ga
novembra predstavili zastop-
nikom svetovne banke.

Evgenija Korošec, članica
sveta TNP: "Čeprav je Po-
kljuka je vir pitne vode za
zajetje v Radovni, za Kopriv-
nik in Gorjuše, odpadne vo-
de nekontrolirano odteka v
naravo, zbiranje odpadkov je
le simbolično (vsega dva ali
trije zabojniki). Se bomo za-
vedeli šele takrat, ko se bo
ponovilo Dravsko polje?"
Janez Bizjak je dejal, da so
mladi že zahtevali za Po-
kljuko podoben sanacijski
program kot za Bohinjsko
jezero; v TNP pa se že dogo-
varjajo z geološkim zavo-
dom, da bi proučil vse možne
vplive dejavnosti v gorah in
hribih na pitno vodo.

pri gradnji gozdne poti nad
Frčkovo planino. Problem je v
tem, da bi gozdarji zaradi veli-
kih količin lesa, ki so ostale v
gozdu po vetrolomu pred dve-
ma letoma, radi nekoliko zaob-
šli dogovor o tem, kdaj je v bli-
žini rastišče divjega petelina do-
voljeno delo in kdaj ne.

Ustanavljanje kranjske SDZ

Krepitev gorenjske opozicije

Kranj, 14. novembra Pretekli teden smo poročali, da v
Kranju intenzivno potekajo zadnje priprave za ustanovitev
Slovenske socialdemokratske zveze na Gorenjskem, gorenjska
opozicija pa se bo v kratkem očitno okrepila tudi s kranjskim
odborom Slovenske demokratične zveze.

V ta namen je bila pred tremi dnevi v polni kladnici Pre-
šernovega gledališča tudi organizirana okrogla miza z Jane-
zom Janšo, enem od podpredsednikov SDZ. Čeprav je bilo
pričakovati, da bo vsaj del sestanka minil v organizacijskih po-
drobnostih, se to ni zgodilo, pripravljali večera so ves čas na-
menili aktualnim temam, ki so sicer praviloma ostajale v me-
jah programa SDZ, sprejetega na kongresu v Mariboru.

Janša se je zopet izkazal kot zanimiv sogovornik, ki mu ni
tuje niti komentiranje zunanje politike, večji del razmišljanj in
odgovorov na postavljena vprašanja pa je seveda vseeno na-
menil razmeram v državi. Ocenil je, da ostanejo realne možno-
sti, da se sedanji razvoj političnega sistema v Sloveniji obdrži
(»začete procese je možno ustaviti samo še z okupacijo«), če-
prav si po drugi strani ni delal nobenih utvar o možnostih tak-
ojšnje prekinitve začelih odnosov (»resnično svobodne volit-
ve se lahko preprečijo zadnji dan, če so sedanja obla st to
hotel«). Za volitve, ki so bile ena osrednjih točk večera, je gost
menil med drugim tudi, da ni dobro, če bi opozicija odnesla
preveliko zmago, kajti tako bi se verjetno marsikdo šele učil
vladati, posebej pa so bile izpostavljene tudi volitve v občinske
skupščine, ki se po Janševem mnenju navzven vse preveč zane-
marjajo.

Seveda je bilo načeto tudi vprašanje ljubljanskega proce-
sa (»za Kučana je jasno, da pove samo tisto, kar je že odkri-
to«), navzoči pa so razpravljali tudi o napovedanem »mitingu
resnice« (»problem je naša politika, ki iz tega dela problem«)
in Kosovu (»državljansko vojno, ki se dogaja na Kosovu mi fi-
nanciramo — s slovenskim denarjem streljajo ljudi«). Po kon-
čani okrogli mizi smo od pripravilcev akcije izvedeli, da bo
ustanovna skupščina kranjske SDZ v bližnji prihodnosti, ved-
nar točen datum še ni določen.

Vine Bešter

Območni odbor SDZ za Škofjo Loko

Člani Slovenske demokratične zveze smo se v sredo, 15.
novembra, sestali na razširjenem sestanku. Seznanili smo se z
novim programom svoje zveze, glavna točka pa je bilo obliko-
vanje strokovnega telesa, ki je po funkciji odgovorno predse-
dniku območnega odbora. Trenutno sestavlja telo sedem resor-
jev, vsak od njih je prevzel svoje zadolžitve, ki jih bomo v
kratkem posredovali javnosti.

Na sestanku smo sprejeli tudi nekatere nove pobude, med
drugimi pobudo s področja novega Zakona o delovnih razmer-
jih. Predlagamo, da bi slovenska delovna zakonodaja morala
ženskam zagotoviti možnost izbire zaposlitve za polni ali polo-
vični delovni čas. Z ustreznimi argumenti bomo svojo pobudo
podrobno razložili ter jo v obliki poziva za podporo posredo-
vali tudi ostalim medijem. Vsekakor pa pričakujemo odzive že
zdaj.

Alenka P. Lauko

Danes v Cerkljah

Turistična prihodnost Krvavca

Kranj, 21. novembra - V razpravah o oblikovanju progra-
mov SZDL na vseh ravneh je občinska konferenca SZDL
Kranj organizirala štiri specializirane razprave. Včeraj so v
Stražišču razpravljali o problematiki družbenih dejavnosti, dan-
es, 21. novembra, ob 18.30 pa bo v Zadrudnem domu v Cer-
kljah obravnavala razvoja turizma in krajinske zasnove Krvavca.
Na debato so vabljeni tudi predstavniki kranjske občinske
skupščine in izvršnega sveta, RTC Krvavec in Urbanističnega
instituta iz Ljubljane.

Decembra bosta dve razpravi: 5. decembra ob 18. uri pri
Vodovodnem stolpu o SZDL in skupščinskem sistemu, 6. de-
cembra ob 18. uri pa v dvorani Osnovne šole Matija Čopa na
Planini o SZDL in političnem pluralizmu. Te razprave se bo
udeležil tudi predsednik republiške konference SZDL Jože
Smole.

Primer JBTZ

Večinoma brez javnosti

Tudi zadnja seja skupine delegatov za celovito proučitev
okolščin in posledic sodnega procesa proti četverici, je bila
zaprta za javnost, zato je predsednik skupine Aleksander Rav-
nikar sklical tiskovno konferenco.

Na seji je bilo predvsem govora o akciji Mladost in o de-
legatskih vprašanjih Zorana Thalerja, delegata ZSMS. Alek-
sander Ravnikar je povedal, da spoznanja, do katerih je prišla
skupščinska komisija, zadoščajo za eno glavnih stvari, ki jih
mora skupina pri svojem delu opraviti - delo organov za notra-
nje zadeve pri sprožitvi postopka. Skupina se je odločila, da
zaradi razjasnitve akcije Mladost k sodelovanju ne bo povabi-
la bivšega delavca vojaške varnostne službe, ker je ocenila, da
je že komisija za nadzor nad zakonitostjo dela SDV zagotovila,
da so bili pristojni organi opozorjeni na indice, ki jih je zazna-
la ta komisija.

Glede delegatskih vprašanj Thalerja pa je Ravnikar pove-
dal, da so bila vsa poslana naslovnikom, ki obljublajo svoje
odgovore do ponedeljka, 18. novembra. Ker pa se velik del
vprašanj nanaša na delo skupine, bodo vsa vključena v končno
poročilo skupine.

V. B.

Rockefellerjev sklad tudi za izobraževanje naših poslovnežev

Kranj, 20. novembra - Prejšnji teden je bil gost Visoke šole za or-
ganizacijo dela v Kranju dr. James L. Gearity z Metropolitan State
University v ameriški državi Minnesoti, ene največjih univerz v
Združenih državah Amerike. Obisk je sodil v utrjevanje lanske na-
vezave prvih stikov med obema šolama, ki želita trajneje izmenjava-
ti raziskovalne programe, profesorje, asistente in tudi študente, to-
rej ne sodelovati le na področju pedagoškega procesa, ampak tudi
odpirati skupne raziskovalne projekte, ki bi lahko koristili tako
našim kot ameriškim izkušnjam. Kot je dejal prodekan kranjske
šole dr. Jože Jesenko, imajo med drugim v mislih izdajanje skupne
revije, sodelovanje z ameriški kolegi pa je tudi enkratna prilož-
nost za naše profesorje organizacijskih znanosti, da prodrejo v svet,
se pojavijo v svetovnem strokovnem tisku.

V krajšem pogovoru z ameriškim gostom, ki je bil tokrat prvič
pri nas in sploh v Evropi, smo najprej zvedeli, da v Minnesoti živi
veliko potomcev jugoslovanskih staršev, ki so naseljevali v tem ru-
darsko železarskem predelu. Celo guverner Minnesote ima naše ko-
renine, prav tako precej profesorjev na njihovi univerzi v St. Paulu,
ki se je razvijala podobno kot naša Visoka šola za organizacijo dela;
najprej je izobraževala za študij ob delu, nato tudi redne študente.

Dr. Jamesa Gearityja smo vprašali, kaj Američani pravzaprav

Bo Termopol mešano podjetje?

Eichner ponuja kapital in trg

Sovodenj, 20. novembra - Vizija razvoja podjetja Termopol, kot jo
razgrinja pred delavce direktor Ivo Berčič, je morda za ta čas šte-
vilnih neznank in razpotij res smela, vendar spričo zaostrene likvid-
nostne situacije podjetja, ki ga najbrž tudi v prihodnje nihče ne bo
reševal s poceni bančnimi injekcijami, edina prava. Zahodnonem-
ška firma Eichner, s katero v Termopolu že zdaj tesno sodelujejo,
je v prihodnje mešano podjetje, družbo z omejenimi odgovornostmi,
pripravljena prinesiti kapital, stroje, proizvodnjo ter odpreti vrata
svetovnega trga.

Predpogoj je seveda finančno stabilen Termopol, kar pa zadnje
čase, žal, ni več. »Inflacija razgali vse detajle slabega dela,« pravi Ivo
Berčič. V isti sapi, ko se je podjetje kopalo v obilici naročil, so večne
slabosti (nizka produktivnost, nestrokovnost, tolerančnost, zamude in
podobno) požirale denar. Podjetje se je znašlo na robu likvidnosti,
prehlad pa se lahko hitro sprevrže v neozdravljivo bolezen. Rešitvi
sta dva: najeti drage kredite, peljati po starem, dokler bo šlo in upati,
da bo socialna zmogala tudi v tej gospodarski reformi, ali pa čim dlje
zadrževati kapital, dati vse stroške pod drobnogled, tudi za ceno usta-
vitve proizvodnje in nadaljevanja proti Evropi. Direktor Ivo Berčič je
trdno odločen za drugo pot in pravi, da ga pri zadolževanju ne bo
zraven.

Ultimat gor ali dol, dejstvo je, da je zamik zadnjega izplačila
plač za pet dni in za približno dvajsetino nižje povečanje plač od me-
sečne rasti cen na drobno tudi za ostalih 140 delavcev Termopola re-

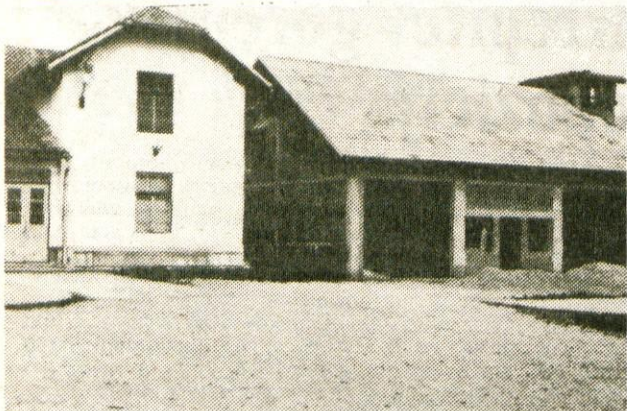
šen opomin.

Ivo Berčič skuša izdelati sanacijski program likvidnosti, ki ne bo
simpatičen. Delali bodo, kadar bo delo, čeprav ponoči ali ob nede-
ljah, to pa pomeni, da bo kmet najbrž moral postati kmet, da se bo za
pokoj goden delavec moral upokojiti, da bodo honorarce zamenjali
ljudje s polnim delovnim časom, da se bo morala zaostri delovna di-
sciplina, odnos do porabe materialov in časa. Za trenutni obseg proiz-
vodnje je po besedah direktorja 30 do 40 delavcev preveč. Drugačen
odnos bo veljal tudi navzven; od dobaviteljev bodo zahtevali mate-
riale na točno določen dan, zavarujejo izplačila, dobaviteljem, ki jim
dolgujejo, bodo ponudili, da se dolg spremeni kot vložek v firmo,
obenem pa bodo odpisali kupce, ki jim zaradi neplačevanja ne more-
jo več zaupati. Takšnih imajo približno 30 odstotkov, kajpak na do-
mačem trgu.

Do srede meseca naj bi delavci povedali, ali hočejo družbeno ali
mešano podjetje. V obeh primerih bo treba delati drugače, več in bo-
lje, vendar je Berčič, ki ima izkušnje iz sodelovanja v projektu Opti-
ma in iz zasebne firme, prepričan, da je edino prava odločitev za me-
šano podjetje. Predlaga tudi, da bi Termopol ustanovil dve ali tri
majhne družbe z omejeno odgovornostjo, in sicer dizajn ter koopera-
cijo, v sodelovanju z Eichnerjem pa še firmo za trgovanje s svetom in
Jugoslavijo. Dogovori z Eichnerjem so stari že dober mesec, ovire k
uresničitvi so samo na naši strani: v sporazumu med Jugoslavijo in
ZRN o zavarovanju tujih vlaganj, ki še ni podpisan, ter v nejasnosti
okrog preobrazbe Termopola.

H. Jelovčan

KRATKE Z GORENJSKE

Delavni gasilci - Čeprav leto še ni končano, že zdaj lahko ugotovimo, da je bilo za gasilce oziroma večino gasilskih društev na Gorenjskem zelo uspešno. Redka so društva, kjer poleg vsakoletnih rednih operativnih akcij niso imeli v programu še svoje. Ponokod so dopolnjevali opremo, zbirali denar za avtomobile ali pa gradili in urejali svoje prostore. Tako je bilo na primer na Koprivniku, kjer so že pred zaključno izgradnjo gasilskega doma in ureditvijo prostorov. Prihodnje leto jih čakata še fasada in ureditev okolice. Svoj program pa so na primer uresničili tudi gasilci v Ljubnem in v Olševku, kjer so se lotili gradnje novih gasilskih domov in jih tudi zgradili do tretje strehe. Na sliki: V Ljubnem so letos gradili gasilski dom. - A. Ž.

Proti volji

Med napovedanimi razpravami o osnutku programa SZDL so ta teden na programu v kranjski občini tudi specializirane razprave in med njimi je tudi današnja (torek) ob 18.30 v Zadrugnem domu v Cerkljah, na kateri bodo poleg osnutka programa občinske konference SZDL in krajevnih konferenc SZDL v krajevnih skupnostih pod Krvavcem razpravljali tudi o kranjski zasnovi Krvavca. Razporejen je o slednjem, torej o kranjski zasnovi Krvavca, je med krajani v sedmih krajevnih skupnostih pod Krvavcem precej drugačno, kot bi morda pričakoval predlagatelj osnutka sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana občine od 1986 do leta 2000.

Medtem ko, kot ugotavljajo na Cerkljanskem, gradivo osnutka opozarja na čisto in varno okolje, pa glede krajinske zasnove Krvavca hkrati tudi ruši ta prizadevanja z usmerjanjem v intenzivno gradnjo na ožjem območju Krvavca in sicer zaradi novih prenočitvenih in gostinskih objektov, cest, parkirnih površin in nenazadnje tudi zaradi povečane odvzema vode. 600 novih postelj na Krvavcu je kaj hitro lahko prava ekološka bomba za okrog 50 tisoč prebivalcev na območju pod Krvavcem. Še bolj nevarni so lahko posegi v gozd, ob tem pa se zastavlja tudi vprašanje o ekonomski upravičenosti tovrstnih načrtovanj. V krajevnih skupnostih pod Krvavcem opozarjajo, da so bili že dosedanja posegi v ožje območje Krvavca opravljeni proti njihovi volji. Njihova pravočasna in dobronamerna opozorila niso bila upoštevana. Izkušnje pa že kažejo, da tudi ukrepi za zaščito okolja niso bili izvedeni dosledno... Če so torej predlagatelji trdni glede ponujene krajinske zasnove Krvavca, se bodo morali drevi kar pošteno potruditi, da bodo (morda) z utemeljitvami in razlogi prepričali. V krajevnih skupnostih pod Krvavcem namreč (za zdaj) trdno zagovarjajo stališče, da so njihovi interesi drugačni in da bodo, če ne bo prišlo do popravkov, prisiljeni poseči po drugih demokratičnih ukrepih glede oblikovanja predloga...

A. Žalar

Bela karavana

Kranj - Počitniška zveza Kranj to zimo pripravlja smučanje v zasneženem St. Antonu, v hotelu Nassereinerhof, v Avstriji in sicer od januarja do aprila. Ob lastnem prevozu sta cena polpenzion in tedenska vozovnica 5620 šilingov. Pri Počitniški zvezi Kranj obljublajo, da vam ne bo žal, če se jim boste pridružili v beli karavani. Informacije dobite tudi po telefonu 064/22-639. (dh)

Desetletnica lovskega zavetišča - Prejšnji teden so lovci lovske družine Jezersko proslavili 10-letnico lovskega zavetišča Stanič v Komatevi. Zavetišče so si takrat lovci sami naredili. Ob proslaviti desetletnice so takrat pripravili lov na visoko divjad, Francetu Polajnarju - nekdanjemu poklicnemu lovcu, ki je imel na skrbi enega najtežjih revirjev v Kozorogu (Krvavec, Kalško goro, Grintavec in Kočno) pa so ob tej priložnosti ob njegovi 60-letnici izročili priznanje. Franc Polajnar pa ni bil samo lovec, ampak tudi naravovarstvenik in dolgoletni sodelavec Gorske reševalne službe. Na sliki: Lovska slovesnost ob 10-letnici zavetišča Stanič in 60-letnici Franca Polajnarja. - A. Ž.

ureja ANDREJ ŽALAR

Praznik v Vogljah

Največje priznanje je, če so ljudje zadovoljni

Vogljje, 20. novembra - V krajevni skupnosti Voglje, ki je s 590 prebivalci med srednje velikimi krajevnimi skupnostmi v kranjski občini, so se odločili, da letos krajevnega praznika, ki je 22. novembra v spomin na ustanovitev odbora OF na tem območju, ne bodo praznovali na način kot so ga doslej. Ne bo običajne slavnostne seje sveta in tudi priznanj ne bodo podeljevali. Ugotovili so, da za slovesnosti nimajo denarja, kar pa zadeva priznanja, je največje priznanje to, če so ljudje zadovoljni.

Bo pa ta teden v krajevni skupnosti vendarle po svoje živahno. V nedeljo so se na redni seji sveta odločili, da bodo v soboto obiskali 22 nad 75 let starih krajanov, ob koncu tega tedna pa načrtujejo zbiranje večjih kosovnih odpadkov v krajevni skupnosti. Tovrstne akcije organizirajo že četrto leto. Sicer pa imajo za letos v programu še dve nalogi, za kateri so se dogovorili na včerajšnji seji sveta krajevnih skupnosti. Če bo le vreme zdržalo in ne bo prej zapadel sneg, nameravajo nasuti krajevne poti in očistiti kanalizacijo.

"S kanalizacijo imamo že nekaj časa težave in je zato skrajni čas, da se ta problem začne reševati. Sedanja ponikovalnica je namreč polna in odpadne vode že zastajajo po ceveh. Ob večjem deževju imamo zato poplave in kar precejšnje težave. Zato smo se letos skupaj z Vodovodom prijavili na natečaj za združena sredstva Cestno komunalne skupnosti za izdelavo projektov za ureditev kanalizacije. V krajevni skupnosti smo že zbirali denar za pridobitev projektne dokumentacije. Prihodnje leto pa nameravamo problem skupaj z Vodovodom začeti reševati; preden bo v Trbojah čistilna naprava, bomo morali najbrž poiskati začasno lokacijo za ponikovalnico," ugotavlja predsednik sveta krajevnih skupnosti Franc Zupanc.

Franc Zupanc

Tako so na primer v tem srednjeročnem obdobju skupaj gradili telefonsko omrežje, urejali elektriko in sistem kabske televizije.

"Akcijska za izgradnjo sistema kabske TV, ki se je začela lani spomladi, je bila končana pred približno mesecem dni," je povedal predsednik odbora za kabsko televizijo Rajko Žerovnik. "Zgradili smo razvodno omrežje na območju obeh krajevnih skupnosti in danes ima šest zemeljskih in štiri satelitske programe že 140 lastnikov priključkov. Imamo v gasilskem domu v Voklem, kjer je celoten antenski sistem, tudi manjši studio za interni kanal. Trenutno imamo v njem le Commodore računalnik in televizor, računamo pa tudi na videorekorder in morda čez čas na videokamero. Tako bi skupaj z mladimi lahko izoblikovali program, v katerem bi poleg vsakodnevnih dogodkov in zanimivosti na

Rajko Žerovnik

razvodno omrežje na območju obeh krajevnih skupnosti in danes ima šest zemeljskih in štiri satelitske programe že 140 lastnikov priključkov. Imamo v gasilskem domu v Voklem, kjer je celoten antenski sistem, tudi manjši studio za interni kanal. Trenutno imamo v njem le Commodore računalnik in televizor, računamo pa tudi na videorekorder in morda čez čas na videokamero. Tako bi skupaj z mladimi lahko izoblikovali program, v katerem bi poleg vsakodnevnih dogodkov in zanimivosti na

Družine bodo pele v Cerkljah

Veliko stvari ne znamo ponuditi...

Cerklje, 20. novembra - V letu, ki je pred nami, čaka turistične delavce v Cerkljah v kranjski občini veliko dela. Čeprav uspešno uresničujemo program, ki so ga sprejeli na zadnji skupščini Turističnega društva, se še vedno dogaja, kot pravi podpredsednik društva Janez Kuhar, da različne zanimive stvari nekako ne znamo ponuditi...

Simbol sobotne prireditve bo tudi lectovo srce; tudi zamisel in delo Franca Frantarja...

kočasila po dnevih opravilih na polju in v hlevu, pri domačih večernih opravilih ob sveči, ker pač ni bilo radia, televizije, še elektrike ne, še vedno živi. Živi v družinah in vrednost Francetove zamisli je neprecenljiva, da bodo te družine z njo obudile čase in trenutke iz naše bogate tovrstne preteklosti. In nenazadnje te dni preseneča tudi zanimanje za sobotno prireditev Družina poje z naslovom Peli so jih moja mati, saj je polovico dvorane teden dni pred sobotnim večerom že razprodane," je povedal podpredsednik Turističnega društva Cerklje Janez Kuhar.

Prireditve, kakršna bo v soboto, 25. novembra, ob 19. uri Cerkljah, pa naj bi bilo v prihodnje še več. V Turističnem društvu razmišljajo o posebnem nastopu ansambla Lipa, ki je letos požel že toliko uspehov. Pripravljajo tudi podelitev Zlate vrtnice, obrtni sejem, nadaljevanje uspele prireditve Naj pridelek... in sodelovanje pri drugih prireditvah, kot so na primer Teki Gorenjskega odreda...

A. Žalar

Janez Kuhar

V soboto v Domu krajevnih skupnosti v Ratečah

Novinarski večer

Kranj, 20. novembra - Morda ste nekateri že pozabili, da smo imeli 20. maja letos Novinarski večer v Lomu pod Storžičem in da smo imeli do zdaj, odkar spremljamo delo in življenje v gorenjskih krajevnih skupnostih, že štiri takšne Novinarske večere. Naj vas spomnimo, da smo za delo in uspehe, ki so jih dosegli s skupnimi močmi v krajevnih skupnostih, že podelili priznanja Gorenjskega glasa na Novinarskih večerih v Cerkljah (sedmim krajevnim skupnostim pod Krvavcem) v kranjski občini, v Gorenji vasi (krajevnim skupnostim Gorenja vas, Javorje in Poljane) v škofjeloški občini, na Lancovem (krajevnima skupnostima Kamna gorica in Lancovo) v radovljiški občini in zadnje, kot rečeno, krajevni skupnosti Lom v trziški občini.

No, v uredništvu nismo pozabili na obljubo ob zadnjem Novinarskem večeru v Lomu pod Storžičem, da bomo še letos jeseni s prireditvami oziroma podeljevanjem priznanj Gorenjskega glasa nadaljevali. Že spomladi smo se znašli skorajda v zadregi, ali naj prireditev pripravimo v jeseniški ali v trziški občini. Pa je potem na podlagi kriterijev, ki odločajo pri ocenjevanju dela in življenja v krajevnih skupnostih na Gorenjskem, obveljala odločitev, da bo Novinarski večer v jeseniški občini jeseni. Tako kot pri odločitvah pri vseh dosedanjih, kateri oziroma katerim krajevnim skupnostim podeliti priznanje, tudi tokrat ni bilo lahko. "Konkurenca" med uspešnimi, čeprav je v jeseniški občini v primerjavi z drugimi občinami, sorazmerno manj krajevnih skupnosti, je bila namreč precejšnja. Nazadnje se je "prebila" do priznanja in prireditve krajevna skupnost Rateče-Planica. To pa ne pomeni, kot rečeno, da drugje niso delali, in zato se bomo na podobni prireditvi, kot bo v Ratečah, kaj kmalu lahko spet srečali v eni od krajevnih skupnosti v jeseniški občini.

Na vseh dosedanjih Novinarskih večerih je bilo veselo in zabavno. Povsod smo peli, igrali, se pogovarjali, novinarji v živo s krajanji in gosti o vsem mogočem; o čemer navadno lahko prebere v Gorenjskem glasu. Povsod je bilo tudi zbiranje lepih nagrad. In tako bo tudi tokrat v Domu krajevnih skupnosti v Ratečah in sicer to soboto, 25. novembra, ob 19. uri. Pokrovitelj je tudi isti, kot je bil na dosedanjih Novinarskih večerih: Ljubljanska banka. Temeljna banka Gorenjske Kranj, ki ima še vedno tudi isto geslo - Gorenje in banka, formula prihranka...

Zakaj oziroma kako si je prav krajevna skupnost Rateče, ki leži na najbolj zahodnem delu občine... in je iz nje le korak v Evropo, zaslužila tokrat priznanje Gorenjskega glasa in Novinarski večer, bomo nekaj več zapisali v petkovem Gorenjskem glasu (pred prireditvijo): še več pa bo o tem govorila na prireditvi in seveda potem v praznični številki naslednji tork. Tokrat le besede, dve o prireditvi. Takoj naj povemo, da vstopnine ne bo, vendar bo vsakdo pri vходу dobil vstopnico, ki se jo bo splašalo hraniti do konca prireditve zaradi zbiranja nagrad. In tudi to velja poudariti, da se bo prireditve začela točno, saj bi se sicer po dobri poludruhi uri dolgem programu, za katerega obljublamo, da vas ne bo dolgočasil, zavlekla preveč v polnoč.

Sicer pa bo Novinarski večer poleg podelitve priznanja neke vrste usni časopis oziroma pogovor novinarjev Gorenjskega glasa z domačini, katerim je prireditve tudi namenjena. Da pa ne bo dolgočas, bodo med "prebiranjem" skrbeli člani ansambla Karavanke, pa tudi petja in takšnih ter drugačnih "viž" pred zbiranjem nagrad (ki naj ostanejo za zdaj še skrivnost) ne bo manjkalo...

A. Žalar

Škofjeloški Šešir ima proizvodnjo za prihodnje leto praktično že prodano

V izvoz gredo zdaj vsi klobuki

Škofja Loka, 18. novembra - Škofjeloški Šešir je tradicionalno usmerjen v izvoz, zadnje mesece pa izvozijo celotno proizvodnjo in letos bo izvoz predstavljal kar 80 odstotkov celotnega prihodka. Tudi za prihodnje leto imajo proizvodnjo tujim kupcem že 90 odstotno prodano. Pri tolikšnem izvozu pa direktor Miro Pinterič ne jadikuje zaradi zaostajanja tečaja dinarja (le kaj bi mu to pomagalo), zaostajanje premagujejo z višjimi izvoznimi cenami, ker pri uvozu ni več administriranja, pa se jim to že pozna pri nižjih uvoznih cenah.

Škofjeloški Šešir sodi med tekstilne tovarne, vendar pa je njegova proizvodnja posebna, saj so njegova surovina zlasti kunčje in zajčje dlake, izdelki po pokrivala. Šešir je največji jugoslovanski izdelovalec klobukov ter edini, ki obvlada celotni proizvodni postopek od kunčje oziroma zajčje kože naprej, drugi kupujejo dlako, v Šeširju pa najprej iz kože pridobijo dlako, kar jim že na začetku proizvodnega procesa omogoča pripravo kakovostne surovine, zlasti ustrezne mešanice.

Prodajo vse več končnih izdelkov

V zadnjih letih so bistveno spremenili prodajni izbor izdelkov, saj dlake praktično ne prodajajo več, le še za zvorec, pravi direktor Miro Pinterič, čeprav je povpraševanje po njej dosti, tudi iz tujine. Usmerili so se namreč predvsem v prodajo končnih izdelkov, torej klobukov in zmanjšali tudi delež prodanih polizdelkov - tulcev in kaplinov. Slednje izvažajo firmi Bollman, ki je tretja največja tovarna klobukov v Združenih državah Amerike, kjer nato iz kaplina le še oblikuje klobuk. Na oddaljeno ameriško tržišče je namreč zaradi prevoza izvoz kaplinov smotnejši kot končnih klobukov, ki zavzamejo bistveno več prostora, kapline pa lahko preprosto zložijo.

Šeširjevi klobuki doma sodijo v kakovostni in cenovni vrh

Na domačem trgu sodijo Šeširjevi klobuki v kakovostni vrh, s tem pa tudi v najvišji cenovni razred, zato domačih kupcev ni veliko. Za Šešir je najboljša prodajna točka Beograd, kjer damski in moški klobuki najdejo kupce, navsezadnje je to naše glavno mesto, kjer je veliko diplomacije. Miro Pinterič pravi, da imajo s trgovci iz Srbije dobre poslovne stike, prav v Srbiji so letos prodajo povečali, lani je imela 11 odstotni, letos pa ima 36 odstotni delež.

Na domačem trgu pa po zgledu Benetona odpirajo butične prodajalne, v načrtu imajo 14 takšnih prodajal, odprte so že v Ljubljani, Beogradu in v Varaždinu. Kakovostni in dragi izdelki pač zahtevajo tudi posebno obliko prodaje.

Gorenjska banka bo lahko izpolnila zahteve novega zakona o bankah

Gorenjska banka bo med najboljšimi v Ljubljanski banki

Kranj, 14. novembra - Na seji odbora ustanoviteljc so ugotovili, da je bodoča Gorenjska banka Kranj, ki bo kot delniška družba vključena v koncern Ljubljanske banke (koncept matere s hčerami), že izpolnila osnovna zakonska pogoja za ustanovitve banke, preostale bo lahko v zakonskem roku, končana pa je tudi ekonomsko finančna revizija SDK. Zato bodo zaprosili, vse kaže, da prvi v sistemu Ljubljanske banke, Narodno banko za ustanovitelsko dovoljenje. Odbor ustanoviteljev je za direktorja Gorenjske banke predlagal Zlatka Kavčiča.

Napoved, da bo Gorenjska banka Kranj med najboljšimi v sistemu Ljubljanske banke, ki jo je v zaključek elaborata o utemeljenosti njene ustanovitve po novem zakonu o bankah zapisal sedanjí predsednik poslovnega odbora Zlatko Kavčič, ki je predlagan za bodočega direktorja Gorenjske banke, seveda ni presenetljiva. Temeljna banka Gorenjske je namreč že zdaj po moči sodila na tretje do četrto mesto v sistemu Ljubljanske banke in med uspešnejše jugoslovanske banke. Vendar pa takšna ocena v tem trenutku seveda pomeni, da je izhodišče za samostojnost Gorenjske banke dobro in da nima veliko "grehov", ki bi jo pri tem ovirali.

SDK je ekonomsko finančno revizijo končala, potrdila sicer še ni izdajala, vendar po Kavči-

čevih besedah presenečenja ne pričakujejo. Kako resna je bila tokrat revizija, pa pove dejstvo, da se je šest inšpektorjev več kot mesec dni mudilo v banki in da so resnično pregledali vse, kar je bilo potrebno. Bančni plasmaji so razporejeni v tri razrede rizičnosti, večina jih je v razredu A, kjer je rizičnost najmanjša. V razredu B, kjer je večja, je 47 milijard dinarjev posojila jesejski Železarni, 24 milijard kranjski Telematiki in 2,3 milijarde tržiškemu BPT. V razredu C, kjer je kritičnost plasmajev največja, pa je dobrih 13 milijard dinarjev posojila kranjskemu Tekstilindusu.

Osnovna zakonska pogoja so že izpolnili, saj je do 14. novembra podpisane izjave o ustanovitvi Ljubljanske banke delniške družbe in Gorenjske banke delniške družbe vrnilo

že 264 ustanoviteljev oziroma delničarjev, kar je 75,6 odstotka vseh; v banki imajo 680 milijard dinarjev, kar predstavlja 66,6 odstotka bančnih skladov 30. junija letos. Izmed največjih bodočih delničarjev Gorenjske banke pristopne izjave še nista poslala kranjska Sava in jesejska Železarna.

Gorenjska banka pa še ne izpolnjuje vseh pogojev po novem zakonu, ob tem pa je potrebno reči, da jih malokatera banka. Vendar pa jih bo lahko pravočasno zadostila, uskladiitev je potrebna pri obsegu garancijskih poslov, kjer je dosežen multiplikator 2,2, možen pa je največ 2. Podatki seveda veljajo za 30. junij, v banki pa pravijo, da so ustrezno razmerje dosegli že konec septembra, ko je obseg garancijskih poslov v primerjavi s skladi že znašal le 1,6, kar je pod zakonsko določeno mejo. V bodoče bo torej potrebna le previdnost, kar pomeni, da bo povečanje garancij moralo imeti protitež v večjem ustanovitvenem skladu oziroma sredstvih rezerv.

Drugi problem, ki pa ga ne bodo mogli tako hitro razrešiti, so tako imenovani veliki kredi-

tečaja dinarja v zadnjih dveh mesecih, vendar se ni jezil, saj tako ali tako že prej nikoli nismo računali na izvozne spodbude, ki so prišle ali pa ne. Pravi, da zaostajanje tečaja skušajo premagovati z višjimi izvoznimi cenami, saj jim zaradi kvalitete izdelkov uspeva izvozne cene povečevati.

Bolj kot zaradi zaostajanja tečaja se je jezil zaradi obremenitev gospodarstva, ki se kljub neštetim obljubam ne zmanjšujejo in samo za nerazvite je moral Šešir v devetih mesecih letošnjega leta plačati 67 milijard dinarjev, tudi pri mnogih drugih prispevkih in davkih so indeksi zelo visoki. Zaradi obračunskega sistema, ki je še vedno naklonjen zadolženim podjetjem, jim seveda tudi 98 odstotkov lastnega kapitala povzroča "težave".

Pri uvozu ni več administriranja

Zaostajanje tečaja dinarja pa v Šeširju uspevajo premagovati tudi znižjimi uvoznimi cenami. Pri uvozu administriranja ni več in v tem pogledu gre vsa pohvala Markovičevi vladi, ni več kopice predpisov in potrebnih papirjev, ki so onemogočali prilagodljivost in pogajanja o cenah. Šeširju že uspeva dosežati nižje uvozne cene surovin.

Po sprejetju nove zakonodaje ima tudi Šešir že dve resni ponudbi o tujih vlaganjih, po 2 milijona nemških mark naložbe jim ponujata zahodnonemški in belgijski kupec, polovico v gotovini, polovico v tehnologiji. Odločili se še niso, vsekakor pa bodo prihodnje leto napravili posnetek opreme v proizvodnji in dorekli posodobitev.

Plače bodo popravili do konca leta

Šešir je lani veliko denarja porabil za preureditev in posodobitev svoje stare tovarne, ki je že nared. Gradili so pretežno za lastnim denarjem, kar je seveda pomenilo, da so bili skromni pri plačah. Oktobra letošnje bile denimo v primerjavi z lanskim oktobrom preračunano v nemške marke za 26 odstotkov večje. Vendar je povprečna plača znašala le 11 milijonov dinarjev oziroma 405 nemških mark, kar seveda ni veliko ob tako dobrem delu in gospodarjenju. Plača res ni vse, saj imajo denimo rešene vse stanovanjske probleme, dobro prehrano na delu, poskrbljeno je za prevoz itd. Vendar pa jih prehiteva marsikatera tovarna, kjer niso tako uspešni. Zato velja zapisati obljubo direktorja, da bodo do konca leta plače stvarno povečali.

M. Volčjak

Nesrečni tečaj dinarja

Zaostajanje tečaja dinarja je zgodba, ki se ponavlja vedno znova, brez obračuna z inflacijo ji ni videti konca.

Izrazito oktobrsko in novembrsko zaostajanje tečaja dinarja je te dni, ko smo že slišali obljube zvezne vlade in narodne banke, da bo zaostajanje do konca novembra odpravljeno, sprožilo ostre kritike izvoznikom, ki jih je slovenska gospodarska zbornica vlada naslovila v obliki javnega pisma. Kar nekam pozno so v zbornici zagnali vik in krik, saj so izvozniki že poprej izračunali, koliko izgubljajo vsak dan, kar nedvomno govori o večjem zaupanju Markovičevi vladi.

Seveda ni potrebno ugibati, zakaj si je Markovičeva vlada privoščila napako, kakor je zaostajanje tečaja dinarja označil tudi podpredsednik Živko Pregl v pogovoru na Gorjupovih dnevih in dodal, da so žal morali kritikom dokazati, da s popuščanjem pri tečajni in obrestni politiki ni moč zmanjšati inflacije. S tem je seveda v bistvu priznal, da so popustili pritiskom.

Največ jih je seveda tam, kjer so v izvoz na konvertibilno tržišče najmanj usmerjeni, raztreseni so torej po vsej državi, le da jih je v Sloveniji najmanj in zato ne pridejo do izraza, nikakor pa ne moremo reči, da jih ni, da zaostajanje tečaja dinarja nikomur ne ustreza. V naši sredini se je na sestankih gospodarstvenikov pač težko strinjati s zaostajanjem tečaja dinarja, če denimo direktor Planike pravi, da vsak dan izgubijo 40 tisoč mark, Gorenjski tisk pa 10 tisoč itd. Kjer izvozno usmerjenih tovarn nimajo, je soglasje pač hitro doseženo in prevlada (ne)zavestno prepričanje, da bi inflacijo lahko spodkopali prav na ta način.

Sloviti ameriški ekonomist Jeffrey Sachs, strokovnjak za hiperinflacijo, je iz Beograda odpotoval optimistično razpoložen, saj sodi, da je moč pri nas hiperinflacijo spodkopati hitro, pri čemer je imel v mislih mesece, ne leta, svetoval pa je znane ukrepe protiinflacijske politike. Ključ je v stabilizaciji domače glede na stabilne svetovne valute, v našem primeru z zahodnonemško marko, ki je neuradno tako rekoč že postala primerjalna valuta. S tem bi dinar postal stabilen in konvertibilen in poglavitna skrb naših gospodarstvenikov ne bi bile več cene, temveč bi se morali posvetiti stroškom.

Ostaja torej le vprašanje, kdaj bo pri nas doseženo soglasje o tem, drugače rečeno, je inflacija zanj že dovolj visoka ali pa še ni in se bo morala dvigniti v vrtočlave južnoameriške višine.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Stroški izgradnje večji za 32 krat

Predračunska vrednost izgradnje vodne elektrarne Vrhovo je bila ocenjena na 430,3 milijarde dinarjev. Ker gradnja poteka počasi, zlasti pa zaradi inflacije, so stroške ponovno ocenili in predračunska vrednost izgradnje vodne elektrarne na Savi povečali na 12.956 milijard dinarjev, kar pomeni, da je 32 krat večja. Omeniti velja, da so za letošnje leto upoštevali 1669 odstotno inflacijo, za prihodnje leto 1455 odstotno in za leto 1992 892 odstotno. Elektrogospodarstveniki torej računajo, da bo inflacija prihodnje leto še naraščala, upadla pa leta 1991. Vodna elektrarna Vrhovo bo imela tri agregate z močjo 34,2 megavata, na leto bo dajala okoli 138 milijonov kilovatnih ur električne energije. Po sedanjem časovnem planu izgradnje se bo prva turbina zavrtela novembra prihodnje leto, mesec kasneje druga in januarja 1991 naj bi pognali tretji agregat.

V Kranju že 42 zasebnih podjetij

Do konca letošnjega oktobra je bilo v Kranju ustanovljenih že 42 podjetij v zasebni lasti, kar je približno dve tretjini novih zasebnih podjetij na Gorenjskem, v Sloveniji pa je bilo ustanovljenih približno 500. Večinoma so to družbe z omejeno odgovornostjo, mnoge še ne poslujejo, kajti po podatkih SKD niso ustvarile še nobenega prometa. Novi podjetniki so večinoma sami, sedem jim ima po enega zaposlenega, eno podjetje pa je zaposlilo že pet delavcev. Največ se jih ukvarja s finančno-tehničnimi in poslovnimi storitvami, saj je takšnih kar 25, od teh 9 v prometu, po sedem v projektiranju in sorodnih tehničnih storitvah ter v raziskovalno-razvojnem delu. Podjetniki so doslej ustanovili osem trgovskih podjetij, do tega tri v trgovini na debelo, tri pa v trgovini na drobno. Nekaj se jih ukvarja tudi z industrijsko dejavnostjo, zlasti s proizvodnjo električnih strojev in aparatov, po eden z instalacijami in zaključnimi deli v gradbeništvu, s turističnim posredovanjem ter z obrtnimi deli in popravili.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Proizvodnja se vse bolj prilagaja tržišču

V kranjski tovarni Sava so v letošnjih devetih mesecih izdelali dobrih 42 tisoč ton izdelkov, kar je le desetinko odstotka pod planiranimi količinami in 4,6 odstotka več kot lani. Izvozili so 36,4 odstotka proizvodnje, izvoz je znašal 56,7 milijona dolarjev, kar je 15,5 odstotka več kot lani. Vendar pa uvoza z izvozom niso pokrili, saj so uvozili za 66 milijonov dolarjev surovin, rezervnih delov in opreme, od tega za 62 milijonov dolarjev s konvertibilnega tržišča. V prihodnje bodo poskušali povečati delež domačih surovin, če bodo seveda cenovno in kakovostno sprejemljive. Zaposlenost se je zmanjšala za 2,6 odstotka, do konca leta naj bi se še za 22 delavcev. V Savi proizvodnjo vse bolj prilagajajo tržišču, zato so na nekaterih področjih odstopanja večja od predvidenih, prilagajanje pa bo moralo biti še bolj elastično, ker se bodo le tako uspešno izogibali "luknjam" v finančnem poslovanju. Veliko težav imajo namreč z neplačanimi računi, zlasti zamudnih obresti, terjatve po ukinitvi jugo menic opazno naraščajo. Ker obračunski zakon narekuje prikazovanje celotnega prihodka in dobička po fakturirani realizaciji, so v prihodek seveda všete tudi obračunane neplačane zamudne obresti, ki so jih v devetih mesecih imeli kar za 44 milijard dinarjev, kar pomeni, da je znaten del akumulacije, ki je znašala 136 milijonov dinarjev, dobiček pa 278 milijonov dinarjev, še v obliki neizterjanih obresti.

M. Volčjak

ureja MARIJA VOLČJAK

PREJELI SMO

KAKO ZAJEZITI TRAGEDIJE NA CESTAH?

Članek z gornjim naslovom je pretresljiv že zlasti zato, ker opisuje, kako ugašajo mlada življenja, in kaže na grozečo sliko prometne varnosti na gorenjskih cestah.

Potrebno se je postaviti v vlogo staršev, kakšna travmatična stanja in psihološke pretrse doživijo, ko v trenutku izgubijo sina, hčer... Vsakega, še tako hladnokrvnega voznika takšen prizor vsaj malo pretrese, ga predrami ali zanese v svet zvite pločvine, krvi, dražinskih tragedij, neizmerne žalosti.

Spoštovani tov. Demšar! Ne mislim obravnavati vseh faktorjev, ki vplivajo na prometno varnost, kajti članek bi bil predolg, vendar pa ne morem mimo vaše izjave: »Le kaj lahko še storimo, da bi zajezili prometne tragedije?« Ta izjava me vznemirja, kajti če prvi človek, odgovoren za prometno varnost, ostane brez idej, potem se nam res obetajo črni dnevi.

Poznam vas kot eminentnega strokovnjaka, zato predlagam, da uporabite samo pooblastila, ki jih omogoča nov ZTVCP, ki je bil sprejet 12. oktobra 1988.

Nadalje imate vso podporo slovenskega izvršnega sveta, ki je potrdil vseslovensko akcijo »minus deset«, s katero naj bi letos v primerjavi s povprečjem zadnjih treh let zmanjšali število prometnih nesreč z mrtvimi in poškodovanimi za deset odstotkov, vendar kot ugotavlja vodja inšpektorata pri kranjski UNZ, tov. Hočevar, ne daje pravih rezultatov. Zakaj ne?!

Zadržal se bom samo pri dveh dejavnikih, ki jih lahko razume širši krog bralcev, ostali, ki so ravno tako pomembni, pa so predmet obravnave ožjih strokovnih krogov.

Udeležencem v prometu — velja predvsem za kranjsko občino — je potrebno zagotoviti osnovne pogoje za vožnjo. Kot športnika potujeva konec tedna po vsej Jugoslaviji. Ali ste že videli slabšo cesto (če ta izraz sploh zasluži), kot je C. Staneta Žagarja od kokrškega mostu do Primskovega? Ali ste že videli križišče, kjer vlada večji nered, kot je križišče pri Jaku? Če ne izsilijo prednosti in s tem ogrožajo sebe in ostale udeležence v prometu, lahko čakaš do 15 minut v križišču.

Nasfel bom nekaj križišč, kjer bi se dala izboljšati prometne varnosti, ne da bi bila vložena kakršna koli finančna sredstva. Križišče regionalnih cest Škofja Loka — Brnik, je opremljeno s prometnim znakom križišče s

Franc Puhar - Aci

prednostno cesto. V poletnih mesecih je preglednost v tem križišču zmanjševala visoka kora, ki je onemogočala pregled zlasti v smert povzročal dodatne nepotrebne kolone v križišču.

V križišču 1. maja in Oldham-ske ceste pri vrtcu Janina so preglednost zakrivala previsoke rože, ki so rasle na zelenici, tako da je moral voznik zapeljati s prvim delom do sredine voznega pasu in s tem spravljati sebe v nevarnost. Kdo je dovolil lastniku hiše ob tem križišču narediti leseno ograjo, da je popolnoma zaprl pregled v smeri Vodovodnega stolpa. Nič koliko prometnih znakov v Kranju je zakritih z vejami ali živo mejo. Na posameznih odsekih so omejitve hitrosti popolnoma napačne. Izhod iz avtomobilske ceste je omejen s 40 km/h. Kakšen nesmisel! Moderna široka cesta skoraj brez prometa, kjer ne smejo voziti kolesarji niti kolesa s pomožnim motorjem, z druge strani pa je odsek od Kranja proti Žabnici omejen z 80 km/h. Na tej cesti pa srečaš od pešcev, vprežnih vozil, živine, do traktoristov...

Drugi še pomembnejši vzrok katastrofalne prometne varnosti je slaba vzgoja bodočih voznikov v avto-šolah, kar že sami ugotovljate v poročilu št. 5/740.

Nesmiselno je pričakovati od voznikov varno, defenzivno, kulturno vožnjo, če pa je že v poročilu odgovornih služb omenjeno, da je del predavateljskega kadra slab oziroma celo neprimeren za to delo.

Želja za voznikiškim izpitom in splošni avtomobilistični »boom« je pripeljal spomladi 1988 na okenca avto-šol množico bodočih voznikov. Čakalna doba se je podaljšala na devet mesecev. Oktobra 1988 je bil sprejet še nov ZTVCP, ki je predpisal obvezno obiskovanje tečaja za teoretični del izpita.

Kadrovska funkcija v vodstvih avto-šol je odpovedala, saj so pričakale ta navul nepravilne. Predvsem se je zanimalo delavce. Ta mora strokovno obvladati področje poučevanja ter imeti potrebno teoretično in praktično znanje. Ker se srečuje z različnimi kandidati, bi moral imeti bogate pedagoške in andrskoške izkušnje. Gre namreč za specifično področje izobraževanja z veliko odgovornostjo nosilcev dejavnosti.

V Nemčiji stane družbo izguba človeškega življenja v prometni nesreči okoli 700.000 nemških mark, pri nas pa polovico manj. Pomnožite to število s številom mrtvih na Gorenjskem, pa boste videli, kako so to vrtoglave številke.

Morda bo vaše razmišljanje potekalo v smeri, saj vendar

imamo organe, ki izvajajo nadzor nad delom avto-šol. Vendar si bova hitro enotna, da so v teh organih ljudje, ki so tja delegirani po politični ne pa po strokovni logiki. Zato v konfrontacijah praviloma vedno znova prihajajo do izraza politična stališča, ki so pa strokovno šibka. To sta le dva dejavnika, ki sta še kako pomembna za izboljšanje prometne varnosti, je pa še cela vrsta problemov, ki bi se dalo rešiti, spadajo pa v področje ekspertov in niso zanimivi za širši krog. Tov. Demšar, napraviti je potrebno samo strategijo aktivnosti in prepričan sem, da številke ki jih boste ob letu postavili ob bok tem, ki ste jih zapisali v članku, najmanj za deset odstotkov manjše.

Emil Humar, dipl.ing.

SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI TUDI NA LOŠKEN PLURALIZEM JE POVABILO VSEH K SPRAVI

Vsak začetek je težek. Tudi za nova gibanja in zveze, ki želijo pritegniti čimveč ljudi k delu za skupno stvar. Ni kaj odlašati. Sicer pa se je že dalj časa čutilo potrebo, da bo treba oživiti politično zavest kristjanov tudi v občini Škofja Loka. Saj ravno zadnji ne smemo biti, če že zaradi drugega ne, pa zato, ker je bil dr. Janez E. Krek naš rojak in prvi buditelj slovenskih kristjanov, da tudi v politiki — zadevi, ki se tiče nas vseh — povedo in naredijo svoje.

V torek zvečer, 24. oktobra, smo se zbrali v sejni sobi doma Zveze borcev (sedež občinskih družbenopolitičnih organizacij) na Kidričevi 1 v Škofji Loki. Na nekaj pisarnih in še več ustnih vabil se je zbrala kar pisana družina vseh generacij in stanov iz raznih krajev te občine. V. Demšar je uvodoma nakazal smisel oz. potrebnost tega pogovora. Namesto tajnika Ljuzeta Petrela je program Slovenskega krščanskega socialnega gibanja oz. kot se je sedaj preimenovalo v Slovenski krščanski demokrati (SKD) predstavil predsednik programskega sveta SKD ekonomist Izidor Rejc. Vrsto let je bil direktor Alpine Žiri, pa tudi sicer je kot domačin dober poznavalec naših razmer. Zanimiv je bil že njegov uvod. Čeprav je sam marsikaj čutil na lastni koži je bil mnenja, da ne smemo hoditi predaleč v zgodovino, temveč delati naprej. Opozoril je na vrsto stvari, ki jih moramo kot

narod rešiti, če želimo živeti naroda vredno življenje. Spremeniti moramo našo zavest o vrsti stvari in ne le kazati na druge. Cenimo naj pridnost, prizadevnost in delavnost. To in sposobnost naj bodo kriteriji za selekcijo vodilnih kadrov. Želimo čisto industrijo in ne tovarne z ogromnimi kompleksi in s tem vsemogočimi problemi. Opozoril je, da se poslavljamo od določenih determinant. Začeti moramo takoj delati, pogoji ne bodo latentno isti. Zato pa moramo biti vsi tudi obveščeni o vseh bistvenih stvareh, ki se tičejo Slovencev kot naroda ali pa konkretno nas, v loški občini. Razložil je poglede SKD glede izobraževanja, šole in družine.

Stekel je zanimiv pogovor. Skoraj vsak je kaj dodal oz. vprašal s svojega vidika. Skupno pa je bilo spoznanje, da nas čaka ogromno dela in da je tudi kultura pri nas padla tako nizko kot še nikoli doslej. Toda kako začeti delati in tudi politično misliti. Je v nas še toliko krščanske zavesti, da smo glede na svoje talente odgovorni tudi za druge? Videti je, da nam je dosedanja oblasti dopovedala v teh 40-tih letih ne le, da je vera zasebna stvar, temveč nas tudi prepričala, da je tudi politika zasebna stvar oziroma stvar samo za to posebej posvečenih. Razmere so bile res take, da je marsikdo pri domači vzgoji slišal: Politiko pušči pri miru. Sedaj smo zbegani, ker je dogajanje v svetu in pri nas prehitelo naše mišljenje. Marsikdo bi rad zaradi svoje komodnosti ostal zaprt v svoje misli. Obenem ko se spreminjajo same dosedaj priznane družbenopolitične organizacije (ZK, SZDL, ZSMS) nastajajo nove zveze in gibanja oz. stranke. Vsaka bi rada pridobila ljudi zase in sedaj večina vsaj na videz ne zaupa nikomur. Če so mlajši tako razmišljali, moramo priznati starejšim, ki so povedali, da so še bolj zbegani. Potrebovali bodo več časa, mogoče celo krajše obdobje, da bodo dojeli, da smejo javno misliti in delati za skupni blagor nas vseh in da je politika samo to in ne neki tabu. To ne bo samo pravica, temveč tudi dolžnost kristjana.

Veseli in hvaležni smo, da nam je občinska SZDL dala prostor. Pa ne samo to. Njen tajnik tovariš Blaž Kujundžič je pozdravil naše prvo srečanje in sodeloval pri pogovoru. Tudi s predstavniki drugih zvez v Škofji Loki smo se pogovarjali o sodelovanju pri uresničevanju skupnih programov. Izvoljen je bil iniciativni odbor, ki ima nalogo pripraviti vse za ustanovitev Odbora SKD v občini Škofja Loka v mesecu novembru.

Zavedamo se realnosti. Smo pa tudi optimisti in idealisti. Brez tega pa menda tudi živeti ni mogoče.

Vinko Demšar
Škofja Loka, 4. novembra 1989

NAŠA ČESTITKA - CENEJŠI NAKUP

v prodajalnah ŽIVILA Kranj
od 20. do 30. novembra 1989

MALINOVEC	
APIS 1/1	70.000 din
RUM	
APIS 1/1	129.000 din
ŽGANJE	
DANA 0,7	127.060 din
VINO	
SLOVIN 1/1	36.640 din
KEKS	
KOESTLIN 1 kg	68.690 din
PAPIR TOALET	
TRŽIČ 10/1	128.214 din
ŠUNKA	
NEOPLANTA 1 kos	265.597 din
SALAMA ALPSKA	
NEOPLANTA 1 kg	269.016 din
SLADKOR	
BELJE 2/1	117.632 din
OLJE	
KŽK 1/1	65.279 din
MOKA	
TIP 500 BELJE 1 kg	19.589 din

POSEBNA PONUDBA SADJA

23. novembra

BREZPLAČNA POSKUŠNJA

LJUTOMERSKIH VIN

v prodajalni GLOBUS

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA
DO ERC ŠKOFJA LOKA
Titov trg 4/b

K sodelovanju vabimo
RAČUNALNIŠKE STROKOVNJAKE

za razvoj poslovnih aplikacij na računalniku IBM in osebnih računalnikih. Nudimo ustvarjalno delo in stimulativni osebni dohodek sistemskim analitikom in programerjem z ustrezno strokovno izobrazbo in delovnimi izkušnjami.

Interesente vabimo na pogovor osebno, po telefonu (064-621-597) ali s pisno prijavo na gornji naslov v osmih dneh po objavi.

Kranjske zgodbe iz tega stoletja

- Leta 1941 -

V KRANJU SE GRADI NAPREJ

Na seji občinskega odbora so 20. januarja 1941 še vedno razmišljali o razvoju mesta. Sklenjeno je bilo, da se razširi cesta od "železnega" mostu čez Kokro do gostilne pri Jaku na Primskovem. Razširitev ceste naj se opravi še to leto, naslednje leto pa bi pričeli z gradnjo novega mostu čez Kokro.

Pospešeno pa se delajo zaklonišča nasproti Majdiča in pod skalo na Jelenovem klancu. Tudi zaklonišče pri novi ljudski šoli se začne graditi prihodnji mesec. Za tem pa še zaklonišče na Glav. trgu ter na prostoru med Narodnim domom in Kinom Tali-ja.

Gradbena dela, ki so v teku, so sledeča:

1. Obnavlja in nadziduje se Ljudski dom (gledališča)
2. Novo poštno poslopje bo letos končano
3. Gradi se mlekarna v Čirčah
4. Most v Lajhu bo kmalu končan
5. Pričela se je gradnja nove Tekstilne šole
6. Vse je pripravljeno za gradnjo poslopja Borze dela nasproti Klavnice
7. Gradbena dela novega Kopaljšča so v teku.

To leto bo v Kranju zaključeno z velikimi uspehi. A gorje, če bo vojna!

PRVI IN ZADNJI RAZGLAS KRALJA

Časopis "Gorenjec" je v štev. 13. - 29. marca 1941 objavil

razglas kralja Petra II.

RAZGLAS vsem Srbom, Hrvatom in Slovencem - "Odločil sem se, da prevzamem sam oblast v svoje roke... Kličem vse Srbe, Hrvate in Slovence, da se zberejo okrog prestola in da si tako obvarujejo red na znotraj in mir na zunaj."

Tak je bil razglas kralja Petra II. izrečen za javnost v Beogradu, 27. marca 1941.

Ta razglas (proklamacijo) je kralju izročil general Simović le v podpis!

Nekaj dni zatem (2. aprila) je Kranj dostojno izpričal svojo zvestobo. V Narodnem domu je bila slavnostna proslava, zatem pa sveta maša v župni cerkvi. V časopisu so objavili geslo, ki je ti-
ste dni prišlo med ljudi:

- Pravičnost je temelj
- Zvestoba prestolu steber
- Domoljubje pa oklep državne skupnosti

To je bila tudi zadnja številka "Gorenjca", pa tudi zadnji izraz vdanosti prestolu Karadžordževićev!

NEMŠKA VOJSKA PRIDE V KRANJ

Enote Triglavske divizije so 10. aprila 1941 porušile most čez Savo v Kranju. Zato je italijanska vojska izvedla umik iz Gorenjske po levem bregu Save skozi Mavčice proti Medvodam in Ljubljani. Vedeli so, do kam se morajo umakniti, čeprav je bila pogodba o novi meji med Nemčijo in Italijo podpisana v Berlinu šele 10. julija 1941. Nemška vojska in z njo vsa civilna uprava je ostala v Kranju. Začela se je okupacija.

JEZIKOVNI TEČAJI ZA VSE

Sredi julija so se pričeli jezikovni tečaji iz nemščine. Čez dan za mlade, zvečer za odrasle. Vsak ima priliko, da se nauči nemščine. Tečaje bodo vodili nemški učitelji in učiteljice s Koroškega in Salzburškega. Seveda brezplačno. To so objavili že julija 1941.

PRVA ODREDBA ZA KMETE

Odredba - vsi lastniki krav morajo mleko oddajati samo v mlekarno. Prodaja mleka prebivalcem in trgovcem ni dovoljena. Surovo maslo se ne sme predelovati, niti za domače potrebe kmetovalcev.

To je objavil poročevalni list "Karavanken Bote" 5. julija 1941.

OPOZORILO GOSPODARSTVENIKOM

Čez 200 tovarniških obratovodij in obrtnikov se je 2. avgusta 1941. zbralo v Kranju. Vodja pokrajinskih uradov Samonig jim je zabil: "Kakor v nemški armadi vladajo tudi v gospodarstvu trije osnovni temelji, ki so pogoj uspeha. Ti pa so - skupnost - vodstvo - disciplina!" Za vse tovarne je veljaven le nemški jezik. Vladati pa mora le ena volja - volja vodstva!

Čufarjevi dnevi

DRUŽENJE Z GLEDALIŠČEM

Jesenice - S podelitvijo Čufarjevih priznanj za kulturno ustvarjalnost v tem letu in s prvo predstavo Gledališča Tone Čufar v letošnji sezoni z Gondonijevimi Ribiškimi zdramami se je konec minulega tedna zaključil jeseniški gledališki festival. Na slovesnosti je govoril pesnik Ciril Zlobec.

Igralec Rado Mužan prejema Čufarjevo priznanje

Čeprav na Jesenicah ne govorijo, da imajo festival, pa v resnici privedite, ki so se zvrstili v minulem tednu, mirno lahko združimo pod tem imenom. Šest gledaliških predstav v enem tednu je vsekakor priložnost za imeniten uvod v letošnjo gledališko sezono Čufarjevega gledališča. Gostujoče predstave iz Kranja, Škofje Loke, Ljubljane, Celja in s Koroske so bila tudi srečanje z gledališčem, kakor ga razumejo tudi na ostalih ljubiteljskih odrih po Gorenjskem in tudi drugod. To pa je vedno tudi priložnost, da gledališko občinstvo sicer zvesto domačemu gledališču, pogleda tudi na sosednji oder ter primerja domači gledališki utrip s tistim, ki ga zmorejmo drugod.

Dogajanje v minulih dneh na Jesenicah je bilo pestro in večinoma v znamenju gledališča - takšna sta bila na primer tudi pogovora za okroglo mizo, ni pa manjkalo tudi razstave na gledališko temo, pa koncerta in literarnega večera. Skratka priložnosti bolj spoznati gledališče in gledališko ustvarjalnost je bilo minule dni na Jesenicah več kot dovolj.

Čufarjeve plakete so prejeli: Franc Kolman, Nebojša Mitrić - posmrtno in Rado Mužan.

Franc Kolman je prejel plaketo za umetniške dosežke v fotografiji. Je član Foto kluba Andrej Prešeren. S svojimi fotografijami je znan v Sloveniji, Jugoslaviji in v sosednji Avstriji.

Da je njegovo delo zares kvalitetno, kaže tudi povabilo v žirijo avstrijskega državnega prvenstva v fotografiji pred dvema letoma. S svojo enkratno kolekcijo industrijske fotografije je še z drugimi avtorji gostoval na razstavi v Zah. Nemčiji. S svojo visoko umetniško kvaliteto Franc Kolman uspešno predstavlja svetu železarske Jesenice, Slovenijo in Jugoslavijo. Svoje bogato strokovno znanje tudi nesebično deli med mlade fotomaterije.

Nebojša Mitrić je bil izjemno navezan na Gornjesavsko dolino, kar dokazujejo tudi njegova umetniška dela, ki jih je poklonil nedavno umrli umetnik: bronasti kip Kekca, bronasto skulpturo pisatelja Josipa Vandota, bronasti kip župnika Jakoba Aljaža, mavčna odlitka Kekca in Josipa Vandota in komplet predmetov za daritveni oltar župnijske cerkve v Kranjski gori. Njemu gre zahvala, da so velika sredstva za odlivanje kipa Jakoba Aljaža prispevali srbski umetniki. Slavo Vandotovega Kekca je ponesel tudi v Los Angeles, ko je ustanovi W. Disney poklonil srebrno skulpturo Kekca.

Rado Mužan je dobil priznanje za umetniško izvedbo številnih karakternih vlog v Gledališču Tone Čufar, kjer igra že več kot deset let. V tem času je oblikoval 30 različnih gledaliških vlog. Še posebej se je izkazal kot Adam v Razbitem vrču, Broša v Jakobu Rudi, medved

v Obtoženem volku, Pavle v Tolmun in kamen, Henri v Naših treh angelih in general v Valčku toreadorjev, s katerim je slavil svoj petstoti nastop. Z vlogo Žike v Sumljivi osebi pa je še potrdil svoje dosedanje igralske dosežke in ustvaril igralski lik, ki ga znatno dviga nad povprečne ljubiteljske stvaritve. Poleg igranja pa že leta vodi folklorno skupino in lutkovni krožek na OŠ Gorenjskega odreda.

Podelili so tudi Čufarjeve diplome. Slavka Gaser jo je pre-

jela za 40-letno operativno in organizacijsko delo v DPD Svoboda Ivan Krivec na Hrušici.

Tone Kozjek je prejel diplomu za 35-letno aktivno igranje in organizacijski prispevek pri delovanju Pihalnega orkestra jeseniških železarjev.

Alojz Vengar pa je diplomu prejel za uspešno glasbeno dejavnost in 15-letno vodenje pevskega zbora Vintgar.

Lea Mencinger
Foto: Gorazd Šinik

Gledališče Toneta Čufarja na Jesenicah

GORENJSKI PRIMORCI NA ODRU

Živahna uprizoritev Gondonijevih Ribiških zdram je prevzela Jeseničane — V uglaseni ansambelski igri opazni tudi posamični komični karakterji.

Vsakega izmed obiskovalcev je seveda zanimalo, kako se bodo vase obrnjeni Gorenjci (če se prav milo izrazim) o tem geografsko pogojenem zapetem karakterju spremenili v klepetave in temperamentne Primorce. Kot so potrdili jeseniški gledališki amaterji, je na odrskih deskah to mogoče.

Delo je sicer znano po naslovu Primorske zdrahe (Le baruffe chiozzotte, 1762) v prevodu Mirka Rupla (1946), pomeni, pa še vedno dobrodošlo poživitev repertoarja. Njeni komični značaji so v duhu prenovljene commedie dell' arte zajeti iz življenja, ki traja, ljubezen in spletke ostajajo slej ko prej paradigma za vse čase, tako da se s svojimi hitro menjajočimi se zapleti in razpleti konfliktov tako rekoč nosi sama, če izvajalci sledijo njenemu igrivemu ritmu. In prav to se dogaja v Čufarjevem gledališču na Jesenicah, da je režiserka Vera Smukavec zasnovala predstavo v tekočem, hitrem tempu, tako da se dogodki na odru kar prehitevajo in s tem veskoci obvladujejo gledalčeve pozornosti. V tem sklopu se je posrečila tudi zamisel plesno izraznih prehodov med prizori in uvodu; igrivo humornem ritmu jih je zasnoval Janez Mejač in jih razvidno povezal z vsebino dogajanja. Veliko skrbi je bilo posvečeno tako rekoč temeljni prvini predstave — imitaciji primorskega govora, za kar je z občutkom za mero poskrbela lektorica Stefi Muhar. Zadevo je rešila z uporabo značilnih prvih primorskega narečja in če se je temu pridružila kakšna gorenjska zamolkost, je učinkovala le kot komična sestavina.

Preprosta, barvita scena po zasnovi Jožeta Bediča s pročeljem dveh hiš in sinjim ozadjem vnaša v predstavo tisto svetlo zračnost, kakršna se pretaka tudi skozi vzkipljive, prepričljive in seveda tudi pomirljive like živahne komedije. Uprizoritev je hkrati uglasena na ansambelsko igranje, pri čemer pa niso zanemarljive posamične značajske posebnosti akterjev. Izmed teh izstopajo zlasti Kompare Kašljan domiselni interpretaciji Klemenca Klemenca, ribič, ki s svojo defektno govorico spravlja v jezo sodno oblast in hkrati zabava občinstvo; nadalje simpatično jezičljivi Zovanin Klemenca Koširja in adjunkt Izidor Rada Mužana. Ta oseba je v celi predstavi sicer najbolj problematična ali nemara avtor o njej ni vsega razkril: zakaj si toliko prizadeva za možitev deklet, okoli katerih se prav rad smuka? Ta sestavina je v jeseniški izvedbi rahlo nakazana, vendar se v igrivem ritmu izgubi in ne ostaja (kot v večini uprizoritev Primorskih, oziroma Ribiških zdram) kot v zraku viseča nedodelanost. Živahno je svoj delež odigral tudi ženski del ansambla, posebno igralki obeh boter Irena Leskovec in Mira Bolte; nekaj enoličnosti v gibih teh izvajalk bi se dalo še odpraviti; nasploh pa je to predstava, v kateri so igralci po dveh, treh uvodnih akordih zajeli občinstvo v mreže svojega ritma in igrive neposrednosti.

France Vurnik

Prešernovo gledališče Kranj

STARO PO NOVEM

Uprizoritev Žogice Marogice v režiji Lojzeta Domajnka združuje estetske sestavine predstave z njeno komunikativnostjo in namenom - Volja po profesionalnosti PG se potrjuje na vseh ravneh.

Malikova Žogica Marogica je že kar klasična pravljica igra z vsemi lastnostmi dobre igre za otroke; v Lutkovnem gledališču je bila na sporedu vrsto let. znana je tudi radijska varianta, v spomin pa se je vtisnila tudi po preprosti melodiji Bojana Adamiča, ki jo dedek in babica ponovita vsaj petnajstkrat, ko iščeta pobeglo Marogico, ki jima je ušla z Zmajem Tolovajem zaradi slabe vesti, ker je razbila lonček. Z vztrajnostjo iskanja in s sodelovanjem mladega občinstva dedek in babica rešita žogico iz zmajevskega ujetništva, kar učinkuje sprostitveno po načelih klasične dramaturgije, da se namreč konflikti, ki so se sprožili zaradi zunanjih ali notranjih sil, razrešijo, in življenje steče po starih poteh.

Predstavo uprizarja šest poklicnih igralcev PG pod vodstvom režiserja Lojzeta Domajnka, ki že več let zapored snuje te vrste predstave za otroke, na katere se navezuje potem tudi prihod dedka Mrza. Vanje praviloma vnaša kakšne refleksije iz sedanjosti, s katerimi pridobi pozornost občinstva. Tokrat je to napravil z vlogo črpalčarja, pri katerem se dedek in babica ustavita na poti k Zmaju Tolovaju: ta se vede kot rock pevec, kar pomeni najboljši domislek v sicer solidni, humorno intonirani izvedbi, ki jo je scensko im kostumsko slikovito in domiselno opremila Eka Vogelcnik; likovna posebnost so zlasti maske zmajev. Sveže učinkuje tudi »živ« štiričlanski orkester, ki živahno in vztrajno spremlja petje pesmi Imela sva boben in lajno, tako da se na koncu otroci pridružijo, kar pomeni njihovo sprostitve, hkrati pa potrjuje uspeh igralcev Vesne Jevnikar (babica), Tineta Omana (dedek), Bernarde Oman (žogica), Matjaža Višnjarja (zmajček in pič), Iva Godniča (zmajček) in Pavla Rakovca (črpalčarja, zmaja).

F. V.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovem gledališču Kranj bodo danes, v torek, ob 10. uri uprizorili J. Malika *Žogico Marogico* za OŠ D. Jenko Cerklje. Jutri, v sredo, ob 9.30 bodo predstavo ponovili za VVZ Kranj. V četrtek, 23. novembra, ob 10. uri pa je predstava namenjena OŠ M. Valjavca Preddvor.

V četrtek, 23. novembra, ob 16. uri bo v modri dvorani gradu *Kieselstein* v Tomšičevi ulici v okviru *lutkovnih četrtkov* lutkovna skupina Lutke čez cesto Kranj uprizorila lutkovno predstavo *Stara hiša št. 3*.

V knjižnici *Kranjske Gimnazije* bo jutri, v sredo, 22. novembra, ob 18. uri predavanje dr. Draga Bajta *Literarna znanstvena fantastika*. Ob tem so pripravili tudi razstavo knjig na temo znanstvene fantastike.

JESENICE - V Kosovi graščini bo jutri, v sredo, ob 16. uri (za nižje razrede osnovne šole), ob 17. uri pa za višje razrede *ura pravljic*: Zakaj ima zajec kratek rep ter Jež in zajec. Na sporedu je tudi *lutkovna igricala* Princeška na zrnu graha.

V galeriji Kosove graščine je na ogled *razstava fotografij Oder 57*, ki jo je pripravil Filmski in gledališki muzej Ljubljana.

V razstavnem prostoru Viktorja Gregorčiča na Javorniku je še do konca tedna na ogled razstava likovnih del slikarja *Branka Čušina*.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Loškega gradu so še na ogled dela z letošnjega *Ex tempora Loka 89. Stalne zbirke* Loškega muzeja so odslej odprte le ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. Med tednom je obisk možen za skupine in posameznike ob poprejšnji najavi na upravo muzeja (tel. 622-261).

V knjižnici *I. Tavčarja* pripravljajo danes, v torek, ob 16. uri *uro pravljic* Jana Štromajer. Jutri, v sredo, ob 18. uri bo *Vlasta Kušner* v večeru z diapozitivi predstavila *Leteenje v Himalaji* - ekspedicija na Trisul - Nanga Parbat.

Knjižnica *I. Tavčarja* obvešča, da bo namesto v petek, 1. decembra, odprta v soboto, 25. novembra, in sicer od 8. do 19. ure.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je na ogled razstava likovnih del *Braneta Povaleya*. V Kurnikov hiši razstavljajo *barvne fotografije* člani Foto kluba Tržič.

Lutke

POTEP

Režija, glasba, lutke...: Maja in Brane SOLCE
Lutkovna uprizoritev: Papilu

Kakor je Hegel zapisal v dnevniku leta 1796 ob pogledu na lepote švicarskih gor, ki se jim pripisuje - ni česa občudovati, tako je /es ist so/ - tako je potrebno oceniti predstavo skupine Papilu - Potep. Z dejstvom, da gre za predstavo profesionalnega gledališča, govorimo o popolnoma drugi kategoriji kot pri amaterskih lutkovnih gledališčih. Kategorija profesionalna zahteva natančnost, skladnost in absolutno estetsko dodelanost. Omenjeni kategorični imperativi so v predstavi postavljeni, kot je potrebno in nič drugega. Es ist so. Zato se gledališču Papilu lahko legitimno reče - profesionalno, kar si mnoga druga profesionalna gledališča samo želijo.

Manifestacija profesionalnega uma /gledališča/ je potekala na fronti kot absolutno ujemanje struktur - optične iluzije, zvočne večplastnosti in lutkovne animacije - v eno.

Zgodba predstave je preprosta; majhna deklica odide na potep in pri tem zaide v medvedji brlog, kjer poje vso hrano, razmče brlog in zaspi. Ob povratku medvedja družina prežene deklico, ki nato nadaljuje s potepom.

Potep v predstavi je bil dvojen: eden znotraj zgodbe, drugi po režijskih rešitvah/posejih. Slednje odlikuje poseben slog, ki sta ga izoblikovala zakonca Solce; struktura dialoga je zreducirana na minimum, kar prisili strukturo animacije, da z igro izrazi izpuščenost/odvečne besede. Lutke so papirnat in se odlikujejo s ponavljajo in togo gibljivostjo.

Optične iluzije so postavljene na mesto manipulatorja gledalčevih čustev. Izraznost je očitna - vsak gib lutke v prostoru je zaznan kot v filmu; vstop in izstop iz prostora, približevanje, oddaljevanje, hitrost gibanja...

Ekran, ki je bil izhodiščna točka, je dobil svojo pravo funkcijo - funkcijo filmskega ekrana, z vso prisilo ujetosti gledalčevega pogleda, »razen otroškega« /Žižek/.

Tomaž Kukovica

TEDEN KULTURE V NAKLEM

Kulturnoumetniško društvo Dobrava Naklo in družbenopolitične organizacije Nakla že tradicionalno ob dnevu republike prirejajo že dvajseti teden kulture, kjer se bo letos zvrstilo sedem prireditiv, ki že po tradiciji obsegajo več področij, in v dvorano v Domu Kokrškega bataljona privabijo tako domačine, kot tudi obiskovalce od drugod. **Jutri, v sredo, 22. novembra** bosta na sporedu prvi prireditvi, ki sta tudi po vsebini najatraktivnejši. **Ob 18.30 uri** bodo odprli vsakoletno razstavo, kjer se predstavijo domači ustvarjalci. Temo so letos namenili obrtnikom, ki bodo z izdelki predstavili dejavnosti iz manjših obratovalnic, opozorili pa bodo na nekatere poklice, ki so žal že izumrli. Razstava bo odprta vse dneve od 17. do 20. ure. **Ob 19. uri** bo predavanje z diapozitivi Toma Križnarja z naslovom *Razmišljanja ob podobah in glasbi*, spremljala pa ga bosta glasbenika Ljuba Jenček in Tomaž Pengov. Predavanje je izredno odmevno v slovenskem prostoru, sicer pa je avtor Tomo Križnar svoja razmišljanja in dogodke s številnih poti po svetu opisal tudi v pravkar izdani knjigi *Z biciklom okoli sveta*. **V četrtek, 23. novembra, ob 17. uri** bo lutkovna predstava Cveta Severja *Nočna zgodba*, v **petek, 24. novembra, ob 18.30 uri** pa zabavni veseli večer z naslovom *Vaščani pod lipo*, kjer se bodo predstavili številni znani krajevni ustvarjalci in še neodkriti talenti. **V soboto, 25. novembra, ob 18. uri** bo predavanje na temo filma *Sestane* z neznanim. **V nedeljo, 26. novembra, ob 15. uri** bo nastop mladih glasbenikov iz Nakla. Kulturni teden se bo zaključil v **ponedeljek, 27. novembra**, ko bo v Osnovni šoli I. kranjske čete ob 16. uri proslava ob dnevu republike in sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo. Vabljeni!

Drago Papler

Filmsko gledališče

POD UDAROM ZAKONA

Kaže, da se bomo po dolgem času v filmskem gledališču vendarle malo bolj nasmejali. Ta teden bo namreč na sporedu ameriška komična drama režiserja Jima Jarmuscha *Pod udarom zakona*, s Tomom Waitsom, Johnom Luriejem, Robertom Benignijem ter Ellen Barkin v glavnih vlogah. Gre za tri zapornike, ki jim uspe pobjeg iz kaznilnice. Bežijo čez nevarna močvirja, preživijo vse strahote preganjanja, ko se nazadnje - kot bi se jim prikazala Marija - znajdejo v prazni restavraciji, ob lepi ženski, ki je osamljena in še Italijanka povrh... D. D.

ureja LEA MENCINGER

Naše razmišljanje

POVABLJENA PRILOŽNOST

Jesenice - Že drugo leto zapored so na Jesenicah — z velikim prizadevanjem in gotovo tudi ne brez težav - spravili pod streho Čufarjeve dneve - niz v prvi vrsti gledaliških in tudi ostalih kulturnih dogodkov. Kaj bi hoteli še več dodati spodbujanju ne le ljubiteljske gledališke ustvarjalnosti, pač pa tudi širjenju razgleda po gledališki ustvarjalnosti sicer že leta in leta zvestega občinstva.

Toda občinstvo je treba vedno znova pridobivati, ne nazadnje z zanimivim gledališkim repertoarjem in gledališki ekipo, ki zna razsipati z odra znameniti Linhartov "ogenj". Pridobivati pa je treba tudi novo občinstvo, mlade ljudi, ki o gledališču slišijo tudi v šoli, morda v gledališkem krožku. In to od učiteljev, ki o gledališki vzgoji med svojim šolanjem praktično ne izvedo nič - tako kot tudi o filmski vzgoji ne. Od njih pa vsi pričakujemo otroke, ki bodo znali "videti" gledališko predstavo zdaj in kasneje. Zato je le od zavzetosti vsakega posameznega učitelja odvisno, koliko gledališkega znanja si bo nabral sam kasneje - na seminarjih, ob pripravljanju predstave v šolskem krožku itd.

Toda ob vsem ukvarjanju z gledališčem na šoli ne gre dobesedno za gledališče - to se ve. Gre za zanimivo vodenje otrokove ustvarjalnosti, ki si ob trdnem učnem delu želi spremembe. Kako narediti in kaj imajo zraven lahko še starši, je ob mimogrede nadrobnejših začetkih naše gledališke zgodovine zanimivo. duhovito, že kar igralsko iskrivo govoril Marko Marin, profesor ljubljanske Akademije za gledališče, film, radio in TV na okrogli mizbi v Kosovi graščini. Žal se je nad njim navduševalo le deset poslušalcev, polovica med njimi organizatorjev Čufarjevih dnevov in šolcev. polovica od dveh slavistk z jeseniških šol pa je le ena uetnigedve novinarki. ob dveh slavistk z jeseniških šol pa je le ena uetnigedve novinarki. ob dveh slavistk z jeseniških šol pa je le ena uetnigedve novinarki. ob dveh slavistk z jeseniških šol pa je le ena uetnigedve novinarki.

L. M.

Preproste vezenine 6

Križevati vbod ali križci

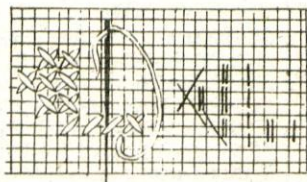
S križci so v preteklosti vezli prte, mrtvaške prte (črne), prtiče, posteljno perilo še posebej pa prevleke za blazine. Izvirni vzorci se naslanjajo na rastlinstvo (nageljne, nageljnove list, vitice, rožmarin in drugo cvetje). Pogosto so uporabljali tudi geometrijske oblike (zvezde) pa tudi srčne. Redkejši so vzorci z živalskimi figurami. Lepa izbira pristnih vzorcev je v Sičevi zbirki narodnih vezenin.

Naše najstarejše vezenine s križci so enobarvne: črne, rdeče, rjave, temno modre, vinsko rdeče. Križci so vezeni na belo domače platno. Šele pozneje nastajajo dvobarvne vezenine (modro in rdeče ali rdeče in črno). Za vezilno tvorivo je rabila doma barvana lanena preja ali volna.

Vezenje križcev je zelo preprosto, vendar je treba precej vaje pri izpeljavi posameznih oblik vzorca. Vsi križci, po vsej vezenini, morajo imeti enako lego. To se pravi, da morajo biti od obeh križajočih se vbodov, spodnji obrnjeni v desno, zgornji pa v levo ali pa obratno. Pomembno je, da pri vezanju prihranimo s tako tehniko na času in tvorivu. Šivanka naj ima dolgo uho in topo konico.

Pri križnem vbodu izdelamo posamezne oblike vzorca najprej v polovičnem vbodu. Cel križec izvezemo le tam, kjer stoji posamezni in kjer se do njega ne moremo več vrniti, ne da bi na narobni strani vezenine morali delati prevelike preskoke. Nato se po isti poti vrnemo in izvezemo še drugo polovico križcev. Za tem začnemo z naslednjo obliko vzorca. Pazimo, kdaj lahko preidemo k drugi obliki vzorca, ne da bi bilo treba začeti z novo nitjo. Pri

pravilni vezenini se na narobni strani kažejo kratki navpični vbodi, ki se nizajo v vrstah in se med seboj stikajo. Križcev nikoli ne vezemo tako, da se na narobni strani kažejo vrste, ki so stebeljnemu vbodu podobne vrvice. Pri takem vezanju trpi enakomernost vezenine in s tem tudi tratimo vezilno nit.

Križci za narodno vezenino in shema vbodov na narobni strani

Križce vezemo na tkanine, pri katerih lahko štejemo niti: redkejša platno, domače platno, panama, etamin itd. Prejica mora biti blagu primerno debela. Kriti mora vezno ploskev in se skozi njo ne sme svetlikati blago.

Za velikost križcev se odločimo po poskusu: največkrat jih vezemo čez dve niti v višino in čez dve niti v širino.

Blago, na katerega hočemo vesti, najprej obrobimo z dolgimi vbodi ometice, da se med delom ne cefrajo obronke niti. V obeh smereh blaga preštejemo niti, poiščemo sredino, in jo s tanko nitjo označimo s prednjim vbodom v obliki križa čez cel kos blaga. Nit poteka med dvema nitma tkanine. Nazadnje preštejemo še niti za vzorec, ki ga kaže predloga. Na blagu si označimo prostor za posamezne elemente vzorca in delo pričnemo v sredini. Od sredine izhajamo na levo in desno.

Kaj bomo kuhali ta teden

Takole nam svetuje Jože Zalar, vodja kuhinje v hotelu Creina:

Ponedeljek: rižev narastek z marelično marmelado, hruškov kompot.

Torek: goveja juha s korenčkom, sesekljana pečenka, pečeni krompir, črna redkev v solati.

Sreda: orehovi štruklji, mikšana banana s smetano.

Četrtek: piščančev paprikaš, makaroni, zelena solata s česnom.

Petek: pizza, kisla zelenjava.

Sobota: kokošja juha z jajčnimi livanci, goveji golaž, krompirjevi svaljki, zeljnata solata.

Nedelja: gobova mineštra, pečena kokoš, riž z grahom, radič s fižolom.

Pizza

Za testo potrebujemo: 0,40 kg moke, 2 g kvasa, 1 dl mleka, sol, 1/2 dl olja, toplo vodo. Nadev: paradižnikov pelati, prešana šunka, sir, gobice, origano.

Iz sestavin zgnetemo testo in ga dvakrat vzhajamo. V posušeno pekač položimo zvaljano testo in ga nadevamo z zmletimi paradižnikovimi pelati, rezinami šunke, naribanim sirom, gobicami in po okusu potresemo z origanom.

Pečemo v pečici pri 220 stopinjah C, da se pizza lepo zapeče.

PRAV JE, DA VEMO

Zelenjava

Pod imenom zelenjava pojmujejo užitne rastlinske dele, ki jih uporabljamo v prehrani. Glede na to ločimo listno, korenasto, stebelno in cvetno zelenjavo ter zrele in nezrele sadeže.

Povprečne sestavine zelenjave v odstotkih so naslednje: 90 do 98 odstotkov vode, 4-8,5 odstotka ogljikovih hidratov, 1-3,5 odstotka nepopolnih beljakovin, 0,05 odstotka maščob, vitamin A, B, C, rudninske snovi (kalcij, kalij, fosfor, železo, baker, kuhinjska sol), organske kisline (jabolčna, vinska, citronova), barvila in prijetno dišeče snovi (aromatične snovi).

Zelenjava nam daje malo kalorij, zato pa več vitaminov in rudninskih snovi. Nasiti nas, osveži in pospešuje prebavo. Uživajmo jo vsak dan, presno in kuhano. Priporočljivo je tudi uživanje svežih zelenjavnih sokov.

Uporabljamo razvito, svežo in zdravo zelenjavo. Do uporabe jo hranimo na hladnem, da se ohranijo vitamini. Ti se začnejo razkrajati takoj, ko smo zelenjavo nabrali. Zelenjavo za sveže uživanje posebno skrbno operemo. Peremo čimbolj celo zelenjavo, brez namakanja. Odcedimo jo in razrežemo tik pred uporabo. S takim ravnanjem ohranimo njene naravne sestavine. Ne zametujemo zelene zelenjave. V njej je največ vitaminov in rudninskih snovi. Mehčamo jo v pari. S kuhanjem jo močno izlužimo. Če jo že kuhamo, porabimo tudi zelenjavko.

Resnica je podobna koprivi: če se je dotakneš, te zbode, če pa jo krepko zagrbiš, ti ne more ničesar.

Saphir

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

Čebula za lepo kožo

Takole pravi o čebuli francoski zeliščar Messegue: "Čebuli pripisujejo tudi afrodizijski učinek. In res čebula pospešuje ljubezen, ker čisti kri, ženske pa dobijo po njej lepo polt. Toda vseeno jih čebula vznemirja: lepa koža, že, že... toda dišati po čebuli? Toda glede tega ste lahko popolnoma pomirjeni: osvežite si usta z mentolom ali pa, kakor pri česnu, žvečite peteršilj ali zrnca kave. V vsakem primeru je lepo, če vidiš, kako izginjajo grdi mozolji, kožni izpuščaji in ekcemi, in če veš, da so želodčne in črevesne stene prav tako čiste, gladke, prožne in dobro prekrvaljene kot lica. Razen tega uničuje čebula črevesne parazite in pomaga pri trdovratni zapeki."

ureja DANICA DOLENC

MORDA NISTE VEDELI

Mati, ki je rodila največ otrok, je bila žena ruskega kmeta Fjodora Vasiljeva iz okolice Moskve. Uradno je bilo potrjeno, da je imela 69 otrok. Rodila je 27-krat: 16-krat dvojčke, 7-krat trojčke in 4-krat četverčke. Večina teh otrok je tudi odrasla. Plodovita mati, ki je živela v letih 1816 do 1872, je bila tako znamenita, da jo je sprejel celo ruski car Aleksander II.

Naš prvi naravoslovni dan

Bil je lep jesenski dan, nebo modro, brezoblačno. Jutro je postajalo vedno toplejše. Učenci tretjega razreda smo se s kolesi odpravili na prvi naravoslovni dan. Vedeli smo, da se bomo orientirali, zato smo imeli s seboj Moj prvi atlas, kompas in skico poti.

Peljali smo se skozi vasi Česnjevek, Dvorje, Grad, povsod smo videli zanimive stare hiše in lepe nove. Preko polja je bila z grmi lepo označena struga potoka Lembrana. Peljali smo čez mostiček potoka Reke in določili levi in desni breg struge.

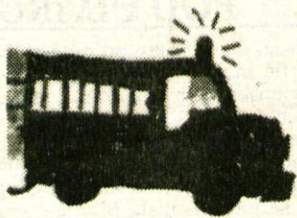
Pripeljali smo se do vasi Grad. Pri neki hiši smo pustili kolesa. Tovarišica je razdelila vsakemu pol jabolka. Odpravili smo se peš po strmi cesti Šenturške gore. Ko smo prišli na pol poti, je bil pred nami proti jugu lep razgled na Kranjsko ravnino. Videli bi naše glavno mesto Ljubljano, če nam je ne bi zakrivala Šmarjetna gora. Ko smo gledali dol, smo videli strehe hiš, njive, obširne gozdne krpe.

Iz Šenturške gore smo se vrnili v ravnino v Dvorje. Od mostička smo že videli otroško igrišče. Pod mostičkom je tekla potoka Reka. Tam smo pustili kolesa in šli pomalicat. Pod lipami blizu igrišča je bil spomenik skladatelju Davorinu Jenku. Po njem se imenuje šola v Cerkljah. Ob enajstih smo se pripravili na odhod in se odpeljali domov.

Naravoslovni dan je bil za nas poučen, ker smo natančneje opazovali našo okolico. Pokrajino, v kateri živimo, moramo poznati, da se v njej ne izgubimo in da znamo drugim povedati, v kako zanimivem kraju živimo.

Skupinsko delo, učenci 3. razreda OŠ Voklo

DOMA IMAM RDEČ
GASILSKI AVTO. VO-
ZIM PO DNEVNI SOBI.
NAENKRAT IZBRUHNE
POŽAR. HITRO ZACNE-
MO GASITI. HITRO PO-
GASIMO OGENJ. ODPE-
LJALI SMO SE DOMOV.
JURE ŽUMER, 1. A OŠ
MATIJA VALJAVEC
PREDDVOR

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Moč

Ni lahko močan postati,
a ne smemo se vdati,
miške so glavna forma,
to je nam prehuda norma.

Ko si bratje merijo moči,
mlajši v kotu običi,
brž iz kota oddrvi
in gre povedat mami.

Ko k mami prileti,
mama tolaži ga hiti,
sliši se le krik in jok,
saj to je povsod,
kjer je veliko otrok.

Jaz že vem,
kako močan postati,
a te skrivnosti
vam ne smem izdati.

Bojan Bogataj, Ludvik Peter-
ternelj, 6. d r. OŠ Ivana Tav-
čarja Gorenja vas

Deklica je pasla...

Pasla je deklica krave.
Imela je tudi pave
pa še male račke,
ki so imele bele tačke.

Deklica je pasla krave, pave,
račke,
včasih pa še male mačke.
Mucke miške so lovile,
te pa so se skrile,
potlej mucke so jih ulovile.

Tatjana Rant, 4. r. OŠ Ta-
deusz Sadowski-Tomo Bu-
kovica

Super metla

Nekoč je živela volkulja, ki si je silno želela mladiča. Toda rodil se je z velikim košatim repom. Vsi mulci iz novega rodu volkcev so ga zmerjali za metlo. Kadar se frkolinom ni ljubilo pometati brloga, so ga povabili, naj se z njimi lovi. Tako je s svojim košatim repom vse pometel in stare mame so bile zadovoljene. Tako so ga proglasili za super metlo. On pa je bil zaradi tega užaljen in pobegnil je v mesto. Tam se je izučil za smetarja. Pometal je pravljice in zgodbe in tako že tele malo manjka. Vemo le, da živi skupaj z volčjo smetarko. Skupaj počistita vse, kar jima je v napoto.

Tomaž Košir, 5. b r. OŠ Bratstvo in enotnost Kranj

Hudičevo brezno

Nad našim blokom stoji Kamnitnik. Na Kamnitniku je Kamnitniška jama. Dostop ni težak. Pred jamo je skala v podobi hudiča. Po tej skali sva s prijateljem dala jami drugo ime: Hudičevo brezno.

Najprej se moraš skloniti, da lahko prideš do majhne dvorane. Tu je nekaj kapniških zaves. Predvsem pa je velikokristalov.

Vsa jama še ni raziskana, ker se tako zoži, da ne moreš naprej. Ta jama je tudi visoka in jaz sem že priplezal do stropa. S stropa visi nekaj kapnikov. Jama je zelo lepa in rad hodim vanjo.

Luka Žakelj, 4. d r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Hay! Pretekli je teden in spet se oglašam. Za danes sem pripravila nekaj vročih novic.

BIG FUN je nova skupina, ki je iz okrilja SAW. Sestavljajo jo trije svetlolasi Angleži, in sicer Philip Creswick, Mark Gillespie in Jason John. Njihova prva uspešnica je Blame it on the Boogie.

SAMANTHA FOX bo po svoji zadnji LP plošči I wanna have some Fun posnela novo ploščo, ki bo izšla naslednje leto.

PIERCE BROSNAN (Odlična hiša) je posnel nov film z naslovom The Bachelor and the Bobby-Soxer.

LINDA HAMILTON, ki jo nekateri poznate iz nadaljevanke Lepotica in zver, bo morala zapustiti serijo, ker je noseča. Zamenjala jo bo Jo Anderson.

Tudi v skupini JOHNNY HATES JAZZ je prišlo do zamenjave. Pevca Clarka Datchlerja je zamenjal Phil Thornalley. Fantje so že posneli novo pesem z naslovom Turn the Tide.

Po dolgem premoru se je vrnila nemška pevka NENA, ki je posnela samostojno ploščo, na kateri je pesem Wunder gescheh'n. Francoski pevec in igravec PIERRE COSSO poje v duetu s 17-letno pevko Nikko Costa pesem Don't cry.

Tudi OFRA HAZA se je povrnila z novim singlom, ki ima naslov Wish me Luck.

SONIA (na sliki) po uspešnici You'll never stop me loving you nadaljuje svojo pot k uspehu s pesmico Can't forget you, ki je tipična zvrst Stoecka/Aitkena/Watermana.

Duo BROS širi priljubljenost s svojo novo skladbo Chocolate Box, ki je na novem albumu The Time.

Težkometalna skupina WHITESNAKE je ta mesec izdala svojo novo ploščo Slip of the Tongue.

Do drugič pa adijo,

Marjeta

Kaj mi pomeni pojem lepa beseda

Prebral sem že veliko knjig in v vsaki od njih je vsaka beseda lepa beseda. Zato včasih, ko mi je dolgčas, opazujem in poslušam ljudi, toda niti en človek ne zna govoriti tako lepega jezika, kakršen je v knjigah. Po radiu in televiziji zelo lepo govorijo, tako da mi je kar nerodno, ker sam niti doma, niti v šoli ne izgovarjam tako lepih besed.

Jure Rozman, 5. a r. OŠ heroja Bračiča Tržič

ureja HELENA JELOVČAN

SMUČAMO

89 / 90

Minili sta dve zimi, domala brez snega. Smučarji, mladi in stari, začeti in dobri rekreativci, v teh mrzlih novembrskih dneh že nestrpno spremljajo vremensko napoved: nam bo letos nebo bolj naklonjeno? Bo vsaj v zimskih počitnicah zapadlo toliko snega, da se bodo najmlajši naučili nekaj smučarskih zavojev in zaužili vse veselje in radost, ki jo ponujajo bele snežne poljane?

Rožle se imenuje nova vlečnica, ki so jo kranjskogorski žičničarji postavili na smučišču za Larixom.

Smučanje je bil in ostane slovenski nacionalni šport številka 1. Zato tudi, kljub precejšnji draginji, starši kupijo svojim najmlajšim smučim smučarsko opremo, jih pošljejo v smučarske tečaje ali se odrečejo denarju za dokaj drage smučarske vozovnice. Odnos Slovencev do smučanja se kljub vsemu

prav nič ne spreminja, kar je ne nazadnje pokazalo tudi zanimanje na letošnjem smučarskem sejmu SKI - EXPO na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Vsi, ki so se tam predstavljali, so bili presenečeni nad precejšnjim odzivom in nakupom smučarskih vozovnic in smučarske opreme.

Tokrat smo vam pripravili smučarsko priložnost in povabili k sodelovanju naša gorenjska smučarska središča, kjer Gorenjci najraje in najbolj pogosto tudi smučajo. Povprašali smo jih o novostih in o njihovi letošnji zimski ponudbi. Zvedeli smo, da so se žičničarji povsod dobro pripravili na zimo: tako

v največjem smučarskem središču v Kranjski gori, na Soriški planini in na Starem vrhu, na Zelenici, na Voglu, Veliki planini, Kobli in na blejski Straži, na Zatrniku, na Pokljuki... Ne le ponudba samih žičničarjev, tudi ostala ponudba v krajih, kjer so žičnice, je zanimiva, pestra in dovolj kvalitetna za vedno bolj

zahtevne goste.

V prilogi se predstavlja tudi begunjski Elan kot največji in najbolj kvalitetni jugoslovanski proizvajalec športne opreme in oblačil za prosti čas. Ne nazadnje bo vsak, ki se že danes pripravlja na smučarijo ali tisti, ki se bo zadnji hip odločil za zimske počitnice, resnično našel zase

kaj primerne v bogati smučarski ponudbi Kompassa, ki že tradicionalno vodi Slovence v številna domača in tuja smučarska središča.

Ostane nam samo da čakamo! Čakamo na sneg in lepo vreme, si vzamemo čas in dopust ter preživimo nekaj lepih dni na naših ali tujih smučiščih...

Nova vlečnica za Larixom in rekonstrukcija stare

Kranjskogorski žičničarji so pripravljeni na sezono

RTC Žičnice Kranjska gora upravljajo skupaj z 22 žičničarskimi napravami, od tega 17 vlečnicami in petimi sedežnicami. Smučišča od Španovega vrha do Podkorena. V Podkorenu so že začeli nametavati umetni sneg. Nova vlečnica za Larixom.

V našem najbolj znanem smučarskem središču, v Kranjski gori, so se žičničarji dobro pripravili na letošnjo zimsko sezono.

Takoj, ko so bile ugodne vremenske temperature, so začeli na poligonu v Podkorenu delati umetni sneg. Začeli so 13. novembra, naslednje dni pa začasno prekinili zaradi neugodnih vremenskih razmer. Žičničarji bodo tako kot lani v Podkorenu nametali dovolj umetnega snega, kajti minuli dve sezoni z bomo snežno odejo sta več kot zgovorno pokazali, da bo v prihodnje treba kupiti več topov za umetni sneg.

Če ne bi že lani nametali dovolj umetnega snega, bi bila sezona znatno krajša. Tako so v začetku letošnjega leta, ko na nobenem slovenskem smučišču ni bilo več snega, vozili umetni sneg na smučišča v Podkorenu. Zato so lahko sprejemali številne izletniške in agencijske smučarske skupine, ki so prihajale na smučišča v Podkorenu z bližnjega Bohinja in Bleda.

Letos so pri RTC Žičnice Kranjska gora delno rekonstruirali vlečnico Mojco, poleg nje pa postavili novo vlečnico Rožle. Nova vlečnica za hotelom Larix je dolga 550 metrov z zmogljivostjo 900 oseb na uro. Letos so tudi uredili iztek v Podkorenu ter poskrbeli, da so vsa kranjskogorska smučišča dobro pripravljena na sneg.

RTC Žičnice Kranjska gora upravlja z 22 žičničarskimi napravami od Jesenic in Španovega vrha, do Mojstrane, Gozd Martuljka in Kranjske gore. Skupaj imajo pet sedežnic in 17 vlečnic, od tega v Kranjski gori štiri sedežnice in 14 vlečnic, skupno zmogljivostjo 16.000 oseb na uro, višinsko razliko 3.900 metrov, smučišča pa se razprostirajo na 120 hektarih.

V RTC Žičnice Kranjska gora vsako leto pripravijo nekaj novosti, skupaj s tistimi, ki skrbijo v Kranjski gori za kvalitetno smučarsko ponudbo. Danes so v Kranjski gori tri smučarske šole, izposojevalnica in servis smučarske opreme, smučarjem pa ni dolgčas tudi v času, ko žičnice ne obratujejo. V hotelih so bazeni, savne, v kraju je drsališče, kegljišča. Pripravili bodo vrtec na snegu, dobro pa so poskrbeli tudi za tekaško šolo in tekaške proge.

Tudi letos bodo lahko obiskovalci smučali ponoči, saj bodo nekaj smučišč razsvetlili, od Gozd Martuljka do Kranjske gore in Podkorena pa bo tako kot vsa leta doslej vozil SKI bus. Žičničarji pa ne skrbijo le za smučišča v Podkorenu in v Kranjski gori: kolikor so finančno le zmogli, so razširili smučišče v Španovem vrhu nad Jesenicami, tako na spodnjem kot na srednjem delu smučišča Španovega in Črnega vrha.

Za smučišča ima RTC Žičnice Kranjska gora na voljo devet teptalnih strojev. Kadarkoli na kranjskogorska smučišča zapade sneg, je zjutraj smuka možna, kjerkoli, kajti Kranjska gora upravičeno tudi zaradi hitrega in solidnega dela žičničarjev slovi kot najbolj znano in najbolj obiskano smučarsko središče pri nas.

Bližina Kranjske gore, hiter dostop na smučišča, dovolj parkirnega prostora, odlično urejena smučišča, nove in obnovljene vlečnice, umetni sneg v Podkorenu, smučarske šole, izposojevalnice smučim, smučarski vrtec, akcije in dobra ponudba ob žičničarskih napravah - vse to je že dolgo porok, da je pozimi, če je le dovolj snega, Kranjska gora pač naš najbolj obiskani in med smučarji najbolj priljubljeni in cenjeni smučarski center.

Cene žičničarskih vozovnic za domače goste. Objavljamo jih v DEM.

Vozovnice

dnevna.....	20 DEM
dnevna otroci do 12. let.....	14 DEM
dnevna SZS.....	18 DEM
dnevna nad 40 oseb.....	18 DEM
dnevna Mopoldanska (od 9. do 13. ure).....	14 DEM
sezonska s sliko (neprenosljiva).....	400 DEM
sezonska brez slike (prenosljiva).....	1.200 DEM

Terminske vozovnice (obvezna slika)

3 - dnevna.....	57 DEM
4 dnevna.....	76 DEM
5 - dnevna.....	90 DEM
6 - dnevna.....	108 DEM
7 - dnevna.....	119 DEM
8 - dnevna.....	136 DEM
9 - dnevna.....	144 DEM
10 - dnevna.....	160 DEM
11 - dnevna.....	165 DEM
12 - dnevna.....	180 DEM
13 - dnevna.....	195 DEM
14 - dnevna.....	210 DEM
15 - dnevna.....	225 DEM

Otroci do 12 let plačajo nekoliko manj

Seniorska vozovnica

dnevna (ženska nad 55 let).....	14 DEM
dnevna (moški nad 60 let).....	14 DEM
brezplačna (ženska, moški nad 70 let)	

Posebne vozovnice

povratna za sedežnico Vi-tranc in Španov vrh.....	8 DEM
povratna za sedežnico Vi-tranc in Španov vrh za šolske skupine nad 30 oseb.....	4 DEM

Družinske vozovnice:

- 4 člani družine - 4. član dobi brezplačno terminsko vozovnico

Vozovnice za Planico, Španov vrh, Mojstrano

dnevna.....	13 DEM
dopoldanska.....	8 DEM
popoldanska.....	9 DEM

Točkovna vozovnica

50 točk.....	22 DEM
--------------	--------

Nočna vožnja

1 vožnja na vlečnici Mojca.....	3 DEM
---------------------------------	-------

Vozovnice za smučišče z umetnim snegom

1 vožnja na vlečnici Zelenici.....	7 DEM
1 vožnja na vlečnici Ruteč.....	7 DEM
1 vožnja na seženici Podkoren.....	7 DEM
dnevna.....	40 DEM
dopoldan.....	24 DEM
popoldan.....	28 DEM

Pripravimo smuči za zimo

Kvalitetno popravilo v Bernikovem servisu

Sredi Kranjske gore že nekaj let izposoja smučarsko opremo in nudi ves kompletni servis Tomaž Bernik. Brušenje po UBT sistemu. Letos bodo na smučišču vsak dan testirali vezi.

Tomaž Bernik ima sredi Kranjske gore, nasproti Prisanke, že nekaj let servis in izposojevalnico športne opreme. V sezoni ima servis odprt po ves dan, od 8. ure do 18. ure, zdaj, pred sezono, pa odpira od 16. do 18. ure. Do začetka sezone v Bernikovem servisu popravljajo smuči in športno opremo 30 odstotkov cene. Vsi, ki bi želeli še v času, preden zapade sneg, popraviti smuči, lahko telefonirajo na številko 88 - 470.

»V servisu imamo nov brusilni stroj za brušenje drsne obloge, robnikov, s katerim dosežemo različne strukture drsne obloge, z brusnim papirjem in brusilnim kamnom. Z regulacijo vrtljajev se struktura glede na suh ali moker sneg spreminja, zato je ta stroj, ki je edini v Jugoslaviji, velika pridobitev. Sistem brušenja se imenuje UBT in ga uveljavlja Elan.

Skratka, robniki se nagibajo, smuči so lažje vodljive,« pravi Tomaž Bernik.

»Naslednja novost, ki jo pripravljamo skupaj s kranjskogorskimi žičničarji, bo redno elektronsko testiranje vezi na samem smučišču, v brunarici. Vsi smučarji, ki bodo želeli, bodo vezi pri nas lahko testirali, ne bo pa drago, kajti nudili bomo precejšnje popuste tistim, ki se bodo izkazali z dnevnimi ali drugimi vozovnicami. Testiranje bo možno vsak dan.«

Pri Berniku si lahko izposodite vso smučarsko opremo po dostopnih cenah; od čevljev, palic, alpskih, tekaških smučim do snow - boarda (desk), sani... Letos si bodo obiskovalci lahko izposodili tudi najboljše Elanove smuči, ki jih je v servisu na voljo deset. Tomaž Bernik pravi, da se bodo tako kupci lahko sami odločili, katere smuči jim najbolj ustrezajo. Bernikov servis je pooblaščen servis Elana, Alpine in nekaterih drugih proizvajalcev športne opreme. Cene Elanovih servisov po Jugoslaviji so usklajene in se seveda tako kot povsod drugje spreminjajo. Zato za informacijo le nekaj cen:

Montaža vezi za alpske smuči nad 160 cm - 12 DEM

Brušenje.....6 - do 10 DEM

Kompletni servis smuči.....24 do 50 DEM

Elektronska nastavitve vezi z garancijo.....13 DEM

Kobla

Z vlakom na smuko

Smučišče Kobla, ki leži na pobočju Julijcev nad Bohinjsko Bistrico, je mikavno tako za enodnevno frekventno klientelo, ki se tjakaj pripelje z osebnimi avtomobili, avtobusi, vse redkeje pa tudi z vlakom, kot za one, ki se nastanijo v Bohinju in hočejo daljši čas uživati tukajšnje zimske blagodati.

Lani jih ni bilo veliko. Kratko dvotedensko smuko na naravnem snegu so podaljšali s tremi tedni na umetnem snegu. Upravljalca, radovljiški Planium, je slednje navedlo na razvijanje sistema za umetno zasneževanje, toda pri sovlagateljih za zdaj ni bilo zadostnega odziva, zato letos še ne bodo delali lastnega umetnega snega.

Kobla obsega 95 hektarjev smučarskih površin s travno podlago. Naprave lahko prepelejo 5600 smučarjev na uro. Proge so dolge 23 kilometrov z višinsko razliko 940 metrov: polovica je srednje zahtevnih, petina težkih, 30 odstotkov pa lahkih. Najdaljša je 6 kilometrov dolga družinska proga, smučišče pa dopolnjuje več kratkih smučišč, zahtevnejša proga za smuk, pa tudi tekači lahko tu najdejo marsikaj zase. Upravljalci si v prihodnje želijo progo za smuk še dopolniti, da bi ustrezala mednarodnim merilom FIS in bi lahko na tej

edini slovenski smuški progi prirejali tudi tovrstna tekmovanja. Mika jih tudi oživitev sankaške proge Belvedere, ki je stara že 80 let in je ena prvih v Evropi, na kateri so potekala sankaška tekmovanja.

Za večje naložbe v smučišče letos ni bilo denarja, saj jim lanska sezona ni prinesla dovolj za reprodukcijo. Toda vzdrževanju obstoječih prog ni

kaj reči, o čemer se bodo ob prvem snegu smučarji kaj lahko prepričali. Cene smučanja so skušali obdržati na razumni ravni, vse lanske karte pa lahko smučarji izkoristijo do 10. januarja (če bo sneg padel pozno, utegne to veljati do kasnejšega datuma). Cena dnevne vozovnice bo 15 DEM. Sicer pa Kobla nudi tudi popuste: za člane SZS in večje sindikalne skupine, za družine, športne organizacije in šole, študente, vojske, člane ZVUTS, ter starejše smučarje, upokojece in planince - reševalce.

Cenik prevozov

	Cena	Preprodaja
Dnevna karta (odrasli)	500.000	400.000
Dnevna karta (otroci do 10 let)	380.000	300.000
Dopoldanska	390.000	
Popoldanska	370.000	
3-dnevna	1.450.000	1.200.000
5-dnevna (s sliko)	2.270.000	1.800.000
7-dnevna (s sliko)	2.900.000	2.400.000
10-dnevna (s sliko)	3.580.000	
Sezonska (s sliko)	10.500.000	8.500.000
Sezonska (prenosljiva)	21.000.000	17.000.000
1 vožnja s sedežnico	80.000	
1 vožnja z vlečnico	50.000	

Cenik velja do 28. novembra, predprodaja od 15. do 28. novembra.

Rekreacijski center Velika planina

Smuka že pri 40 centimetrih

Letos od 1. oktobra naprej je 15 redno zaposlenih, ki skrbijo za smučišča in žične naprave na Veliki planini, organiziranih kot podjetje. Stol Kamnik je namreč ustanovitelj Rekreacijskega centra Velika planina. Trenutno v novem podjetju opravljajo še redna vzdrževalna dela na žičnicah, napovedujejo pa, da bo do konca tega meseca vse nared. Če bo tudi sneg, se bo zimska sezona lahko začela.

Rekreacijski center Velika planina bo imel letos eno sedežnico, pet vlečnic in eno otroško vlečnico. Lani so dobili novo vlečnico Zeleni rob, ki jo je Veliki planini podarila za 10 let delovna organizacija Papirnica Vevče.

Čeprav je po zadnjih, za smučarje precej neugodnih zimah (in za smučarska središča tudi!) letošnje zimo težko napovedovati, pa so na Veliki planini kar trdno prepričani, da smuke ne bo manjkalo. Smučišča sprejmejo okrog 1200 smučarjev in da se smuka lahko začne, mora zapasti vsaj 40 centimetrov snega. Proge bodo imeli tudi letos urejene in označene, kot določajo to mednarodna oziroma pravila FIS. Ko smo se pogovarjali z njimi, še posebej pa nam je pred letošnjo sezono Veliko planino predstavil delovodja v Rekreacijskem centru Zlato Završnik, so v šali napovedali, da že diši po snegu in da pričakujejo, da bo za praznike ob koncu novembra na njihovih urejenih oziroma steptanih smučiščih že živahno.

Odločili so se, da bodo to zimo še posebej poskrbeli za mladino oziroma za šolarje in

najmlajše. Smučarski klub Kamnik bo organiziral začetne in nadaljevalne tečaje. Za najmlajše bodo ti tečaji na smučišču vlečnice Jurček. Največ tečajev pa načrtujejo med zimskimi šolskimi počitnicami. To pa ne pomeni, da so smučišča na Veliki planini primerna le za začetnike in srednje "zahtevne" smučarje. Smučišče vlečnice Purman je na primer eno težjih, podobno je tudi tisto pod sedežnico Rol in tudi Zeleni rob ne zaostaja dosti za obema omenjenima. Proge, ki niso ne lahke, ne težke, pa so v Tihi dolini, opremljene pa so z vlečnicami Tiha dolina 1, 2 in 8.

Poskrbeli pa bodo to zimo tudi za okrepčilo smučarjev.

Okrepčevalnica bo obratovala na smučišču žičnice Zeleni rob, pa v Tihi dolini in na spodnji postaji gondolske žičnice. Tudi tako imenovane "snežene" okrepčevalnice na prostem načrtujejo. V Penzionu Šimnovec pa bo to zimo na voljo tudi 35 postelj v eno, dvo in triposteljni sobah. Tisti, ki si bodo le občasno zaželeli smuke (in nimajo popolne opreme) si bodo opremo lahko tudi sposodili na zgornji postaji nihalne žičnice.

In kakšne bodo letos cene? Celodnevna karta bo veljala 400 tisoč dinarjev, s popustom pa 320 tisoč. Cena povratne karte na nihalki bo 110 tisoč dinarjev, za otroke pa 80 tisoč. Karte bodo naprodaj že na smučarskem sejmu, kjer med drugim lahko zamenjate (ob doplačilu) tudi neizkoriščene karte iz lanske sezone.

Rekreacijski center Velika planina je torej že skoraj narejen in vas vabi v novi sezoni na urejena smučišča.

Nočne smuke na Veliki planini ne načrtujejo. Med tednom oziroma izven sezone nihalna žičnica obratuje med 8. in 16. uro vsako drugo uro, v petek od 12. ure naprej vsako uro do 18. ure, ob sobotah in nedeljah pa bo vozila vsako uro od 8. do 18. ure.

V smučarski sezoni bodo poleg rednih avtobusov vozili do spodnje postaje nihalke tudi "smučarski avtobusi". Sicer pa bo avtobus iz Kamnika vozil vsak dan ob 7.15, 11.15 in 16.15, s spodnje postaje pa se bo vračal ob 8.10, 12.10 in 17.20. Ob petkih, sobotah in nedeljah pa bo redni avtobus vozil vsako uro.

Vogel

Na visokogorsko smučišče tja do maja

Vogel je smučišče, ki je imelo v eni zadnjih darežljivejših zim 181 smučarskih dni. Tu gori niso potrebne obilnejše padavine, da bi bila možna smuka, tudi zato, ker so proge tako uredili, da že malo sneženja napravi pravšnjo snežno odejo za prijetno smučanje. Sezona se na Voglu navadno začne konec novembra, končuje pa še leta maja.

Žičnice na Voglu lahko prepelejo 4900 smučarjev na uro. Na 65 hektarjev smučišč pelje 5 vlečnic in dve sedežnici, poleg alpskih pa pridejo na Voglu na račun tudi smučarski tekači. Proge so lahke do srednje težke, posebnost smučišča pa je 8 kilometrov dolga proga Žagarjev graben, ki s postaje Šija-Plato pelje prav v dno do spodnje postaje gondolske žičnice.

Proge vsako leto izboljšujejo, tudi za letošnjo zimo so jih razširili. Letos so nameravali obiskovalcem ponuditi še eno novost, in sicer novo dvosedežnico od Žagarjevega grabna na Orlove glave, vendar jo bodo čakali šele prihodnjo sezono. Pač pa bodo letos proge še bolj steptane kot sicer, saj kupujejo nov teptalni stroj.

Na Pokljuki že smučajo

Pod vlado novega gospodarja

Šport hotel na Pokljuki z vsemi pripadajočimi objekti je za deset let vzela v najem Zveza telesnokulturnih organizacij kranjske občine. Smučišča in tekaške proge so že urejene.

Dosedanji gospodar pokljukških turističnih objektov je bila Alpetourova delovna organizacija Simonov zaliv, ki je za deset let dala Šport hotel na Pokljuki s spremljajočimi objekti (sončni ledeni bar, smučišče z okrog 400 metrov dolgo vlečnico, teniško igrišče in kombinirano igrišče) v najem Zvezi telesnokulturnih organizacij kranjske občine. Novi najemnik, dogovor s Simonovim zalivom velja za 10 let, je Pokljuko že usposobil za obratovanje, upravljanje pa je zaupal agenciji Šport hotel, ki jo vodi Matjaž Rakovec.

Na Pokljuki je od 25 do pol metra snega: ob vlečnici ga je manj, na tekaških progah pa več. Lahko bi govorili o gorenjski snežni oazi, razen Planice in Tamarja seveda. Naprave obratujejo, tekaške proge so

urejene in jih že uporabljajo za vadbo člani jugoslovanskih tekaških reprezentanc. ZTKO si pomaga z dvema teptalnima strojema, enim za tekaške proge, eden pa je vsestransko uporaben, za skating pa si ga bodo sposodili od ZTKO Ljubljana. Hotel ima 90 ležišč, restavracijo, kavarno, televizijsko in video dvorano, trim kabinet in klubski prostor. Povedati je treba, da so delavci in sodelavci ZTKO Kranj s prostovoljnimi delom pomagali pri pripravi vseh objektov za obratovanje.

Cene uslug so preračunane v zahodnonemške marke. Polni penzion stane 35 mark s tem, da bo do 15. decembra 20 odstotkov popusta. Polpenzion stane 25 mark, celodnevna vozovnica za vlečnico 10 mark in za otroke 7 mark, samo popoldanska pa 6 mark. Za tečaje in

Lani zima ni bila kaj prida, Voglu je dala le 48 smučarskih dni. Če bo letošnja boljša, bo prišla do izraza tudi pestra zimska ponudba, ki obeta vse od smučarske šole, nočne smuke, vodenih tekaških izletov, turnih smuk z vodnikom, do različnih tekmovanj.

Smučarske vozovnice je bilo mogoče v predprodaji kupiti na smučarskem sejmu SKI EX-PO v Ljubljani, z ustreznimi popusti kajpada. Cene, veljavne na sejmu, pa ta teden, ko karte že prodajajo pri blagajni žičnice, ne držijo več. Zato se je najpametneje orientirati po ceni v tuji valuti, ki so jo žičničarji z Vogla nastavili takole:

Dnevna karta	18 do 20 DEM
Popoldanska	13 DEM
3-dnevna	48 DEM
5-dnevna	76 DEM
Tedenska	100 DEM

Tedenska karta »ski-pas« za Voglu in Koble tudi velja 100 DEM. Otroci do 10 leta imajo 30 odstotkov popusta. Pri terminskih kartah imajo popust tudi družine, četrti član v takih primerih smuča zastonj.

šole v naravi bodo veljale posebej ugodne cene, na primer za udeležence šole v naravi s polno oskrbo 25 mark dnevno. Za člane ZTKO Kranj pa bodo uveljavljeni še dodatni popusti.

Kako bodo napolnili Pokljuko. Pravijo, da ne bo problemov. Na Pokljuki naj bi imele kranjske šole šolo v naravi, Pokljuka pa naj bi se spremenila tudi v kraj za letne in zimske priprave kranjskih športnikov. Gojili bodo smučarski tek in pohodništvo, poleti pa gobarstvo in pohode v gore pod strokovnim vodstvom našega znanega alpinista Toma Česna, ki bo imel zanimiva in poučna planinska predavanja.

Za bližnje praznike imajo na Pokljuki še nekaj prostora. Sicer pa dajejo vsa pojasnila v Šport hotelu na Pokljuki, telefon 77-027, in na ZTKO Kranj, telefon 21-176 in 21-335.

J. Košnjek

Zatrnik in Straža

Z novo zimo novo smučišče

Kar je v normalnih zimskih razmerah za lahko dostopni Zatrnik prednost, se je lanko pičlo zimo izkazalo kot nadloga: zima mu je natrosila snega za bori devet dni smuke. Letos se pri HTP Bled, toz turizem in rekreacija, ki upravlja s smučiščem, nadejajo več zimskih padavin. Sredi decembra namreč odpirajo še eno smučišče, Straža.

Smučišče na Zatrniku sicer ni zelo razsežno, na proge vozijo sedežnica, štiri vlečnice in ena montažna vlečnica, je pa za vse smučarske okuse, od začetniškega do zahtevnejšega. Zaradi tega in zaradi bližine ter lahke dostopnosti (le devet kilometrov je oddaljeno od Bleda), ga obišče veliko domačih smučarjev, dobro pa je znano tudi zimskim gostom blejskih hotelov. Lanska skopa zima jim sicer ni nudila kdove koliko radosti, navadno pa imajo poleg

alpske smuke tudi možnost teka na smučeh, mnoge pa zanka tudi blejsko drsališče.

Letos žičničarjem ni lahko krojiti cen, saj se jim obeta neprestano popraviljanje. Cena smučarske karte na Zatrniku bo 400.000 dinarjev, vendar najbrž ne dolgo. Da bi bili ceniki trdnjši, so izhodiščne cene postavili v nemških markah. Tako je za Zatrnik pričakovati ceno za dnevno karto 10 nemških mark.

HTP Bled, toz turizem in rekreacija, pa letos za svoje goste odpira novo smučišče. Vanj so investirale blejske turistične agencije in hoteli. Že sredi decembra bosta na severnem pobočju Straže (nad domom SCT) odprti dve smučarski progi, položnejša bo dolga 820 metrov, strma 400 metrov, tja pa bo vozila ena sedežnica. Za Stražo so si omislili popolno mehanizacijo za umetno zasneževanje, da bi se izognili neprijetni situaciji, kakršna je lanko zimo presenetila hotelske goste. Smuka na Straži je namenjena pretežno njim, vsaj v dopoldanskem času, medtem ko bo po drugi uri popoldne smučišče odprto vsem. Posebno doživetje bo nočna smuka. O cenah za novo smučišče se za zdaj še niso dogovorili.

Stari vrh in Soriška planina

Kompasov tozd Mejni turistični servis - Žičnice Zelenica vabi:

Veljajo tudi lanske karte Na Zelenici je smuka najdlje

Soriška planina (1400 metrov), 40 hektarov smučišč za rekreacijo in tekmovalni šport, 37 kilometrov od Škofje Loke, tri vlečnice (2700 oseb na uro), tekaške proge, pokrit bazen v Železnikih in v Škofji Loki.

Novosti letošnje zime: razširjeno, dvakrat večje parkirišče; zavrtna smučišča, očiščenje skal in štorov, tako da bo mogoče smučati že pri pol metra snega (na Soriški planini manjka samo še dvajset centimetrov, da bi pognali naprave); nova je sankajska proga, dolga okrog 200 metrov, ki je namenjena tekmam in treningom sankacev pa tudi rekreativnemu sankanju (je tudi rezerva za evropsko mladinsko prvenstvo, ki bo februarja v Dolenji vasi); v tej smučarski sezoni bo na voljo stalno pripravljena proga za rekreacijska tekmovalna; gostinsko ponudbo v domu Litostroja bodo na smučišču dopolnjevali zasebni ki.

Stari vrh (1200 metrov), 65 hektarov smučišč za rekreacijo in tekmovalna, 12 kilometrov od Škofje Loke, dvosedelnica in štiri vlečnice (4300 oseb na uro), tekaške proge v Luši pod Starim vrhom, kmečki turizem na kmetijah Starega vrha, pokrit bazen v Železnikih in Škofji Loki.

Novosti letošnje zime: asfaltirani dve tretjini parkirišča in povečano parkirišče iz smeri Poljan na Prevalu; pet hektarov dodatnih smučišč in nova vlečnica Valentin; urejen poligon za treninge in tekmovalna, ob katerem je urejene tudi že

del infrastrukture kot pogoj za umetni sneg (električni in merilni kabli), vendar bo v tej zimi mogoče delno umetno zasneževanje samo v spodnjem delu smučišča.

Podjetje Šport in rekreacija daje v predprodaji, ki traja do 1. decembra, kupcem smučarskih vozovnic 20-odstotni popust, in sicer v upravi podjetja v Škofji Loki (dvorana Poden, telefon 064-622-374, 622-461) ter na sejmu SKI EXPO in podobnih prireditvah. Za občane Škofje Loke pa ima še dodatni, približno 30-odstotni, popust. Vozovnice veljajo za oba smučarska centra, cene pa bo podjetje usklajevalo z gibanjem inflacije.

Cena dnevne vozovnice za občane Škofje Loke (kupon) znaša 300.000 dinarjev, poldnevne 200.000, neprenosljiva sezon-

ska vozovnica stane 4.900.000 dinarjev, točkovna vozovnica pa 100.000 dinarjev. Za takojšnje plačilo podjetje prizna še poseben popust.

Pa še dobrodošla novica za tiste smučarje, ki so v prejšnji zimski sezoni kupili smučarske karte za Stari vrh in Soriško planino, a zaradi pomanjkanja snega niso prišli na svoj račun. Podjetje Šport in rekreacija tištim, ki ob letošnjem nakupu sezonske karte predložijo lanske, odobri še dodatnih 20 odstotkov popusta. Vse ostale neizkoriščene vozovnice pa bodo smučarji lahko koristili tudi v letošnji sezoni, do 31. januarja 1990.

Cenik prevozov

	Izhodiščna cena	20 % popusta
Dnevna vozovnica	440.000	352.000
Poldnevna vozovnica	300.000	240.000
Dnevna otroška vozovnica	300.000	240.000
Poldnevna otroška vozovnica	220.000	176.000
Tridnevna vozovnica	1.020.000	816.000
Sedemdnevna vozovnica	2.400.000	1.920.000
Sezonska vozovnica — neprenosljiva	7.000.000	5.600.000
Sezonska vozovnica — prenosljiva	14.800.000	11.840.000
Točkovna vozovnica	150.000	120.000

Zavarovalna skupnost Triglav Gorenjska območna skupnost Kranj svetuje

Naj bo smučanje varno in prijetno

Na smučiščih in prevozi z žičnicami je "posredno" vedno prisotna tudi Zavarovalna skupnost Triglav. Že zakon namreč določa, da morajo biti vsi potniki v javnem prometu zavarovani, za kar morajo poskrbeti upravljalci oziroma prevozniki. Tovrstno obvezno zavarovanje je upoštevano v ceni vstopnice oziroma vozne karte in tako so na ta način tudi smučarji med prevozom z žičnicami na smučiščih ali pa do njih obvezno zavarovani. To pa ni edini "delež", ki ga na ta način daje oziroma ga ima Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj pri boljšem počutju smučarjev in izletnikov na smučiščih.

"Naša prisotnost, če se tako izrazim, na gorenjskim smučiščih nikdar ni bila nepomembna," pravi vodja sektorja za izvajanje zavarovanj v Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj Franci Lotrič. Poleg različnih zavarovanj za obiskovalce smučišč so delujemo z upravljalci in organizatorji smučanja. Med letom, ko pripravljajo in urejajo terene, ko odstranjujejo tako imenovane "črne točke" na smučiščih in podobno, se vključujemo preventivno v zagotavljanje čimvečje varnosti na smučiščih. Letos smo se v tovrstno akcijo žičničarjev vključili konec maja in jim takrat odobrili 720 milijonov dinarjev (kar je zdaj okrog 2 milijardi - op.p.) za tovrstne preventivne ukrepe in dela..."

Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj je bila takrat pravzaprav edina, ki je po neuspehi zimski sezoni nekako priskočila na pomoč žičničarjem, da njihovi (vzdrževalni programi) in odpravljanje črnih točk niso zastali. Podatki namreč kažejo, da se na gorenjskih smučiščih vsa-

ko zimo poškoduje okrog 500 smučarjev oziroma izletnikov in po statističnih podatkih zavarovalnice so med njimi 2 do 3 smrtni primeri. Zadnjo zimo oziroma od začetka letošnjega leta naprej je bilo teh primerov manj; nezdgo so pri Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj zabeležili okrog 160, smrtnega primera pa na srečo ni bilo nobenega.

Drugi del, ko se Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj vključuje v "smučarijo", pa je tisto pravo zavarovanje, ki se začne v trenutku, ko se smučar ponesreči. Osnovno, kot rečeno, je tisto na podlagi dolžb zakona. Vendar pa se organizatorji največkrat odločajo še za eno obliko zavarovanja. Trenutno je smučar zavarovan za nezdgo smrti za 51 milijonov dinarjev, za 100-odstotno invalidnost pa za 102 milijona dinarjev. K temu sodi še 10,2 milijona dinarjev za stroške zdravljenja in reševanje. Iz naslova tako imenovane odgovornosti so smučarji oziroma izletniki na smučiščih zavarovani za 51 mili-

jonov dinarjev, oprema in stvari pa za 17 milijonov.

"Takšen naj bi bil "zavarovalni start", če se tako izrazim, 1. decembra letos, ko se uradno začneja smučarska sezona na smučiščih. Ker pa inflacija močno izkrivlja tudi tovrstno zavarovanje, smo postavili tako imenovano opazovalno skupino žičničarjev v Sloveniji, v kateri so Kanin, Vogel, Krvavec in Rogla. Na podlagi cen vozovnic v tej skupini se bo spreminjalo tudi zavarovanje med sezono. Glede zavarovanja na smučiščih pa morda velja poudariti še to, da se ob nezdgi vsa našeta in tudi osebna ter kolektivna zavarovanja v delovnih organizacijah seštevajo," pojasnjuje Franci Lotrič.

In na koncu tisto, kar si smučarji in žičničarji oziroma upravljalci smučišč (teško bi rekli, kateri bolj) najbolj želijo: Čeprav si z zavarovanjem snega na smučiščih ne da zagotoviti, želi Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, da bi bila ta zima snežena, smuka in počutje pa varno in prijetno...

Ljubelj, novembra - Če verjamete ali ne, na Zelenici je smuka že. Ne sicer še v dolino, toda zgoraj, na Trianglu in Plani so smučišča že nared. 50 cm snega je padlo, steptanega je zdaj 20 cm in za novembrske praznike, 25. novembra, bo žičnica začela obratovati.

Tržičani so zaljubljeni v svojo Zelenico, kako tudi ne, saj so se tu rojevali njihovi najboljši smučarji, z Bojanom Križajem vred. Vse bolj pa jo spoznavajo tudi drugi: tudi letos sta hotel Kompas in počitniški dom Panorama spodaj na Ljubelju skoraj za vso zimo popolnoma zasedena.

Zelenica ima pač svoj čar. Najlepše je zgoraj, pri zgornji žičnici, pri koči, od koder vozi jo vlečnice Ciciban, Triangel in najnovejša, Plana. Tereni so fantastični, urejeni in smučalo se bo kot po maslu, pravijo zeleniški žičničarji. Lani in letos so zaključili rekonstrukcijo sedežnice do Vrtače in delno tudi drugo s tem, da ima prva trikrat večjo kapaciteto, druga pa izboljšan vstop. Prejšnji je bil prestrm in je manj spretnim

smučarjem delal težave. Zelenica ima danes 3.200 m urejenih smučišč - medtem ko je bilo včasih potrebnega meter snega, da se je dalo smučati, se danes smuča že pri pol metra - in nov teptalnik z vitlo, ki je kot nalašč za zeleniške plazove, saj je prirejen tako, da sam sebe potegne do vrha plaz, oziroma do sedla.

Ugodne pa so tudi cene vozovnic. Sezonska vozovnica stane za odrasle 4.500.000, za otroke do 15 let pa 3.000.000 dinarjev. Dnevna vozovnica stane 400.000 za odrasle, 300.000 za otroke, popoldanska pa 300.000 in 200.000 din. Te cene veljajo do 20. decembra. V tem času lahko osnovne organizacije sindikata nabavijo oziroma zamenjajo karte iz preteklega sezone za novo sezono pod naslednjimi po-

goji: če vrnete lansko karto, boste doplačali za odraslega 3.000.000 in za otroke do 15 let 2.000.000 din. Kdor ni zainteresiran za novo sezonsko karto, je zaradi slabe preteklega sezone upravičen zahtevati brezplačno 4 dnevne karte za odrasle in pet dnevni kart za otroke do 15. leta. Posamične dnevne in popoldanske vozovnice bodo do 15. januarja veljale brez doplačila, od 16. januarja 1990 dalje pa bo treba doplačati polovico veljavne cene. Kdor pa bo z zdravniškim potrdilom dokazal, da je bil pretežni del preteklega sezone v bolnišnem staležu, lahko zahteva sezonsko karto brez doplačila. Seveda pa se tudi zeleniški žičničarji morajo finančno zavarovati: vse zgoraj omenjene ugodnosti veljajo le za nakup ali doplačilo vozovnic z gotovino ali s pisnim zagotovilom osnovne organizacije sindikata, da bo obveznost poravnala do 20. decembra, sicer bodo zaračunali veljavne zamudne obresti Kom-pasa TOZD MTS Ljubljana.

murka

Murka Lesce

Prodajalna

M ŠPORT

Cankarejva 76, Radovljica

Na zalogi imamo veliko izbiro smučarskih čevljev ALPINA in SALOMON, SALOMON in TYROLIA vezi za smučanje za vso družino, velika izbira OBUTVE za po smučanju, bunde, puliji, smučarsko perilo, kape, smučarske rokavice in očala.

Obiščite nas ali nas pokličite po tel. (064)75-488!

VSE ZA ZIMSKE ŠPORTE IN REKREACIJO

- v veleblagovnici GLOBUS Kranj
- v blagovnici GLOBUS Kranj
- v blagovnici KOKRA Kranjska gora
- v blagovnici KOKRA Žiri

Kokra

Trgovska DO Kranj

Elan, pojem kvalitete doma in na tujem

Elanova kvalitetna ponudba za prosti čas in rekreacijo

Če kdo pri nas, potem gre predvsem begunjski Elan na pragu novega stoletja v korak s svetovnim razvojem. V Elanu snujejo brez oddiha, pri delu pa jih nenehno vodijo načela inovativnosti in kvalitete. Če tega ne bi počeli, potem bi se že zdavnaj izgubili v povprečnosti. Tako pa so danes med vodilnimi svetovnimi proizvajalci, a ne le smuči, čeprav so prav Elanove smuči že stare in tako dobre znanke smučišč na vseh kontinentih. Daleč so že časi, ko je Ingemar Stenmark na velikih mednarodnih tekmah vzbujal s svojimi smučmi prav toliko pozornosti kot z zmagami. Tedaj še ni bilo toliko dela z odpremo, danes pa grede pošiljke iz Elana v stotisoče parov. Lani so jih v Elanu izdelali 700.000 parov, od tega največ v Begunjah. Največ je smuči za alpsko smučanje, izdelujejo pa seveda odlične tekaške smuči, snowboarde in mono smuči.

Po zgledu razvitega sveta, sledeč najboljšim vzornikom, ki se združujejo v najširših programih, je tudi Elan oblikoval svojo strategijo. Širšo ponudbo v celostni podobi: smuči, smučarske palice, vezi Marker, čevlji San Marco po posebnem Elanovem dizajnu, očala Carrera, oblačila za smučarje in šport ter rekreacijo. Vse pod Elanovo znamko.

Znane in tako zelo zelene nove Elanove COMPREX smuči so brez primere v smučarski in-

dustriji. Take smuči so zelo lahke, izredno odzivne in natančne v zavojih. Elan je razvil tudi sistem obdelave robnikov, po katerem je nagnjenost robnika odvisna od širine smuči. Ne nazadnje se s takimi robniki smuči odlično prijemajo na ledenih in trdih smučiščih, v zavojih pa so izredno vodljive. Tu so še čevlji San Marco pa vezi Marker ter oblačila za prosti čas ELAN, ki so zasnovana na osnovi najbolj sodobnih modnih materialnih in funkcionalnih trendov.

Odlična predstavitev Elana na sejmu

Na smučarskem sejmu SKI - EXPO v Ljubljani je bila Elanova predstavitev takoj razpoznavna, saj so bili tako kot vedno kvalitetni v ponudbi in privlačni v izgledu. V paviljonu Elana smo se pogovarjali s Stojanom Lukancem, ki je v Elanu vodja veleprodaje.

»V Elanu smo naša marketinška prizadevanja usmerili predvsem v širšo predstavitev, v image in v neposredni marketing. Zato tudi imamo kar precej neposrednih akcij. Sodelujemo na raznih sejmih, kajti nikakor ne podcenjujemo kupcev, za prodajalce pa organiziramo razne strokovne seminarje. Na vseh teh akcijah predstavljamo naš program, ki smo ga v zadnjih letih pomembno popestrili in razširili. V teh akcijah sodeluje kot predavatelj tudi Bojan Križaj, ob modni predstavitvi oblačil za prosti čas.

Ocenjujemo, sa je SKI - Expo eden izmed najkvalitetnejših sejmov pri nas, v Jugoslaviji in je v zadnjih treh letih do-

segel kvalitetno in strokovno raven. Gospodarsko razstavišče je spodbudilo več proizvajalcev, nudi ugodne pogoje, zraven pa je poskrbelo za ustrezno medijsko predstavitev sejma.

Gostje popestrili program

Na našem prodajnem in predstavitevni prostoru ponujamo po konkurenčnih cenah, z 20 odstotnim popustom, in moram reči, da je zanimanje kar veliko. V Elanu nikakor ne zanemarjamo domačega tržišča in domačega kupca, ki mu ponujamo najboljše. Privabili smo tudi z modnimi revijami in raznimi drugimi predstavami, kot je popularni moped - šou. Vsak dan ob 17. uri poteka, obvezno pa se predstavijo znani gostje: Ingemar Stenmark, Jože Školč, Miro Cerar, Bojan Križaj. Tako se pri nas stalno nekaj dogaja.

Drugače pa smo paviljonsko predstavitev razdelili v tri dele: v prvem je naš poslovni del, kjer poskrbimo za naše goste in poslovne partnerje ter

nudimo informacije, v drugem delu je maloprodaja, kjer je na voljo ves Elanov program od smuči, palic, marker vezi, očal Carrera in oblačil za prosti čas, v tretjem delu pa je prostor za nastopajoče.

V begunjski prodajalni vse za šport in rekreacijo

Po dvemesečni adaptaciji smo temeljito obnovili našo trgovino v Begunjah, ki je ena izmed petih lastnih trgovin Elana v Jugoslaviji: v Zagrebu sta dve in v Beogradu in Titogradu ena. V Begunjah ima trgovina sodobnejši interier, večji so prodajni prostori, ponujamo pa ves program za šport in prosti čas ter ribolov, športno opremo za TRIM kabinete, domače in profesionalne. V naši prodajalni je moč izbirati med celotno ponudbo jugoslovanskega tržišča, od vezi do čevljev, očal. Vse na enem mestu in to je najbolj bogata ponudba, ki jo je pri nas moč najti. Trgovina v Begunjah je ob sobotah odprta od 8. do 14. ure, ob delovnikih pa od 8. do 19. ure.

Letos smo pripravili novo kolekcijo smuči, ki se bo predstavila že februarja na tekmah svetovnega pokala. Smuči imajo modificirano complex sredico, nove robnike in nov design. Če realno ocenjujemo, je to najbolj uspešna kolekcija smuči. Ni treba posebej poudariti, da so nam močno dvignili ugled rezultati svetovnega pokala, Stenmarkovi, Križajevi uspehi uveljavitev v ZRN z reprezentantom Arminom Bittnerjem in z Ole Christianom Furuset-hom, Norvežanom, ki je dragocen Elanov adut.

V Elanu se vsebolj usmerjamo v program oblačil za prosti čas in skrbimo, da nikakor ni pod ravno in kvaliteto Elana. V tem programu smo postali eni najmočnejših v Jugoslaviji in imamo seveda tudi izvozne ambicije. Začeli smo z Ameriko, nadaljevali na Švedskem, zadnje uspehe imamo v ZRN, naš cilj pa je zdaj Japonska, kjer nameravamo naslednje leto ustanoviti lastno mešano podjetje. Načrtno razvijamo letni marketinški program, tako da je naša dejavnost zelo različna, izdelki pa s prizadevanjem vseh Elanovih delavcev tudi zelo kvalitetni.

Kompasova zimska ponudba je pestra in bogata

S Kompasom na smučišča štirih celin

Kompas je največji ponudnik zimske rekreacije pri nas, saj nas vodi na domača smučišča in v smučarske center v enajstih državah. Smučarija v Obervellachu že od 999 avstrijskih šilingov naprej. Na saharaskem pesku in na Himalaji. Kompas gostom zagotavlja pravo vrednost njihovega vplačanega zneska.

Na letošnjem sejmu SKI - EXPO v Ljubljani je med agencijami pritegnila pozornost obiskovalcev predvsem Kompasova zimska ponudba. Zakaj? Izredno lepo in kvalitetno so opremili svoj prodajni in svetovalni prostor, presenetili pa tudi z veliko, pestro in nadvse zanimivo ponudbo. Kompas nam nasploh ponuja največ zimskih aranžmajev: za vsak žep!

Na sejmu smo se pogovarjali z Martinom Bertonceljem, vodjem SKI programov v Kompasovem oddelku šport, zima in prireditve.

»Kompas ponuja aranžmaje na štirih celinah, v enajstih državah in 79 krajih, kjer ima 10.000 ležišč v hotelih, depandansah, motelih, domovih, kočah, apartmajih, bungalovih, zasebnih sobah in penzionih. Kompasovim snežnim klubom v Bovcu, Bohinju in Mallnitzu ter Kompasovemu prazničnemu sne-

ženemu klubu v Val Thorensu smo dodali še praznični snežni klub v Obervellachu. Od 20. novembra do 3. decembra, se pravi, štiri nočitve v apartmajih ponujamo že od 999 avstrijskih šilingov dalje,« pravi Martin Bertoncelj. »Aranžma vključuje vse, tudi smučarske vozovnice, prevoze, klubski program. Cene so objavljene v šilingih, možno pa je tudi dinarsko plačilo po srednjem tečaju na dan vplačila. Nasploh so zimske počitnice s Kompasom poceni. Cene navajamo v nemških markah, naši gostje pa plačajo aranžmaje v dinarski protivrednosti po tečaju na dan vplačila. To pomeni, da gostom zagotavljamo pravo vrednost njihovega vplačanega zneska. Če plačajo aranažma v celoti, se cena tega ne spremeni; če pa se odločijo za plačevanje v obrokih, se jim že vplačani znesek revalorizira.

Izdali smo katalog, a to še ni vse. Vedno znova poskrbimo za

Martin Bertoncelj

nove programe: zanimiv je Obervellach, smučanje v Zermattu v Švici z Air Canada, na Češkoslovaškem, v Bolgariji, ZDA, ZSSR in v Egiptu. Ponudba je poskrbela za začetnike, za dobre rekreative, za smučarje, ki iščejo nedotakljiva pobočja, za zimske nomade, za otroke in za profesionalne smučarje. Denimo: pripravljamo tudi smučanje v Coloradu z obiskom Havajev.

Za smučarske sladokusce bo izredno vabljiva smuka na de-

viških smučiščih Himalaje, s helikopterjem in pod vodstvom Silvaina Saudana, Francoza, ki ima severno steno Eigerja in Matterhorna v malem prstu. Aranžma vključuje potovanje v Kašmir in smuko po Himalaji, kjer ni smučal še nihče doslej. Izhodišče bo v najnovejšem smučarskem centru v Himalaji, Gulmargu, kjer so poskrbeli tako za začetnike kot za dobre smučarje.

In smučanje - v Egiptu po puščavskem pesku! Pri Kompasu so pripravili odlični video o smučanju po Egiptu, kajti tudi tu ima Kompas svoj aranžma, aprila, tik pred odhodom na tradicionalni Kompasov prvomajski klub Val Thorens. Za Val Thorens, ki bo letos že petič, imajo pripravljen poseben katalog, cena namestitve, smučarske vozovnice in vseh spremljajočih aktivnosti pa bo - 300 nemških mark...

Smučarija s Kompasom bo tudi letos zabavna, saj ponuja različna smučišča, počitek na soncu, tek na smučeh in vso ostalo rekreacijo, družabne večere in prima družbo. Kompasovci pravijo: »Pojdite z nami na pot, brez kompasa, kajti zanj smo poskrbeli mi...«

UŽITKI ZIME

● SMUČANJE V OBERVELLACHU od 29. 11. do 3. 12. 1989

na smučiščih Mallniza ali na ledeniku Mölltal, kjer je že več kot 2 m snega že za 999 ATS v dinarski protivrednosti v ceno vračunano: namestitve, petdnevna smučarska vozovnica, prevozi s smučarskim avtobusom, klubski program in vodenje

● NOVO: smučanje za sladokusce v svetiščih smučarskega športa in alpinizma

ZERMATT SAAS FEE, kjer vam za ceno od 739 DEM naprej (plačljivo seveda v dinarjih) nudimo letalski prevoz z Air Canada do Züricha in nazaj, vse avtobusne prevoze, namestitve v apartmajih luksuzne kategorije, šestdnevno smučarsko vozovnico in vodenje

● V poslovalnicah vam je na voljo bogat barvni katalog Kompas:

SMUČANJE 89/90 - na štirih celinah

POMEMBNO: SMUČAJMO CENEJE - PLAČAJMO DANES

20 % POPUSTA NA GOTOVINSKA VPLAČILA

Prijave sprejemajo Kompasove poslovalnice: v Škofji Loki v Nami - tel. 621-957, v Kranju v Globusu - tel. 28-472, na Bledu - tel. 77-245, na Jesenicah - tel. 81-768, v Kranjski gori - tel. 88-162

Elita za praznik - Elita za vas - Elita za praznik

IZREDNO UGODNO

Usnjene jakne za starejše in mlade

Cena 16.000.000 din

- 10 % = 14.400.000 din

V prodajalnah Mladinski salon Kranj in Pletenine Jesenice

Ceneje kot v Trbižu - Ceneje kot v Trbižu - Ceneje kot v Trbižu

**STANOVANJSKI SKLAD DELAVCEV
V SAMOSTOJNEM OSEBNEM DELU
V OBČINI KRANJ
PONOVI RAZPIS
ZA PRIDOBITEV PRAVICE DO POSOJILA ZA
NAKUP, GRADITEV TER PRENOVO
STANOVANJA**

I. SPLOŠNI POGOJI

1. člen

1. Razpisna vrednost posojil predstavlja načrtovana razpoložljiva sredstva, ki so se oziroma se bodo natekla po končnem prvem razpisu v aprilu 1989 in sicer za:

- dodelitev posojil za novogradnjo
 - dodelitev posojil za adaptacijo, rekonstrukcije in revitalizacijo
 - dodelitev posojil za nakup etažnega stanovanja
- Dodelitev 5.000.000.000 din razpoložljivih sredstev se izvede ob izdelavi predloga prednostnih list. 2. Družbena najemna stanovanja se ne razpišejo, do realizacije nakupa dveh manjših ali enega večjega, po potrjenju, po potrjeni prednostni listi iz razpisa v aprilu 1989 leta.

2. člen

Razpisa za posojilo se lahko udeležijo naslednji delavci v samostojnem osebni delu občine Kranj (v nadaljnjem besedilu delavci):

1. Obrtnik, pri katerem SO zaposleni, tekoče združuje sredstva po določeni stopnji za leto 1989 (DA IMAJO PORAVNANE OBVEZNOSTI OD 1 DO 6 MESECA 1989)
2. so sami ali njihovi zakonci lastniki ali solastniki objekta, za katerega se potrjuje posojilo
3. niso sami ali njihovi družinski člani lastniki primerne stanovanja, stanovanjske hiše ali počitniške hiše, ki presega 50 m² uporabne tlorisne površine
4. da bo stanovanje oziroma stanovanjsko hišo, za katerega potrebuje posojilo uporabljal za stalno bivanje
5. uporabijo kupnino prodane lastne stanovanjske enote za nakup ali graditev stanovanjske enote, za katero potrebuje posojilo
6. da pri nakupu stanovanjskih enot zagotovi lastna sredstva v obsegu predvidenih s tem pravilnikom

3. člen

Delavci iz 1. člena lahko uporabljajo za graditev, nakup, adaptacije, rekonstrukcije in prenovo stanovanj in stanovanjskih hiš na območju občine Kranj. Posojilo lahko uporabljajo tudi izven teh območij, pod pogojem, da se dnevno vozijo oziroma, da se bodo vozili na deli iz kraja, kjer gradijo, kupujejo, adaptirajo ali prenavljajo stanovanjsko enoto.

4. člen

Delavci morajo poleg splošnih izpolnjevati tudi naslednje posebne pogoje za pridobitev pravice do posojila iz sredstev sklada:

1. pri gradnji veljavno gradbeno dovoljenje, ki ni starejše od 10 let.
 2. pri adaptacijah ali rekonstrukcijah in prenovah gradbeno dovoljenje ali priglasitev del potrdilo, da le-to ni poterbno (samo za objekte starejše od 10 let)
 3. pri nakupu stanovanja ali stanovanjske hiše sklenjeno kupno oziroma soinvestitorsko pogodbo
 4. pri nakupu montažne hiše pogodbo o nakupu montažne hiše (skladno z gradbenim dovoljenjem)
 5. pri gradnji stanovanjske hiše mora biti dokončana prva plošča (ne upošteva se nabavljeni material, razen pri gradnji montažne hiše)
 6. pri adaptacijah, rekonstrukcijah in prenovah se upošteva vsa dela, s katerimi se poveča stanovanjska površina oziroma številno stanovanjskih prostorov, kakor tudi dela, s katerimi se izboljšajo stanovanjske razmere z ureditvijo ali posodobitvijo sanitarne ali ogrevalne opreme in dela, s katerimi se izboljša zvočna, toplotna ali hidro izolacija stanovanj in stanovanjskih hiš ter obnova ali zamenjava gradbenih konstrukcij.
- Če je delavec sam ali njegov družinski član že lastnik stanovanja ali stanovanjske hiše dobi posojilo le za razliko v m² standardne stanovanjske površine.

5. člen

Delavci, ki imajo družbeno stanovanje, lahko dobijo posojilo iz sredstev sklada, če se zavežejo, da bodo po vselitvi v nov ali prenovljen objekt izpraznili družbeno stanovanje.

6. člen

Pri dodeljevanju posojil delavcem za nakup stanovanja, adaptacijo, rekonstrukcijo in prenovo se upošte-

va največ 9 m² stanovanjske površine. Delavcu pripada posojilo za standardno površino do 70 m², ne glede na to, da trenutno šteje družina manj kot štiri člane ali je delavec sam.

Maksimalna vsota vseh posojil, ki jih dobi delavec pri nakupu etažnega stanovanja ali gradnji montažne hiše je 80 %, pri zadružni gradnji je 75 %, pri ostalih vrstah gradnje pa 60 % in pri adaptacijah, rekonstrukcijah in prenovah 50 % od predračunske vrednosti oziroma končne cene po kupoprodajni pogodbi, upošteva standardno stanovanjsko površino. Posojila iz namenskega varčevanja in posojila do višine vezanih sredstev so izvzeta iz maksimalne vsote posojil.

8. člen

Upošteva načelo, da mora delavec pri gradnji, adaptaciji, rekonstrukciji in prenovi izkoristiti vse možne načine pridobivanja posojil, se iz sredstev sklada kreditira največ 70 % maksimalne vsote vseh posojil, upošteva ekonomski in socialni položaj. Delavec lahko dobi posojilo upošteva prvi odstavek v naslednji višini:

Poprečni mesečni dohodek na člana družine v primerjavi s poprečnim DD na zaposlenega delavca v SRS za obdobje junij, julij avgust 1989 ki znaša din: 7.217.431.-	Možno posojilo
do 50 % do 3.608.716 din	70 %
do 70 % do 5.052.202 din	60 %
do 100 % do 7.217.431 din	50 %
nad 100 % nad 7.217.431 din	40 %

V kolikor sta zakonca oz. partnerja z dalj časa trajajočo življenjsko skupnostjo oba delavca na področju samostojnega osebnega dela v občini Kranj, se možno posojilo poveča za 40 %.

9. člen

Osnova za izračun višine posojila je pri nakupu cena na prodajni oziroma soinvestitorski pogodbi, pri graditvi in prenovi pa 43.000.000 din za m² standardne stanovanjske površine.

Najnižja višina posojila, katerega delavec še dobi z upoštevanjem tega razpisa je 20.000.000 din. Celotno posojilo se upravičencem praviloma dodeli v dveh razpisih.

10. člen

Gradnja, adaptacija in prenova se morajo izvajati v skladu z gradbenim dovoljenjem ali priglasitvijo del oziroma potrdilom, da le to ni potrebno.

11. člen

Pri adaptaciji, rekonstrukciji in prenovi se poleg obstoječih kriterijev upošteva:

- a) potreben obseg del in materialov kot za novogradnjo, tako da se ugotovi manjkajoče v primerjalnem odstotku,
- b) upošteva se faktor težavnosti
 - revitalizacija starega mestnega jedra faktor 1,5
 - objekt starejši kot 40 let faktor 1,3
 - objekt starejši kot 15 let faktor 1,2
 - nov objekt (izdelava podstrešnih prostorov) faktor 1,1

- c) ne upoštevajo se vzdrževalna dela.

12. člen

Osnove za določanje kriterijev za dodelitev posojila so predvsem naslednje:

- najdaljša doba vračanja posojila je 20 let
- obrestna mera je 7 %, ki se po poteku 5 let za neodplačani del poviša na 12 %
- najnižja mesečna anuiteta je 1.680.000 din
- vračanje posojila se kasneje prilagaja spremenjenim ekonomskim razmeram posojilojemalca, tako da se anuitete povečujejo.
- sredstva se lahko koristijo le v okviru natečenih oziroma združenih.

IV. OSNOVE IN MERILA ZA SESTAVO PREDNOSTNE LISTE

13. člen

Osnove in merila za sestavo prednostnih list so bile objavljene v Uradnem vestniku Gorenjske 16. 6. 1987, spremembe in dopolnitve 1. 3. 1988, sklad pa jih je poslal tudi na naslov vseh obratovalnic.

16. člen

1. Vsi prosilci glede na vrsto priloge priložijo:
 - potrdilo o številu družinskih članov gospodinjstva in od kdaj stalno prebivajo na območju občine.
 - s potrdilom o dohodku vseh članov gospodinjstva za obdobje junij-avgust leta 1989. V dohodke občana ali njegove družine štejejo vsi dohodki družine ali posameznika: dohodki iz dela iz delovnega razmerja, honorarnega, pogodbenega ali popoldanskega dela, vse oblike nadomestil osebnega dohodka, dohodki od opravljanja kmetijske dejavnosti ali samostojne poklicne ali gospodarske dejavnosti, prejemki iz pokojninskega ali invalidskega zavarovanja kmetov, dohodki po predpisih o varstvu borcev ali vojaških vojni invalidov ter civilnih invalidov vojne, dohodki od premoženja, preživitine.

- potrdilo o času skupne zaposlitve v obratovalnicah samostojnih obrtnikov v občini Kranj,
- s potrdilom o premoženjskem stanju oz. o dohodku od tega premoženja,
- podatki o dosežanih stanovanjskih razmerah,
- mnenje obrtnika, pri katerem je delavec zaposlen, lahko tudi mnenje krajevne skupnosti,
- udeleženci NOV odločbo o udeležbi v NOV,
- invalidi odločbo o stopnji invalidnosti,
- mlade družine poročni list oziroma potrdilo Centra za socialno delo o izvenzakonski skupnosti,
- vprašalno polo udeleženca razpisa, ki jo dobijo na mestu zbiranja vlog,
- potrdilo o zdravstvenem stanju ali socialnem stanju prosilca, v kolikor prosilec uveljavlja posebne okoliščine,

2. Prosilci za posojilo predložijo tudi:

- prodajno pogodbo za nakup stanovanja ali soinvestitorsko pogodbo,
- gradbeno dovoljenje s tehnično dokumentacijo, pri gradnji prizidka pa še lokacijsko dovoljenje, ki ne sme biti starejše od 10 let,
- potrdilo pristojnega organa občinske skupščine o priglasitvi, z opisom del, ki jih obsega prenova stanovanja oz. stanovanjske hiše,
- predračun prenove stanovanja ali stanovanjske hiše
- zemljiški knjižni izpisek, ki ne sme biti starejši od treh mesecev
- fotokopije posojilnih pogodb za že odobrena posojila za objekt, za katerega prosijo (fotokopije pogodb ob prvem razpisu so že priložene in jih ni ponovno potrebno predložiti, razen manjkajočih),
- dokazilo o namenskem varčevanju

Delavci, ki so že prejeli posojilo iz stanovanjskega sklada delavcev v samostojnem osebni delu v občini Kranj v letu 1989, predložijo samo dokumente, ki so spremenjeni. (Potrdilo o osebnih dohodkih in času skupne zaposlitve v obratovalnici samostojnih obrtnikov, zemljiško knjižni izpisek in novo vprašalno polo udeleženca razpisa)

17. člen

Delavčeva prijava na razpis, v katerem je navedel nekatere podatke oz. predložil dokumentacijo, ki ni resnična, se obravnava tako, kot bi bila prošnja nepravilno vložena ali pa kot prošnja brez potrebnih dokazil za odločanje in se zavrne. Sankcije pri že porabljenem ali odobrenem kreditu se predvidijo s pogodbo.

18. člen

Vse informacije in sprejemanje vlog po tem razpisu opravlja stanovanjski sklad, katerega sedež je v prostorih občinskega sveta Zveze sindikatov Kranj, Trg revolucije 3, vhod št. 4. (Čisto na vrhu) v času uradnih ur vsak torek in četrtek od 15. do 18. ure in ob sredah od 7. do 10. ure od 21. 11. do vključno 6. 12. 1989.

Predsednik sklada
Bojan čepin s. r.

Podarim - dobim postala slovenska nacionalna akcija

Nagrade, vredne 67 milijard

Darilne razglednice za šesto akcijo Podarim - dobim so že na prodaj. Za zdaj je cena razglednice 60.000 dinarjev, vendar jo bodo morali zaradi inflacije povišati. Prvo žrebanje bo že 10. decembra, potem pa še 24. decembra, 7. in 21. januarja, 4. in 18. februarja, 4. marca in nazadnje 18. marca, ko bo finalno žrebanje, in v katerem bodo v igri vse za vsa žrebanja poslane kartice.

Akciji smo torej že šestič zaželeli srečno, zavedajoč se, da brez nje naši smučarji ne bi zmogli držati koraka z močnejšimi, številnejšimi in bogatejšimi državami, obenem pa je množičen nakup darilnih razglednic tudi moralna obveznost za naše smučarje. Tudi na račun te akcije so naši smučarji v minulih petih letih osvojili štiri olimpijske kolajne, tri kristalne globuse za skupne zmage v svetovnih pokalih, osem kolajn na svetovnih prvenstvih, 21 zmag v tekmovanjih za svetovni pokal itd. K temu je treba dodati še številna odličja mlajšega rodu, katerega napredek se tudi sofinancira iz dinarja podarim - dobim.

Ker je nacionalna akcija vsem bolj ali manj znana, samo nekaj glavnih značilnosti letošnje. Darilne razglednice po 60.000 dinarjev so že na prodaj, vendar se utegne cena med akcijo zvišati, zaradi inflacije. Prvo žrebanje bo že 10. decembra, za to in za vsa naslednja pa velja praviloma, da bodo upoštene razglednice, ki bodo prispele na štab akcije 24 ur pred žrebanjem. Kartice, prispele, po 3. marca, pa bodo upoštene samo na finalnem žrebanju. Lani je bilo prodanih 2.357.042 razglednic, v petih letih pa nad 9,2 milijona. Letos bo dobitkov 3519, v vsakem kolu pa jih bo izžrebanih okrog 400, najlepši pa seveda v zadnjem kolu. In kaj bo letos med nagradami, ki so skupaj vredne 67 milijard dinarjev, najmikavnejše: vrstna atrijska hiša in še kopica drugih stanovanjskih enot, 12 avtomobilov, na stotine kosov športne opreme, poljedelski stroji, pohištvo, aparati, denarne nagrade, potovanja itd. Letos bo novost katalog Podarim - dobim, ki ga bo dobilo brezplačno 400.000 slovenskih gospodinjstev.

J. Košnjek

V četrtek začetek kranjskega zimskošportnega sejma

V znamenju jubileja in kakovosti

Kranjski zimskošportni sejem bodo odprli v četrtek, 23. novembra, ob 14.45 na Gorenjskem sejmu v Kranju, odprt pa bo še v nedeljo do 19. ure. Sejem je jubilejni, 15., poudarek je na kakovosti, spremljan pa bo s prodajo nove opreme, ponudbo in prodajo vozovnic za krvavsko, poključsko in druga gorenjska smučišča in predstavitev kranjskih zimskih športov, v soboto ob 20. uri pa bo v dvorani Iskre na Laborah smučarski ples.

Kranjski zbor učiteljev, vaditeljev in trenerjev smučanja, ki organizira tudi tokratni 15. sejem v Kranju, pričakuje, da bo sejemski prag prestopilo najmanj toliko obiskovalcev kot lani (okrog 12.000), obenem pa zagotavlja, da bo po strokovni plati zagotovil kakovosti blaga primerne cene in da povsem neuporabna oprema v prodajo sploh sprejeta ne bo. Pri organizaciji sejma so naleteli na razumevanje sejemске uprave, tako da bo sejem v četrtek odprt med 15. in 19. uro, prav tako tudi v petek, v soboto in nedeljo pa med 9. in 19. uro. Vse dneve bodo sprejemali blago v prodajo, jo ocenili in od prodanega blaga zaračunali 15 odstotkov provizije, sicer pa bo vsak prodajalec, ne glede ali bo prodal ali ne, plačal le vstopnino, ki bo za odrasle 60.000 dinarjev, za otroke pa 30.000 dinarjev. Alpina Kranj, Čevljarna Ratitovec, Ferromoto Ljubljana, Nama Škofja Loka, Slovenijales, Elan in okrog 20 zasebnikov bo prodajalo novo športno opremo, RTC Kravacec bo v predprodaji ponujal za 20 odstotkov cenejšo vozovnico ter sprejemal doplačila za lanske, predstavljena bo turistična ponudba Poključke, prav tako pa se bodo posebej predstavili Korošci, pričakujejo pa tudi ponudbo ostalih gorenjskih smučišč.

Med sejmom bo Ski servis Drago Debeljak v svoji delavnici na osnovi potrdila o na sejmu kupljeni opremi s 30 odstotnim popustom poskrbel za montažo in popravilo smuč in smučarske opreme.

Posebnost sejma bodo posebne informativne predstavitve kranjskega zimskega športa. V petek ob 16. uri bo govora o dejavnosti Zbora vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja Kranj ter Zveze telesnokulturnih organizacij, v soboto ob 11. uri se bodo predstavili kranjski hokejisti, ob 15. uri skakalci, ob 16. uri alpinci z Mojco Dežman na čelu, ob 17. uri pa tekači. Na otvoritev in kasnejše prireditve bodo vabljeni nekdanji kranjski smučarski asi, posebej pa bo poskrbljeno tudi za žejne in lačne. V soboto, 25. novembra, ob 20. uri pa bo v dvorani Iskre na Laborah smučarski ples. Karte po 500.000 dinarjev (vključena je konzumacija z večerjo) bodo prodajali na sejmu. Na prireditvi bodo podelili posebni priznanji mlademu kranjskemu smučarskemu skakalcu Marjanu Kroparju in mladinskemu balinarskemu svetovnemu prvaku v zbijanju Novaku. Pripravljen je tudi srečelov.

J. Košnjek

Novi uspeh slovenskega alpinizma

Klonila je tudi Šiša Pangma

Brnik, 16. novembra - V četrtek je na brniškem letališču na domača tla stopila slovenska alpinistična odprava, ki je povsem osvojila 8046 metrov visoki himalajski vrh Šiša Pangma, ki je del Tibeta, torej Kitajske. Odpravo je vodil prekaljeni poznavalec Himalaje in predsednik komisije za odprave v tuja gorstva Planinske zveze Slovenije Tone Škarja, v njej pa so bili snemalec Matjaž Fištravec, zdravnik dr. Žare Guzej in alpinisti Stane Belak, Filip Bence, Pavle Kozjek, Andrej Štremfelj, dr. Iztok Tomazin, Marko Prezelj in lovec na osemisočake Viki Grošelj. To je bila hitra, majhna in udarna odprava, ki zmore v kratkem času doseči maksimum, kar je sploh prihodnost himalaizma.

Bistveni del naskoka na goro je trajal le 12 dni.

Kozjeku in Štremfelju je uspel izreden podvig: kot prva sta preplezala osrednji steber v severni steni Šiša Pangme. Grošelj in Bence pa sta prišla na vrh tudi po prvenstveni smeri. Dvojici sta to naredili v udarnem, alpskem stilu, brez nepotrebnega zadrževanja na gori. Grošlju je to osmi osemisočak, Bencetu pa prvi, čeprav že leta in leta sodeluje v odpravah, pa mu ta sreča ni bila nikdar dana. Naši so uspeh na Pangmi kronali še z vzponom na 7071 metrov visoki Nyanang Ri, ki doslej še ni bil osvojen. Na njegovo temo so stopili Stane Belak, Filip Bence, Andrej Štremfelj in Pavle Kozjek.

J. K., slika G. Šinik

Šah

Andrej Loc najbližje zmagi

Tržič, 15. novembra - Šahovsko društvo Tržič je priredilo novembrski redni hitropotezni turnir. Igralo je 21 šahistov. Zmagal je Andrej Loc s 16 točkami, za njim pa so uvrstili Matej Keršič 15,5, Martin Aljančič 15, Drago Rabič 14, Srečo Mrvar 13,5 itd.

Do konca letošnjega hitropoteznega prvenstva Tržiča manjka še decembrski turnir, vendar že sedaj kaže, da bo zmagal Andrej Loc, ki po novembrskem turnirju vodi pred Mrvarjem, Keršičem in Andrejem Locem.

J. Kikel

Ligaški izidi ekip Gorenjske

Kranj, 20. novembra - V tokratnih kolih v prvih zveznih in republiških ligah so se ponovno dobro izkazale gorenjske ekipe. Več je bilo zmag kot porazov.

HOKEJ NA LEDU - 1. ZHL - Jesenice : Crvena zvezda 6 : 4 (1 : 0, 2 : 0, 3 : 3), 1. B ZHL - Slavija : Triglav 3 : 5 (0 : 2, 0 : 2, 3 : 1), Jesenice II : Zagreb 10 : 2 (3 : 0, 3 : 0, 4 : 2), Mladost : Bled 9 : 5 (2 : 1, 4 : 2, 3 : 2).

Drevi, v torek, Jeseničani ob 18. uri doma gostijo beograjski Partizan.

ROKOMET - V drugi zvezni ženski rokometni ligi so tokrat igralke Kranja Dupelj v dvorani na Planini po težki igri premagale Ugled in so tako na prvem mestu prvenstvene lestvice. **Kranj Duplje : Ugled 28 : 26 (12 : 13).** **Kranj Duplje** - Lenič, Jelenič 3, Orehar 6, Valant, Bratovč, Bajrovič, Olič 7, Žontar 9, Jerus 2, Mežek, Gradišar 2, Sonc.

Ženska republiška liga - Itas : Alples 30 : 29 (13 : 15). Alples - Kotar, Kežar 7, Zejak, Rupar, Jovanovič, Pohleven 4, Oman 5, Lušina 1, Berce 1, Kalan 8, Trojar. Na lestvici vodi Burja Centrocoop s 14 točkami, Alples je sedmi s sedmimi točkami.

Moška liga - Pomurka Bakovci : Termopol 17 : 19 (7 : 9). Termopol - Peternel, Zorman 5, Sokolov, Berce 5, Nikolič 1, Dolinar 3, Mohorič, Ramovž 4, Cvetkovič 1, Komočar, Marolt. V vodstvu je IUV Usnjaj s 15, Termopol je sedmi s 10 točkami.

KOŠARKA - RKL moški - Mineral Slovan : Triglav 90 : 86 (56 : 43). Triglav Sušič 11, Samar 2, Kastigar 6, Vujadinović 15, Omahen 10, Tadič 12, Jeras 2, Roman Horvat 22, Robert Horvat 6. Vodijo Celjani s 14 točkami, Triglav je četrti s 11.

Ženske - Sentvid : Jesenice 70 : 53 (37 : 25). Jesenice - Zorman 5, Stražišar 14, Trojar 12, Krznarič 9, Halilagić 3, Smičtran 10.

Slovan : Kranj 79 : 85 (45 : 41). Kranj - Žnidar 1, Rakovec 13, Gartner 28, Čufer 24, Zrnič 13, Hodžaj 6.

Ilirija : Odeja Marmor 72 : 60 (35 : 24 - Odeja Marmor) - Kržišnik 16, Baligač 5, Hajnriher 4, Luskovec 9, Bizjak 3, Maček 14, Gorenc 7, Primožič 2.

V vodstvu je Ilirija s 14 točkami, Odeja Marmor je druga s 14, četrti Kranj z 12, desete Jeseničanke s 7 točkami.

KEGLJANJE RKL - moški - Triglav : Slovan 5061 : 5077. Triglav - Oman 861, Šimnovec 824, Cvirn 858, Karun 845, Boštar 829, Sajovic 844. Proletarec : Triglav 5148 : 5000. Triglav - Oman 881, Boštar 816, Cvirn 846, Vehovec 833, Sajovic 830, Karun 794.

Ženske - Triglav : IPOZ Rudar 2344 : 2307 - Triglav - Cej 410, Flajšman 396, Sorn 373, Cof 375, Gašperin 401, Zajc 389. Gorica : Triglav 2380 : 2340 - Triglav - Cej 368, Pirc 379, Sorn 411, Flajšman 390, Cof 390, Zajc 402.

D. Humer

Škofjeloške sindikalne igre

Plavalci in košarkarji

Škofja Loka, 15. novembra - V nadaljevanju 9. škofjeloških sindikalnih športnih iger je bilo v bazenu v Železnikih ekipno tekmovalje v plavanju za moške in ženske. S časom 2:10,95 je zmagala štirilčna ekipa Nika iz Železnikov, drugi so bili Elektromotorji iz Železnikov s časom 2:15,19, tretja pa je bila Alpina s časom 2:16,52. Pri ženskah je premočno zmagal Center usmerjenega izobraževanja s časom 0:57,30, drugo je bilo Obrtno združenje s časom 1:01, tretja pa Vzgojnovarstvena organizacija z časom 1:01,53. Sledijo LTH, Alpetour, Odeja itd.

Šestnajst moških ekip je sodelovalo na košarkarskem sindikalnem tekmovalju. Zmagal je LTH, ki je v finalu premagal Klavdivar z 42 : 23, tretji pa je bil RUŽV po zmagi s 24 : 20 proti Alpini. Sledijo Jelovica, Alpetour, Peks itd. Konec preteklega tedna so bila še zadnja tekmovanja v streljanju, šahu, pikadu in malem nogometu.

M. Kalamar

Hokej na ledu

Zagrebčani in Jeseničani ne popuščajo

Kranj, 21. novembra - Konec preteklega tedna so odigrali 12. kolo v prvi zvezni hokejski ligi. Izidi so bili pričakovani, favoriti so zmagali, Medveščak Gortan in Jesenice pa na prvih dveh mestih nadaljujeta z mrtvim tekom. V petkovem kolu so Jesenice premagale doma Crveno zvezdo s 6 : 4, čeprav so vodile že s 4 : 0 (strelci za Jesenice so bili Šuvak 4, Kopitar in Razinger), Medveščak Partizana s 5 : 1, Olimpija pa na gostovanju Vojvodino z 11 : 1. Medveščak na prvem in Jesenice na drugem mestu imata po 22 točk, Olimpija jih ima 15, Partizan 10, Zvezda 7 in Vojvodina 2. Danes igrajo 13. kolo. Pari so Crvena zvezda : Olimpija, Medveščak : Vojvodina in Jesenice : Partizan. Kranjski Triglav bo igral jutri, 22. decembra, ob 17.30 doma z Jesenicami II.

J. K.

Od decembra do marca v Škofji Loki

Razgibajmo življenje na Podnu

Škofja Loka, 20. novembra - Danes je zadnji dan za prijavo sodelovanja na rekreativnih tekmovanjih, ki jih bo pog geslom Razgibajmo življenje priredila ZTKO Škofja Loka med decembrom in marcem prihodnje leto v športni dvorani na Podnu.

Sistem tekmovanj bo liga sistem ali kombinirano, odvisno od števila prijavljenih moštvev v posamezni panogi. Prijavi se lahko le ekipa, katere člani živijo ali delajo v škofjeloški občini. Pravila tekmovanja bodo pojasnjena in potrjena na sestankih vodij ekip in žrebanjih. Škofjeločani razpisujejo: občinsko prvenstvo v malem nogometu za člane in veterane, občinsko prvenstvo v plavanju za člane in članice, občinsko ligo v namiznem tenisu za člane in članice, občinsko posamično prvenstvo v namiznem tenisu za člane in članice, občinsko prvenstvo v odbojki za člane in članice, občinsko ligo v kegljanju za člane in članice ter posamično prvenstvo za člane in članice. Prijave sprejema ZTKO Škofja Loka, Podlubenik 1 c, telefon 622-463. Prijava mora vsebovati ime panoge, ime, priimek vodje ekipe, njegov naslov in telefon, kategorijo, pri namiznem tenisu je treba še povedati kraj, čas in dan igranja, pri kegljanju pa vodja ekipe odda tudi spisek prostih sobot. Sestanki z vodji ekip ali namestniki bodo v prostorih ZTKO Škofja Loka po naslednjem razporedu: namizni tenis danes ob 18. uri, mali nogomet jutri ob 18. uri, odbojka v četrtek ob 19. uri in kegljanje petek ob 19. uri.

M. Kalamar

Lep pregovorček pravi: »hiti počasi«, v tisti prijazni želji, da nikarte z nezrelo pubertetniško trmo ali zaletavostjo v zadeve, ki jim nisi kos. Mi pa smo vse obrnili na glavo: kjer bi lahko hiteli, se nam vse onegavi in zatika, kjer pa bi bilo pametneje, da bi malo »zaštopali«, šli po zalet in se bolje pripravili na sprint, pa drvimo na vrat na nos.

Recimo: v Evropo zdaj! Saj ni nič narobe, če gre za image in fletne parole, ob katerih nam srček dela tika - taka, mene pa Evropa čaka. Ampak tisti, ki jim v glavi ne manjka nobenega koleščka, vedo, da bo še olala Save preteklo, preden bo srednja Evropa za nas kaj več kot le vremenski pojem. Saj bomo še naprej čez mejo skočili po kakšen kofetek in riž in uvažali pralne stroje za 500 mark in televizorje za 900 mark; firme, ki že zdaj izvažajo, bodo morda vzdržale hudo mednarodno konkurenco; ostali pa, ki si tako želijo na svetovni trg, pa nimajo možnosti - vse dokler jim bo polovico akumulacije požrla državna režija, z nerazvitimi vred.

V Evropo, kamor bi res morali skočiti, nas zares še dolgo ne bo. Kako le, saj smo država, ki ima državni proračun kot zmajevsko glavo s tisoč požrešnimi žreli. Po francoskih merilih bi nas moralo biti 60 milijonov, da bi za silo upravičili tak proračun, ne pa 20 ali 22, kolikor nas zdaj tlači to nesrečno državo. Nič pa ne kaže, da bi bili voljni te zadeve kaj umiriti.

Mi spešimo tam, kjer ni treba - v mitingih, z Bulatoviči, ki grozijo z orožjem, s kosovopoljskim samopovabilom v Ljubljano, s političnim procesom proti Vllasiju. Vse skupaj je ena sama ljuba samoprevara in plemenski primitivizem, ki vsem in vsakomur posebej zapira vrata v tako zaželeno Evropo.

Komu pa mar divjaki, ki v spoznanju, da jih Slovenija res ne mara sprejeti, zdaj pravijo, da bodo vseeno prišli in da bo tekla kri?! Me pa res zanima, čigava? Toliko samopašnosti in nadutosti ni zmožna spraviti skupaj vsa združena Evropa, če le

TEMA TEDNA

COSA NOSTRA

seveda ne gre za terorizem in mafijo. A še cosa - nostra vsaj doslej še nikoli ni strašila in grozila s crknjenimi ribami, zaviti mi v papir celim narodom in narodnostim, ampak samo tistim lastnim mafijcem, ki so se pogrešili zoper njena pravila. Kosovo poljani, ki so središče sveta, z resnico, ki je edina zveličavna, pa slovenskemu narodu kar kri in Šoleviča za izvidnico! Ti in njim podobni so pač žrtve miselnosti, ki jo je štirideset let producirala naša ideologija - zdaj pa ima svoje krvave rezultate! S svojim sistemom in napredkom smo bili »naj« in oh in sploh, alfa in omega in podobne socialistične in samoupravne cirkuške točke, dokler se niso prozorne domine našega kvazi sistema začele podirati. Ostalo ni nič ali pač: marsikaj hudega. Ostale so pogubne iluzije, da je sploh vredno še kaj reševati. Ostala je miselnost, ki se bo morda spremenila čez 33 let - toliko je namreč treba, da zraste nova generacija.

V tem smislu mi ni in ni moč pozabiti sporočila s partijskega sestanka neke v hribovski črnogorski vasi. Leta 1968, ko so Sovjeti okupirali Čehoslovaško, se je vaška partijska celica sestala in protestirala proti tankom v Pragi. Na koncu so v zapisniku ultimativno zapisali: »Če se Rusi v 24 urah ne odstranijo iz Čehoslovaške, se bomo mi, komunisti naše vasi ponovno sestali!«

Kakorkoli so bili ti protesti humani, kažejo, kako so mnogi res mislili, da smo središče planeta. A Sovjeti se iz Čehoslovaške tisti moment, ko so prejeli ultimatum iz ugledne in veleceknjene Jugovine, sploh niso umaknili. Baš nas briga - so rekli. In ostali.

Ampak - Kosovopoljani ali Kosopoljani ali kaj so že, so v treh četrtinah že dosegli svoj namen. Znervirali so ljudi, ki jih je v teh časih pač otročje lahko zživcirati. Za nameček pa še malo okusa po krvi in nastopaštvu ala cosa - nostra: pa imate Evropo zdaj pa človeške pravice pa pravno državo in civilizacijo! Tekla bo kri, če boste še naprej branili Šiptarje pa Vllasija!

Kaj bo, ko bo obveljala pametna Omanova, ki je že davno za Dugo izjavil: Kosovo je za vas slovenska Koroška. Kaj bo, ko bo prišlo spoznanje, koliko neizmerne krivice in hudebe je bilo storjeno mladi Vllasijevi hčeri, ki so ji zaporniške oblasti najprej dovolile obiskati očeta, nato pa ji vstop prepovedali? S podlim izgovorom, da je ne morejo identificirati, ker še nima osebnih izkaznic? Kaj bo, ko se bomo vsi skupaj enkrat za vselej naveličali krvavih pozdravov cose nostre in nedvoumno, s konkretnimi ukrepi sporočili:

Dost mamo tega otroškega vrtca, mi se enostavno ne gremo več...«

D. Sedej

Akrobatski smučarji so navdušili

Na nedavnem smučarskem sejmu SKI - EXPO v Ljubljani so se v petek popoldne na Gospodarskem razstavišču predstavili tudi naši najboljši hotdogarji, kakor jim pravimo.

Predstava je bila odlična, prava paša za oči. Mlado in staro je z navdušenjem pozdravljalo uspešne skoke mladih. Bili so kot žogice, gibčni in presenetljivo spretni, ko so se spuščali po skakalnici in vratomno pristajali na kupih slame pod skakalnico.

Tudi pri nas je vedno več mladih, ki jim »navadno« smučanje med vratici ali smučarija na strminah nikakor ni več zadosti. Če bo sneg, bomo imeli tudi letos na smučiščih možnost videti vedno več smučarjev na mono deski in hot - dogarjev, ki imajo na vseh večjih smučiščih že svoj teren za trening in za skoke. Mladim navdušencem ni ničesar nedosegljivo - samo da je nekaj novega, nekaj nevsakdanjega, nekaj, kar je - super.

Pet članov jugoslovanske reprezentance v akrobatskem smučanju je tako nastopilo na plastični skakalnici. Vse akrobatsko znanje so pokazali Jože Ivačič, Aleš Markun, Matej Voras, Primož Grabnar in Matej Sivka. Direktor naše akrobatske reprezentance je Igor

Naša reprezentanca v akrobatskem smučanju

Prireditveni prostor pred Gospodarskim razstaviščem... Foto: Go-razd Šinik

Takole vratomlono so skakali na »kanvas«...

Kako ven iz slame?

ČVEK

Kaj mislijo moški o ženskah?

Kar štirje od petih moških so prepričani, da ni treba, da se ženska prepusti moškemu že na prvem sestanku. »Če se to zgodi,« pravijo, »potem zveza ne bo dolgo trajala.« Če ženska moškega povabi na kavo, je več kot polovica moških prepričanih, da bo šlo še za nekaj več. Po strokovnih spoznanjih neke ankete moški najprej nekaj napravijo in šele potem o tem tudi razmišljajo.

Ali je Borg nar-koman?

Legenda tenisa Bjorn Borg se bo moral pred sodiščem zagovarjati in ovreči obtožbe svoje nekdane ljubice, da se drogira s kokainom. On pravi, da si je vse skupaj izmislila zato, da bi po ločitvi dobila štiriletnega sina Robina.

Toda ona vztrajno trdi, kako ji je teniški igralec govoril, da je droga zabava in je morala kokain večkrat vreči v stranišče, da se Borg ne bi drogiral in da je zaradi njegovega obnašanja že hotela napraviti samomor.

Male gorenjske vasi

Križna gora

Piše: D. Dolenc

Pet Kalanovih je padlo

Da, Kalanovo hišo je zadela največja nesreča, ki je bila partizanska hiša od prvega dne. 14. decembra 1941 so že bratje Joško, Janko, Polde in Lojze šli v partizane, v Jelovško četo Cankarjevega bataljona. Prvi je padel Joško, na Rovtu nad Crngrobom, 27. marca 1942, kot borec Selške čete, skupaj s Stanetom Žagarjem, potem ko so se vse od dražgoške bitke skrivali pred zasledovalci. Janko in Polde sta padla skupaj, 9. septembra 1942 prav tako kot borec Selške čete. Lojze je bil prav tam hudo ranjen in je umrl potem v Selški dolini. Minka, ki je bila 20. aprila 1942 seljena skupaj z očetom in štirimi sestrami v Nemčijo, je bila 22. marca 1945 ubita pri bombardiranju v Ganzbeheinu. Francka, Anica, Helena in Tilka ter oče so se vrnili iz taborišča. Dvanajst otrok je imela Kalanova mama. Kdo ve, kako bi prenesla smrt svojih petih otrok. Morda je prava sreča, da je umrla pred njimi, da ni doživljala vseh teh strahot.

Ko so Nemci 21. in 22. novembra 1944, prav na včerajš-

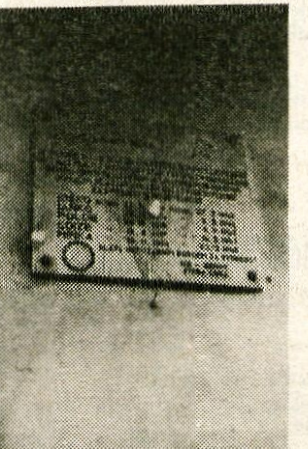

Pri Kalanovih gospodari zdaj mladi rod, Kalanova mama pa pazi svoje vnučke.

mladi pišejo Ravnikar. Na Kalanovi hiši je danes žig loške planinske transverzale. Pogosto se tu ustavljajo planinci, pohodniki, da vzamejo žig in nadaljujejo pot ali proti Lubniku ali proti Joštu.

Včasih je pel koš

Ko se o življenju pred vojno pogovarjam s Šuštarjevo mamo, ugotavlja, da jim pravzaprav ni bilo nič hudega. Saj jim je manjkalo, vse so morali doma pridelati, kajti zaslužkov ni bilo. Mesa niso pojedli toliko kot danes, zadovoljni so bili pa veliko bolj, kot danes, ko imajo

Spominska plošča na Kalanovi hiši spominja na najtežje dni, ki jih je preživljala Križna gora.

vsega preveč. Mučilj so se po njivah, to je res, le koš je pel pri hiši in gare. Danes imajo samo pri njihovi hiši 4 avtomobile in traktor. Hčerka Marinka Krmelj ima svoj kombi, da vozi otroke v šolo. Že petnajsto leto jih vozi, od male šole do 8. razreda. V službe v Škofjo Loko pa se vaščani vozijo vsak po svoje. Nekaj jih je zaposlenih v Iskri v Retečah, po trgovinah, v Jelovici, v LTH. Čista kmetija je ostala samo pri Orataretu in na Cavarju, spodaj, pod vasjo. Če ni preveč suše, je tod pšenica vedno dobro rodila se spominja Šuštarjeva mama. Tudi ajda je dobro delala. Nizka plast zemlje je tod, hitro se pride do peska in skal in tudi hitro se zemlja osuši.

1965. leta je pripeljal prvi avto v vas

Najtesneje so povezani s Škofjo Loko. Vse imajo doli, trgovino v Podlubniku, šolo Petra Kavčiča, gasilce v Stari Loki, pošto, gostilno. No, ob koncu tedna se v družini odčajejo v lovski koči. Cesta, tudi če je vsa narebrana, je zlata vredna. Asfalt bi bil potreben, to je res, toda vseeno je velik napredek. Včasih so otroci morali peš v Škofjo Loko v šolo, na vsako stran je bilo dobro uro. In ko je zbolel otrok, se spominja Kala-

nova mama, ga je morala na rokah nesti vse do Škofje Loke. Iz trgovine so vse le v košu prinesli v vas. 1965. leta so jo kopali, vse do vasi. Tistega leta je tudi prvi avto pripeljal v vas. 1966. so jo potem slovesno odprli. Lani so jo pošteno razširili, utrdili. Morda jo bodo že prihodnje leto asfaltirali. Vse li so telefonov, pred tremi leti so jih dobili. Vse hiše ga imajo. Vodovod imajo napeljan iz Potoka izpod Planice. Včasih so imeli kapnico in ko jo je v vodnjaku zmanjkalo, so hodili na boč. Tri boče so imeli tamle pod vasjo, v bregu. Kako so se namučili z vodo včasih! Posebej pozimi, ko je zmrzovalo in je drselo. Električno so dobili pa že med vojno. Šuštarjevemu avtu je, ko je bil na parah, prve-

mu svetila elektrika. Ko mu je žena umrla leto prej, še sveč niso imeli. »Smrdljivke« - petrolejke so kurili, se spominja Šuštarjeva mama.

Če se boste podali na Križno goro, z avtom ali peš - menda so z vseh vasi pod Križno goro speljane potke na njen vrh - stopite do Mežnarjeve Lojzke. Ona ima ključ od cerkvice sv. Križa. Njena gradnja je poznogotska in v prezbitariju skriva znamenite freske iz legende o sv. Urhu in sv. Korbinijanu, ustanovitelju freisinske škofije. Oltar je baročni, na stropu ladje pa sta naslikani sliki Matije Bradaška iz leta 1900. Izberite si kakšen lep sončni dan. V soncu je Križna gora pravo doživetje, pa naj bo poleti ali pozimi.

Križna gora

POENOSTAVIMO NAŠE SODELOVANJE - Z NOVO OBLIKO pisma zaupanja

Temeljna banka Gorenjske

**MERKUR
KRANJ**

**ZIMA JE
PRED VRATI**

MERKUR VAM NUDI PREMOG:

VELENJSKI LIGNIT - KOSI
BOSANSKI LIGNIT - KREKA - KOCKE
RJAVI PREMOG - TRBOVLJE - KOSI -
SENOVO OREH

prodajna mesta:

KURIVO Naklo
ŽELEZNINA Bled
ŽELEZNINA Radovljica
UNIVERSAL Jesenice
MERCATOR Tržič

*pravi ljudje na
pravih mestih*

JELOVICA

JELOVICA
LESNA INDUSTRIJA p. o.
64220 ŠKOFJA LOKA
KIDRIČEVA 58

Po sklepu delavskega sveta delovne organizacije Jelovica, lesna industrija, Škofja Loka, razpisna komisija **ponovno** razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. POMOČNIK PRI VODENJU DO ZA GOSPODAR-SKE ZADEVE
2. VODENJE TRŽNEGA PODROČJA
3. VODENJE FINANČNO GOSPODARSKEGA PODROČJA

Kandidati za opravljanje razpisanih del in nalog morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in družbenim dogovorom o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini Škofja Loka in drugimi predpisi, izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod 1:

- visoka strokovna izobrazba lesarske, ekonomske, tehniške, pravne ali druge ustrezne smeri
- 5 let delovnih izkušenj na področju vodenja proizvodnih, finančnih in drugih komercialnih opravil

Pod 2:

- visoka strokovna izobrazba ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj na področju komercialnega poslovanja
- aktivno znanje tujega jezika

Pod 3:

- visoka izobrazba ekonomske smeri
- 60 mesecev delovnih izkušenj na področju finančnega poslovanja
- aktivno znanje tujega jezika

Mandat za razpisana dela in naloge traja 4 leta.

Pisne ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh od dneva objave razpisa na naslov: Jelovica, lesna industrija, Škofja Loka, Kidričeva 58, s pripisom področja, za katerega se prijavljajo. Kandidate bomo o imenovanju obvestili v 30 dneh po izteku razpisa.

ŽIVILA KRANJ, n. sol. o.
Naklo, Cesta na Okroglo 3
Delavski svet

razpisuje delain naloge

1. DIREKTORJA PODJETJA
2. POMOČNIKA DIREKTORJA ZA EKONOMSKO PODROČJE
3. POMOČNIKA DIREKTORJA ZA KOMERCIALNO PODROČJE
4. POMOČNIKA DIREKTORJA ZA PODROČJE BLAGOVNEGA PROMETA IN STORITEV
5. POMOČNIKA DIREKTORJA ZA SPLOŠNO PODROČJE

Poleg splošnih pogojev, ki jih določata zakon in družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:

pod 1.

- VII. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske, organizacijske ali pravne smeri
- pet let delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
- organizacijske sposobnosti za vodenje

pod 2.

- VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske smeri
- 3 leta delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
- organizacijske sposobnosti za vodenje

pod 3.

- VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske smeri
- 3 leta delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
- organizacijske sposobnosti za vodenje

pod 4.

- VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske smeri
- 3 leta delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
- organizacijske sposobnosti za vodenje

pod 5.

- VII. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe pravne ali organizacijske smeri
- 3 leta delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
- organizacijske sposobnosti za vodenje

Izbrani kandidati bodo imenovani za 4 leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih izkušenj pošljite v 8 dneh po razpisu na naslov: Živila Kranj, Naklo, Cesta na Okroglo 3. Kandidati za dela in naloge pod zaporedno številko 1 z oznako »za razpisno komisijo«, za ostala pa z oznako »za delavski svet«.

Kandidate za razpisana dela in naloge bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po izbiri.

INTEGRAL

INTEGRAL
DO SAP LJUBLJANA
TOZD Medkrajevni potniški promet
Delavnice in turizem Jesenice

Integral, DO SAP Ljubljana, TOZD Medkrajevni potniški promet, delavnice in turizem Jesenice objavlja prosta dela in naloge:

AVTOKLEPARJA

Pogoj:

- končana IV. stopnja strokovne izobrazbe avtokleparske smeri

in

VOZNIKA

Pogoj:

- poklicni voznik »D« kategorije

Izbrani kandidati bodo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih zaposlitev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

INTEGRAL, TOZD Medkrajevni potniški promet, delavnice in turizem Jesenice, Titova 67.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po poteku roka za zbiranje prijav.

ŽIČNICE
KRANJSKA GORA

REKREACIJSKO TURISTIČNI CENTER
ŽIČNICE KRANJSKA GORA

Odbor za medsebojna delovna razmerja Rekreatijsko turističnega centra Žičnice Kranjska gora objavlja prosta dela in naloge za:

STROJNIKA VLEČNICE (2 delavca)

Pogoj je končana poklicna cena strojne oz. elektro smeri ter opravljen izpit iz varstva pri delu za žičničarje. Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas.

STREŽNIKA (5 delavcev)

Pogoj je opravljen izpit za strežnika ter opravljen izpit iz varstva pri delu za žičničarje. Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas.

REDARJA (5 delavcev)

Pogoj je opravljen izpit za redarja ter znanje smučanja. Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas.

REŠEVALCA (2 delavca)

Pogoj je opravljen izpit za reševalca ter znanje v smučanju. Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas.

Pisne prijave z dokazili naj kandidati v 8 dneh po objavi pošljejo na naslov: Odbor za medsebojna razmerja RTC Žičnice Kranjska gora, Borovška 107, 64280 Kranjska gora.

Trije tatovi v priporu

V eni noči "pregledal" pet hiš

Kranj, 17. novembra - Delavci oddelka za zatiranje kriminalitete pri Upravi za notranje zadeve Kranj so v zadnjih mesecih razvozili več primerov vlomov in tatvin na Gorenjskem.

Kot so povedali na petkovem pogovoru s novinarji, so se najbolj oddahnili prebivalci na območju med Kranjem, Cerkljami in Brnikom, kjer so se od marca pa vse do sredine oktobra kar vrstili vlom v stanovanjske hiše in v avtomobile. Strah občanov je bil še toliko večji, ker je vlomilec "obiškoval" stanovanjske hiše tudi ponoči in ker se je tudi sicer izkazal z učinkovitostjo: v eni noči je "pregledal" tudi po pet hiš. V hiše je prišel v glavnem skozi garaže, lotil pa se ni tudi avtomobilov, ki so bili parkirani ob hiši. Ker naj bi bil na vlomskih pohodih sam, je jemal le gotovino in vrednejše predmete (ure, oblačila...). V nekaterih hišah in avtomobilih ni našel ničesar ali zelo malo, iz drugih se vračal s precej obilnim plenom gotovine, predvsem denarja. Ko so ga sredi oktobra sodelovanju z UNZ Ljubljana - mesto odkrili po enem od vlomov v Ljubljani, se je klobučič začel odpletati. 28-letni S.I. iz Ljubljane, ki je sicer že znanec miličnikov in kriminalistov, je osumljen kar 35 kaznivih dejanj, kar približno ustreza številu vlomov v hiše in avtomobile. Od 15. oktobra dalje je v priporu, kjer čaka

na sojenje.

V priporu je tudi 18-letni K.F. iz okolice Kranja. Od maja dalje je vlomil v najmanj deset avtomobilov na območju Kranja in Trčiča, preiskava pa še ni končana. V avtomobile je prišel tako, da je razbil ali z izvijajem odprl trikotno okence na sprednjih vratih, lotil pa se je tudi ključavnic. Kradel je predvsem avtoradio in kasetofone. Čeprav gre za osemnajstletnika, to ni bil njegov prvi "stik" z miličniki in kriminalisti.

Stari znanec kranjske UNZ je tudi 37-letni S.A., človek brez bivališča in zaposlitve. V radovljiskem priporu je zaradi klateštva pa tudi zato, ker je poskušal iz stanovanjske hiše v Benedikovi ulici v Kranju odpeljati osebni avtomobil. To bi mu bržčas tudi uspelo, če ga ne bi med poskusom zalotil lastnik. S.A. je pobegnil, med begom pa je povzročil nekaj škode kar na dveh hišah. Miličniki PM Kranj so ga kmalu izsledili in tudi prijeli, čeprav se jim je upiral. Kasneje se je izkazalo, da je v isti noči poskušal ukrasti še en avtomobil, sicer pa ga v UNZ Kranj sumijo tudi dveh vlomov v stanovanjski hiši.

C. Z.

Zagorele saje v dimniku

Križe, 18. novembra - Popoldne je Lovro Česen iz Križev klical domače in tržiške gasilce, ker so se v dimniku vžgale saje. Slednji so ogenj zadušili, zvečer pa je Česen opazil tudi, da se kadi s stropa kuhinje tik nad kmečko pečjo. Gasilci so vnovič prihiteli in pogasili grozeče tlenje, dežurali pa so tudi ponoči, da se ne bi pojavilo novo žarišče. V požaru je nastalo za okoli 200 milijonov škoda.

Iztekle kurilno olje

Češnjek, 18. novembra - Ribiški čuvaj iz ribiške družine Domžale, podobor Cerklje, je v potoku Ušica v Češnjeku opazil oljne madeže. Ugotovili so, da je vzrok za onesnaženje potoka iskati v obratu Izolirke v Češnjeku. Tam je iz 50.000-litrskih cisterne izteklo predvidoma okoli 200 litrov olja, ker niso zaprli varnostnega ventila cevi, po kateri je kurilno olje teklo v peč. Kurilno olje je iz cevi, ki so že precej dotrajane, saj so jih izdelali in napeljali leta 1962, iztekalo v jarek meteoritnih voda, ki je prek dvorišča obrata speljal v potok Ušica. Ventil so zaprli, izteklo olje pa deloma zadržali tako, da so zajezili meteoritni kanal. Odvezli so tudi vzorce vode iz kanala in iz potoka Ušice, inšpekcije pa še raziskujejo, kakšne so posledice onesnaženja.

Poceniti neosvinčni bencin

Večina evropskih držav, kjer posvečajo varstvu okolja vse več skrbi, prodaja neosvinčni motorni bencin ceneje kot navadni super bencin. Pri nas je žal še vedno drugače. Zato je republiški komite za energetiko SRS naslovil od letošnjega poletja dalje kar tri zahteve zveznemu sekretariatu za te zadeve, da se pri zveznem izvršnem svetu zavzame za drugačno politiko cen pogonskih goriv.

Komite se zavzema, da ne bi bila cenovna politika le proračunsko usmerjena, ampak bi odražala tudi zahteve po varovanju okolja. Po njegovem predlogu naj bi bila drobno prodajna cena neosvinčenega bencina nižja ali kvečjemu enaka drobnoprodajni ceni motornega super bencina. Ker dosedanja prizadevanja v tej smeri niso rodila sadov, slovenski izvršni svet podpira pobudo, da bi to vprašanje sprožili tudi delegati v zvezni skupščini.

Zaenkrat prodaja neosvinčen bencin le 22 odstotkov vseh bencinskih črpalk v naši republiki. Prihodnje leto naj bi se v Sloveniji pridružilo pri tej nalogi še 5 do 8 črpalk. Sedaj uporablja pri nas motorni bencin 98, ki ima maksimalno dovoljeno vsebnost svineca 0,60 g/liter, več kot 90 odstotkov vseh vozil z Otto motorji.

Žal ni ekološko problematičen le navadni bencin, ki mu dodajajo svinec zaradi doseganja visokega oktanskega števila. Iz istih razlogov je v bencinu brez svineca povečana vsebnost aromata, med katerimi je tudi benzen. Njegova slaba stran je hlapljivost, ki prihaja do izraza tako pri pretakanju kot pri uporabi goriva. Ker sta tako benzen kot njegov produkt zgorevanja benzinopiren karcinogen, je v tujini limitirana vsebnost benzena na 5 odstotkov. V deželah EGS in ZDA si obenem prizadevajo za ekološko čistejšo sestavo neosvinčenega bencina. Pri nas pa bo seveda treba pospešiti ob prodaji neosvinčenega bencina tudi proizvodnjo in prodajo avtomobilov s katalizatorji, ki omogočajo uporabo takega bencina.

S. Saje

Na kmečkem turizmu zbolelo 13 ljudi

Bacil trihineloze je bil v suhih klobasah

Žirovski vrh, novembra - V loški občini je prejšnji teden 13 ljudi zbolelo za trihinelozo, osem se jih zdravi na infektološki kliniki v Ljubljani, vendar niso več v resni nevarnosti. Zastrupili so se s suhihmi klobasami, ki so jih jedli pri Alojzu Erznovniku v Žirovskem vrhu, ki se ukvarja s kmečkim turizmom. Inšpekcija je pregledala vzorce mesa na turistični kmetiji in za nekaj časa prepovedala prodajo.

V žirovsko-veterinarskem zavodu so že potrdili, da je vzorec odvzetega mesa okužen s trihinelozo. Suhe klobase, v katerih je bil bacil trihineloze, so bile verjetno narejene iz mesa prašičev, pripeljanih iz drugega dela države, saj v Sloveniji letos niso zaznali niti enega primera te bolezni pri živalih, zaklanih v domačih klavnicah. Največ prijavljenih primerov te bolezni je bilo zadnjih nekaj mesecev omenjenih v ožji Srbiji, Vojvodini in Bosni. Zato domnevajo, da so bili tudi prašiči iz Žirovskega vrha kupljeni v Srbiji, najbrž na območju Sabca. Prve pojave trihineloze so v državi zaznali že leta 1986, ko so na republiški veterinarski upravi izdali tudi posebno navodilo za preprečevanje in zatiranje te bolezni, med njimi tudi predpis, da morajo vsi, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom, dati pregledati meso za-

klanih živali, ki so jih kupili drugje.

Ob okužbi gostov kmečkega turizma v Žirovskem vrhu je veterinarska uprava v bojazni, da bi se okužba s trihinelozo pojavila tudi kje drugje, na vse občine naslovila navodilo za poostren nadzor pri zakolu živali in prodaji mesa, bodisi da gre za domače kolone ali pa prodaji mesa prašičev, zaklanih kje drugje v državi.

V zadnjih letih so v Sloveniji zaznali 11 primerov obolenosti za trihinelozo, in sicer od leta 1985 do 1987. Vsi oboleni so jedli meso ali mesne izdelke druge v državi ali pa ga tam kupili. Sicer pa se s trihinelozo lahko okuži izključno z mesom domačega in divjega prašiča, če je le-to slabo pečeno, in z izdelki iz tega mesa. Zdravljenje bolezni je dolgotrajno, saj traja ponekod tudi do dva meseca.

NESREČE

Mopedist sekal ovine

Bašelj, 17. novembra - Na lokalni cesti med Bašljem in Trstenikom se je primerila prometna nesreča, v kateri je bil povzročitelj, 14-letni mopedist Gregor R. iz Bašlje, hudo ranjen. Na makadamski cesti blizu Babnega vrta je sekal ovine, ko mu je nasproti pripeljal osebni avto z 22-letno voznico Drago Markun iz Babnega vrta za krmilom. Slednja je zavirala, da z mopedistom ne bi trčila, vendar nesreče ni mogla preprečiti. Mopedista je trk odbil na rob ceste, kjer je obležal ranjen.

D. Ž.

Izsilil prednost

Radovljica, 19. novembra - Pri odcepu z magistralne ceste pri Radovljici sta trčila avtomobila, ker je eden od voznikov izsilil prednost drugemu. 23-letni Andrej Semilajac iz Ljubljane je pripeljal po odcepu z magistralne in v križišču s prednostno lokalno cesto Radovljica - Nova vas zapeljal nanjo, ne da bi upošteval znak »stop«. Iz radovljiske smeri je tedaj pripeljala voznica Julijana Vengar, stara 69 let, iz Radovljice. Ker ji je Semilajac zaprl pot, ga je skušala obvoziti po levem voznem pasu, vendar ji ni uspelo. Avtomobila sta čelno trčila, pri tem pa je sopotnik Ingenuin Vengar, star 73 let, iz Radovljice, utrpel hujše rane.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Vidno pijan

Pri Zlati ribi v Kranju se je pod večer ustavil Jasmin in naročil kavo in sadjevec. Čeprav je bil očitno pijan in bi mu torej pripadala le kava, so mu ustrezljivo nalili tudi »nula tri«. Šele ko je začel obkladati natakarka z žaljivkami in ko mu denar ni hotel iz rok, so doumeli zmotu. Tedaj so poklicali milico, naj posreduje.

Prespal v konkurenčnem hotelu

V hotelu Bor v Predvorju se prav nič ne boje konkurence. Ko je ondan tam razgrajal in se nedostojno vedel eden od hotelških gostov, so ga javili milici. Ponj so prišli močje v modrem in ga odpeljali. Prenočil in strežnil se je v njihovih nočitvenih zmogljivostih.

Sporni glasbeni okusi

Okusi so različni, tudi glasbeni. To vedo tudi v klubu Sora v Škofji Loki, kjer strežijo tudi z muziko. Zadržali pa se je izkazalo, da prav vsem ne morejo ustreči. Eden od gostov je namreč zahteval narodno muziko, in sicer v pristnem južnjaškem melosu. Ker je niso imeli, je razočarani glasbeni sladokusec udaril najbližjega kriveca za to gostinsko pomanjkljivost, natakarka.

Trije veličastni

Ko je šel škofjeloški miličnik zadnjič mimo avtobusne postaje, mu je pozornost pritegnil hrup iz tamkajšnjega bifeja. Vstopil je in zalotil trojico mož, ki so se obkladali z udarci. S pomočjo kolegov je trojko obkladal in odvedel na milico, kjer naj bi se jim izkazali alkoholni hlapi. Tudi natakarka, ki je točil že vinjenim, je ni prav poceni odnesel.

Še ponoči ga vleče v tovarno

Pozno ponoči je Jeseničan pri vratarju na Koroški Beli hotel priti v Železarno. Kdove, ali ga je tjakaj sredi noči gnala volja do dela ali pa morda zaužiti alkohol. Miličniki niso nič spraševali, pač pa so ga ročno strpali v svoje prostore za pridržanje. Tam je čez nekaj časa začel tožiti, da ga boli trebuh. Priklicali so zdravnika, vendar ta ni našel kake usodne bolezni.

Prekinjena turneja

Tomaž je najprej zganjal teater v restavraciji Turist na Jesenicah. Uniformirani fantje ga tam niso našli, ker je pravi čas odšel, zato pa so ga pobrali ob cesti na Javorniku, od koder so mu pomagali na postajo milice. Potepuška žilica pa mu ni dala miru, zato je odloč odšel v bife Maričič. Tam pa je zgrmel po stopnicah, tako da se je njegova nočna turneja končala v zdravstvenem domu.

Izpriječenci ali bolniki?

Kaj se je, denimo, avgustovskega dne motalo v glavi Jeseničana, ki je zvalil v stanovanje 13-letno deklico, jo slekel in se ob tem sam spolno igral? Le kaj se je dogajalo s Trčičanom, ki je v okolici Podnarta javno izkazoval deklicam svojo moškost, na Kokrici se izdajal za učitelja telovadbe, ki tudi na cesti rad pogleda, ali imajo deklice dres, spet drugje pa jim "spretno" pomagal plezat na drevo? Le kaj bi, recimo, storili starši, če bi v gozdu zalotili moškega, ki bi poskušal spolno občevati z njihovo štiriletno hčerko, kot se je junija letos zgodilo na Gorenjskem? Je ta svet še normalen, bi se verjetno vprašal vsakdo, ko bi zvedel za primer iz Trčiča, ko je poročni moški zvalil v stanovanje 14-letno deklico, ji vrtil pornografske filme, jo slekel in jo spustil šele tedaj, ko mu je zagrozila, da bo vse povedala njegovi ženi? Kje so meje človeške pokvarjenosti in nemorale, so se bržčas septembra spraševali v Križah, ko je "nekdo" odpeljal v gozd deklico, stari osem in deset let, ju slekel in otipaval ter ju spustil šele tedaj, ko sta začeli jokati...

Ob takšnih in podobnih primerih nam gre lahko resnično na jok - ne zaradi spolnih izpriječencev, ampak zavoljo staršev in "žrtev", ki v takšnih in podobnih primerih doživljajo hude duševne stiske. Čeprav poskušajo delavci organov za notranje zadeve, tožilci, sodniki, novinarji in vsi drugi, ki po službeni dolžnosti zvedo za primere posilstev in drugih oblik spolnega izživljanja, zavarovati dobro ime, čast in dostojanstvo nedolžnih žrtev, pa se vedno najdejo tudi takšni, ki kršijo "zakon molčečnosti" in brez posluha za etiko in moralo širijo vesti od hiše do hiše in skrbijo, da žig, pritisnjen na nedolžne žrtve, ne zbledi tako hitro. Prav strah, da ne bi o "primeru" zvedeli sosede, sorodniki, znanci, vaščani - skratka javnost in najbližja okolica, je med žrtvami in njihovim najožjim sorodstvom največji. Delavci organov za notranje zadeve in sodnih organov pa so - razumljivo - precej zadržani tudi, ko gre za imena in javno obsojanje "napadalcev". Med njimi namreč niso le spolni izpriječenci, pokvarjenci, nemoralneži in razuzdanci, ampak tudi (duševni, spolni) bolniki, s katerimi bi se morale povsem resno ukvarjati zdravniške službe.

C. Zaplotnik

Za svoj žep

Kranj, 17. novembra - D.K. z Bohinjske Bele se bo moral zagovarjati na sodišču, ker ga utemeljeno sumijo, da je kot blagajnik v radovljiskih enoti Alpetoura v času od julija do oktobra spravil v svoj žep okrog 170 milijonov dinarjev. Na eni od avtobusnih postaj na Gorenjskem je od sprevednikov sprejemal denar, pri seštevanju pa se je večkrat zmotil oz. je popravil zneske, ki so jih izračunali sprevedniki. Na oddelku za zatiranje kriminalitete pri UNZ Kranj so povedali, da D.K. tokrat ni prišel prvič navzkriž z zakoni.

V Upravi za notranje zadeve Kranj zbirajo obvestila o Marjanu Tomažiču iz Gorenje vasi, ker ga utemeljeno sumijo, da je goljufal občane. Obljubljal jim je devize, pobiral dinarske predjme, deviz pa jim ni preskrbel. Ker v UNZ Kranj domnevajo, da je na tak način ogoljufal več občanov, jih naprošajo, da se zgledajo na najbližji postaji milice ali na UNZ Kranj (tel. 22-171, int. 236).

Donosna popoldanska "obrt"

Pridelava konoplje in izdelava napitka

Kranj, 17. novembra - 25-letni M.S. iz Kranja je v priporu v Ljubljani, ker si je ob redni zaposlitvi omislil tudi precej donosno popoldansko "obrt" - pridelavo konoplje in izdelavo napitka iz makovih glav.

Kot so povedali na oddelku za zatiranje kriminalitete pri Upravi za notranje zadeve Kranj, je konopoljo prideloval na več parcelah v okolici Kranja. Pridelavek je bil očitno kar dober, saj so pri njem doma našli 1,84 kilograma konopolje prve kvalitete; sicer pa predvidevajo, da je bilo najmanj toliko tudi drugorazredne. Konoplje ni prodajal sam, ampak je le dobro razpredel mrežo odjemalcev, ki so poskrbeli, da je prišla v "prave roke". Pri tem poslu je bil natančen in si je celo zapisoval, koliko jo je dal komu. Da je bila popoldanska "obrt" donosna, dovolj pove podatek, da je bilo treba za čez konoplje odšteti 600 nemških mark.

Ko so delavci kranjske UNZ obiskali M.S. na njegovem domu, so odkrili tudi dobro opremljen laboratorij, v katerem je iz makovih glav "kuhal" napitek, ki je vseboval kofein in kodein; odjemalci pa so spet poskrbeli, da so stekleničke in steklenice, napolnjene s tekočino, prišle do porabnikov. Da se je M.S. nameraval še naprej resno ukvarjati s "kuhanjem" napitka, med drugim dokazuje tudi to, da so pri njem našli šest vreč makovih glav.

M.S., ki tudi sam rad poseže po "trdi drogi", se bo na sodišču zagovarjal zaradi nedovoljene proizvodnje in prometa z mamili (245. člen kazenskega zakona SFRJ).

C. Z.

Človek nenehno išče novo. Včasih mu ta iskanja uspevajo, drugič ne. Neuspehi so povezani z negotovostjo in obotavljivostjo, uspehi pa z občutki podjetnega nemira in s pravočasnostjo v odločitvah, ki gledajo naprej. Pri tem je človek lahko sam ali v uspešni in zanesljivi družbi.

Nekateri so za ženske, nekateri za pijačo, nekateri hazardirajo, drugi životarijo,

NEKATERI PA SO ZA BIZNIS

O vas vemo, da ste samostojni in podjetni, ozirate se za naložbami, ki bi se vam obrestovale in za partnerjem, ki bi mu zaupali. V Meblu vemo, kaj so uspehi. Naše ime in izdelke pozna mnogo ljudi doma in po svetu. Upravičeno smo ponosni nanje.

Pripravljeni smo skupaj z vami razmišljati o novih, višjih in trajnih oblikah sodelovanja, ki bi bilo grajeno na čistih računih in profitno motivirano. Z vašo zagnanostjo in našimi izkušnjami nismo daleč od uspeha.

Ne odlašajte in nas pokličite na telefonsko številko 065/22-611 ali 065/23-711. Tovariš Jože Sivec vas bo podrobno seznanil o naši nameri. Ugotovili boste, da se vaša in naša zamisel koristno dopolnjujeta.

Med nami in vami bodi črka zakona in duh zaupanja

MEBLO

**MERKUR
KRANJ**

**30 % POPUST
BOGATA IZBIRA**

**NAJMANJŠA
VREDNOST
NAKUPA
5.000.000.- DIN**

**POPUST VELJA PRI
PLAČILU Z GOTOVINO**

**NUDIMO TUDI 15 % POPUSTA
ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG
IN PRI PLAČILU S KREDITNO KARTICO**

POSODA
BELA TEHNIKA
MALI
GOSPODINJSKI APARATI
TV APARATI - ANTENE
MOTORJI IN KOLES
ROČNO ORODJE
ELEKTRIČNO ROČNO ORODJE
VARILNI APARATI
VODOINSTALACIJSKI MATERIAL
CENTRALNO OGREVANJE
TELEFONSKI APARATI

*pravi ljudje na
pravih mestih*

GRADIS ŠKOFJA LOKA
TOZD LESNO INDUSTRIJSKI OBRAT ŠKOFJA LOKA, n. sol. o.

**UGODNO
POPUST 10 - 20 %
za izdelke iz masivnega lesa**

- ladijski pod
- balkonske ograje
- stopnišni in okrasni elementi ter panoramske za-
- steklene stene

OBIŠČITE NAS VSAK DELOVNIK OD 6. - 14. URE
SE PRIPOROČAMO
Tel. 064-632-181

**KMETIJA
ODPRTIH
VRAT**

**KOŠČEK NEBA
v strešnem oknu**

Mira Redovljica tel. 75-036

PETROL

SOZD PETROL LJUBLJANA
DO TRGOVINA Z NAFTNIMI DERIVATI LJUBLJANA
TOE KRANJ
Cesta Staneta Žagarja 30
64000 Kranj

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. PRODAJALCA NAFTNIH DERIVATOV za b. s. Kranjska gora (1 delavec)
2. 3 PRODAJALCE na b. s. na področju Kranja
3. VZDRŽEVALCA - KURIRJA

Pogoji:

- Pod 1. in 2. - SSI trgovske smeri ali KV delavec
- Pod 3. - SSI strojne ali elektro smeri
- 2 leti delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom 42 ur tedensko. Poskusna doba traja 3 mesece.

Rok za prijavo na gornji naslov je 8 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po objavi.

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodajna PEČ na olje, PEČ na plin in 80-litrski BOJLER. 39-376 17183
Prodajna črna-bel TV gorenje. 22-861 17186
Prodajna barvni TV iskra. 622-575 17191
Prodajna pomivalno KORITO in ŠTEDILNIK kiperbusch. 22-113 17195
Prodajna črna-bel TV, star 2 leti. Snedec, 45-301 17203
Prodajna barvni TV gorenje, še zapakirana. Zlatka Hadžić, Mlakarjeva 14, Šenčur, 21-734 17215
Prodajna novo termoakumulacijsko PEČ, 3,5 kW, 20 odstotkov ceneje. 46-230 17235
Prodajna termoakumulacijsko PEČ, 2 kW. Zevnik, Hrastje 123, Kranj 17246
Prodajna 9 let star barvni TV iskra, daljinsko vodenje. Informacije na 620-858 17248
VIDEOREKORDER blaupunkt, kvaliteten, nov, ugodno prodam. 80-628 17253

GRADBENI MATERIAL

Ugodno prodajna novo PEČ in BOJLER za centralno kurjavo. 632-051 17184
Prodajna 2.000 kosov sive strešne OPEKE Dravograd. Koder, Sp. Duplje 45 17216
Prodajna 80 kvad. m. OPAŽA, šir. 5 cm. Cena zelo ugodno. Miro Prodrik, Vodopivčeva 16, Kranj 17231
Prodajna gradbeni MATERIAL ali zamenjam za avto. Naslov v oglašnem oddelku. 17270

VOZILA

Prodajna VW hrošč, letnik 1974. 46-227 17044
R 12, letnik 1971, skoraj odtimer, odlično ohranjen, 1. lastnik, registriran do junija 1990, samo 72.000 km, prodajna. Bernik, Sorška 4, Škofja Loka 17161
Prodajna CITROEN GS, letnik 1980. 28-647 17188
Prodajna Z 750, letnik 1978. 45-478 17189
Ugodno prodajna Z 101, letnik 1982, garažirana, zelo ohranjena in GARAZO na Jesenicah, na Plavžu, komunalno čiščena. 81-109 17190
Z JUGO 1.1, letnik 1987, 18.000 km, registriran do oktobra 1990, ugodno prodajna. Informacije na 88-795, od 17. ure dalje 17192
Prodajna Z 101, letnik 1978, registrirana do marca 1990. 82-371 17200
Ugodno prodajna GOLF bencinar, bele barve, letnik 1987. Danica Gorenjc, Selo 44, Bled 17201
Prodajna JETTO diesel, stara 2 meseca, rdeče barve, z dodatno opremo. Turk, Cankarjeva 46, Radovljica 17202
Ugodno prodajna Z 101, letnik 1977, registrirana do julija 1990. 52-250 17205
Z 750, letnik 1973, vozna, registrirana, prodajna za 15 mio. Čopova 2, Jesenice 17206
Prodajna JUGO 45, letnik 1986. Cena 5.500 DEM. 50-336 17209
Prodajna Z 850, letnik 1984, 1. registracija marca 1985. 79-093 17211
Prodajna VARTBURG karavan, letnik 1981 in TRAME dimenzije 12x14-800. Spodnje Bitnje 31, Mlinar, Žabnica 17213

PRODAJALNA GROBOVŠEK IZ KOKRE
VAM NUDI PO UGODNIH CENAH:
DOMAČO JELENOVO SALAMO,
DOMAČO KONJSKO SALAMO,
DOMAČO SVINJSKO SALAMO,
DOMAČE KRANJSKE KLOBASE,
DOMAČE KRVAVICE,
DOMAČE LOVSKE KLOBASE
SE PRIPOROČAMO ZA OBISK!

Prodajna GOLF diesel, letnik 87. Zg. Duplje 16
GOLF JGL diesel, S paket, bele barve, letnik november 1984, registriran do novembra 1990, prodajna za 9.500 DEM. 622-209 17222

Ugodno prodajna JUGO 45, letnik 1981, prevoženih 75.000 km. Informacije na 24-217, ves dan 17224

Prodajna Z 750, letnik 1975, registrirana do julija 1990. Informacije na 721-391, od 6. do 14. ure 17226

Prodajna JUGO 45 AX, star 18 mesecev. 74-117 17230

GOLF, letnik 1979, prodajna ali zamenjam za Jugo. Jože Benedičič, Srednje brdo 10, Gorenja vas 17236

CITROEN 1.3 super, letnik 1979, prodajna. Cena ugodna. 77-510 17237

Prodajna avto SIMCA 1600 GLS, letnik 1979. Šiško naselje 51, 23-860 17238

Prodajna Z 101, letnik 1987. 39-063 17239

Oddajna VRSTNI RED za Jugo kor. 45. Rok dobave decembra. Vojglje 53, Šenčur, 49-234 17240

Prodajna JUGO 45, letnik april 1989. Janez Kos, Javorje 40, Poljane, 65-111 17241

Prodajna 126 P, letnik 1982, prevoženih 25.000 km. Sp. Brnik 55, Cerklje 17242

Prodajna osebni avto Z 101, letnik 1974, v nevoznom stanju, celo ali po delih. 70-727, po 19. uri 17243

Prodajna Z 750, letnik 1979, generalno obnovljena karoserija in motor. 33-839 17250

Prodajna GOLF diesel, S paket, letnik 1984. 46-510 17256

Prodajna Z 750, letnik 1981. Fister, Češnjica 10, Podnart 17258

Prodajna ali zamenjam BMW 320, 1. registracija 1978. Hozjan, Predoslje 133/b, Kranj 17260

Zelo dobro ohranjen R 4, letnik 1983, prodajna za 4.500 DEM. Korjenčan, Gregorčičeva 7, Kranj 17261

Prodajna starejši letnik VW 1300. Atonič, Moše Pijade 15, Kranj, 23-988 17264

Prodajna fiat 126 P, letnik 1982. Delavska 18, Kranj 17265

Prodajna GOLF diesel, letnik 1984, prevoženih 59.000 km. Koroska 6, Lesce 17266

GOLF JL, letnik 1980, dobro ohranjen, oranžne barve, 65.000 km, prodajna za 5300 DEM. 82-529 17267

Prodajna JUGO 45, letnik 1985, 34.000 km in zamrzovalno SKRINJO 250 litrov. Česen, Struževce 81, Kranj 17271

Prodajna Z 101, po delih. 46-379, popoldan 17272

Prodajna Z 101 GT 55, letnik 1984, registrirana do novembra 1990. Cena 4.900 DEM. 620-955, popoldne 17275

BT 50 S, letnik 1988, ugodno prodajna. 78-236 17279

Poceni prodajna dve zimski GUMI za 126 P. 48-545 17280

OSTALO

Za simbolično ceno oddajna dekliška OBLAČILA, za starost od 10 let naprej. M. Pijade 17, stan. 9, Kranj 17043
Zaradi selitve nujno in poceni prodajna KAMP PRIKOLICO adria 380. Anton Rodeš, Savska loka 5, Kranj 17193

ŠMARJETNA GORA
četrtak, 23. 11. 1989,
GREENTOWN
JAZZ BAND
petek, 24. 11. 1989,
ansambel
VICTORY s
solistom Stanetom
Vidmarjem
sobota, 25. 11. 1989,
ansambel
VICTORY.
Vabljeni

Prodajna otroško POSTELJO z jogijem. 33-054 17194

GARAŽO oddajna v najem. Polica 15, Naklo 17212

Kotno SEDEŽNO GARNITURO, stara 4 leta (razteljiv kavč, kotni element in dva enoseda), prodajna. Prevoz do 50 km. 41-138 17249

Prodajna dve otroški POSTELJI. Hrastje 76, Kranj, 33-539 17262

Prodajna 4 betonske STEBRE za kozolec. Jože Krmelj, Sv. Andrej 14, Škofja Loka 17276

KUPIM

Kupim BIKCA simentalca, starega do 3 tedne. 061/611-527 17197

Kupim avstrijski OBRAČALNIK, rabljen. 48-026 17207

Kupim smrekovo HLODOVINO. 061/612-919 17214

OBVESTILA

POPRAVLJAMO TV sprejemnike. Informacije na 39-886, od 9. do 18. ure. Se priporočamo! 15931

POSESTI

V Poljanski dolini prodajna manjša PARCELO, primerno za vikend. 28-973 17228

V Radovljici najamem GARAŽO. Nudim predplačilo. 74-349 17238

V najem oddajna GARAŽO v Škofji Loki. 622-532 17247

RAZNO PRODAJ

Ugodno prodajna REPO in ŠTEDILNIK kiperbusch. 38-223 17219

Prodajna zelo dobro ohranjen APN in italijanski parni ČISTILEC. 42-686 17232

Prodajna novo TEA PEČ, 2 kW, malo rabljeno TEAL PEČ 3 kW ter ŠKODO 105 S, letnik 1981. 25-687 17234

Z 750 S, letnik marec 1978, prodajna za 700 DEM in brzorezne STRUŽNE NOŽE, malo rabljene, poceni prodajna. 66-270, vsak dan od 18. do 20. ure 17259

Ugodno prodajna barvni TV, star 1 leto in 4 GUME 165x13. 633-510 17268

Prodajna plastični ČOLN z motorjem tomos 4,5 in PRIKOLICO. 79-598 17277

Prodajna GOSTINSKI INVENTAR. "Bife Kalvarija", Delavska 23, Kranj 17185

STAN.OPREMA

Prodajna GOSTINSKI INVENTAR. "Bife Kalvarija", Delavska 23, Kranj 17185

Zelo ugodno prodajna novo OMA-RO, 4,5 m ITISOMA in klubsko MIZICO. Ogled po 15. uri. Cirilova 10, Kranj - Orehek 17210

Prodajna SEDEŽNO GARNITURO. 26-998 17244

Ugodno prodajna SEDEŽNO GARNITURO. 35-145 17257

STANOVANJA

Zakonskem oddajna SOBO. Predplačilo za 1 leto. Velesovska c. 89, Senčur 17218

Mamica z otrokom nujno išče manjše STANOVANJE ali SOBO s souporabo kopalnice, v Škofji Loki. Nudim tudi pomoč v gospodinjstvu. 631-685, dopoldne 17221

Eno in pol sobno STANOVANJE, 52 kvad. m., komfortno, centralna, topla voda, v Celju, zamenjam za podobno, ali starejše, v Kranju. 35-217 17229

V Senčurju oddajna SOBO družini. Informacije: Nedeljko Božkan, Tomšičeva 18, Kranj 17245

Najamem SOBO ali GARSONJERO, na relaciji Radovljica - Jesenice. Naslov v oglašnem oddelku. 17251

ZAPOSLOTITVE

Za pobiranje prednaročil za vodnika naravne medicine in nege na domu, imamo še nekaj prostih honorarnih mest. Tedensko izplačilo. 73-349, zvečer 16908

Zasebna trgovina vam nudi honorarno DELO. Šifra: IZDELEK ZA VSAKO HIŠO 17220

Spretnem ženskam oddajna DELO na dom. 33-754 17254

Delo dobi izkušena ŠIVILJA z overlookom in industrijskim šivalnim strojem. 24-720, od 18. do 20. ure 17255

V Naklem nudimo popoldansko honorarno DELO, čiščenje poslovnih prostorov. Zaželjene mlajše upokojenke. 25-457, od 18 do 20 ure 17269

ŽIVALI

Prodajna KRAVO z mlekom, četrto tele. Danica Mulej, Sp. Lipnica 27, Kamna gorica 17196

Prodajna 180 kg težkega PRAŠIČA za zakol. Marjan Tomič, Grajska 46, Bled 17198

Prodajna ZAJCE, pasme nemški lišec. 82-371 17199

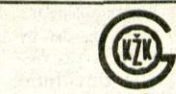
Podarim dveipol leti staro NEMŠKO OVČARKO. 631-168 17208

Prodajna PRAŠIČE za zakol. Bašelj 16, Predvdor, 45-329 17217

Prodajna BIKCA za plemo. 45-787 17223

Prodajna PRAŠIČE, težke od 30 do 180 kg. Posavec 123, Podnart 17274

Prodajna KRAVO in TELICO za zakol. Ana Grošelj, Dobje 2, Poljane 17278

KMETOVALCI POZOR!
Na obratu Hrastje imate možnost kupiti plemenske teličke (črno bele pasme) težke od 200 - 250 kg, ter krave prvotelke.
Informacije: 064-21-252

V petek, 1. decembra, Gorenjski Glas zaradi praznikov ne bo izšel, zato oddajte male oglase za torkovo številko. Se priporočamo! Uredništvo

VELIKA IZBIRA IN ZELO UGODNE CENE

SLD

AUTOERSATZTEILE
UNTERLOIBL 41
TEL.: 9943-4227-4204
(PETNAJST KM OD LJUBLJANE, NA LEVI STRANI OB GLAVNI CESTI V SMERI PROTI CELOVCU)

● NADOMESTNI DELI ZA VSA VOZILA
● KAROSERJSKI DELI
● SERVISNI DELI
● NADOMESTNI DELI ZA MOTOR
● DODATNA OPREMA

FILTRI ZAVORNE OBLAGE
AVTOBATERIJA IZPUŠNE CEVI
AVTO HI-FI BRISALCI
ZVOČNIKI ZASČITA IN
PREPROGE NEGA
PREVLEKE AVTOMOBILA

NAROČILA TUDI PO TELEFONU. EKSPRESNA DOBAVA.

POSTREŽBA V SLOVENŠČINI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, tašče in sestrične

FRANCKE TIČAR

roj. Kuhar

se zahvaljujemo dobrim sosedom iz Grada in Cerkelj, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem iz Iskre Kibernetike — TOZD TSD Galvanika in znanec, ki so nam v težkih dneh pomagali, ji darovali toliko lepega cvetja, izrekli besede sožalja, se prišli posloviti od nje in jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Belehariju za dolgoletno zdravljenje in g. župniku za opravljen obred. Zahvala tudi organistu, Jožetu Ogrinu za zapete žalostinke ter zvonarjem iz Grada in Cerkelj.

VSI NJENI

Grad, 10. novembra 1989

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče, brat in stric

FRANC KODER

iz Sp. Dupelj 45

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znanec, sosedom za pomoč, izraženo sožalje in podarjeno cvetje. Hvala kolektivu Zlit, Skupščini občine Kranj, OŠ Lucijan Seljak za podarjene vence in izraze sožalja. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem za zapete žalostinke in vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti.

ŽALUJOČI: žena Marija, hčerka Nada z družino, sin Franci z družino in ostalo sorodstvo

Duplje, 11. novembra 1989

V SPOMIN

Danes mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

JOŽE MANFREDA

Pepi z Bohinjske Bele 104

Naš dom je ostal tih in samotni, a poln lepih spominov na skupna leta. Vsem, ki ste mu v življenju namenili dobre besede in misli ter ohranjate spomin na njegovo človeško toplino in vedrino, iskrena hvala.

Pogrešamo te!
Žena in otroci

ZAHVALA

Še vedno čutim svetlobo v svojih očeh in v dolgih, težkih nočeh ono srečo, ki sveti v nas sama in jo je nekoč v tistih davnih srečnih dneh prižgala naša MAMA!

Ob bridki in prerani smrti nadvse ljubljene mame, sestre in tete

MARJETE PETERNEL

roj. Gerkman, pr. por. Kern

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znanec in prijateljem, ki so nam v težkih dneh kakorkoli pomagali, sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje in jo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo zdravnikom hematološkega oddelka UKC in ostalim lečečim zdravnikom, delavcem SGP Gradbinec, SIP servisu Lah Klanec, delavcem RTC Krvavec, centru za socialno delo Kranj, Društvu upokojencev in invalidov ter prečastiti duhovščini za izrečene poslovilne besede in opravljen pogrebni obred. Vsem iskrena hvala!

ŽALUJOČI: sinova Peter in Jože ter ostalo sorodstvo

Pšata, 11. novembra 1989

UGODNA PRODAJA NAJRAZLIČNEJŠIH TKANIN PO ZELO DOSTOPNIH CENAH

blago za novoletne prte in pogrinke, modna posteljnina, izvojni deseni

Informativno prodajni center
Kranj,
Prešernova 1, tel. 25-168

Modna hiša Pristava Bled,
Cesta svobode 22, tel. 77-528 int. 207

TEKSTILINDUS KRANJ

Ustanoviteljici nista poravnavali obveznosti

Služba pravne pomoči naj se ukine!

Jesenice, 16. oktobra - Skupščini občine Radovljica in Jesenice sta leta 1983 ustanovili službo pravne pomoči, da bi nudila pomoč vsem, ki so pravne pomoči potrebni. Pravno pomoč naj bi občani plačevali, hkrati pa naj bi služba nudila brezplačno pomoč tistim občanom, ki so zaradi slabega premoženjskega stanja oproščeni plačevanja sodnih taks.

Služba je čez dve leti postala delovna organizacija, z dvema zaposlenima pravnikoma in je sredstva za brezplačne pravne pomoči prejela iz občinskega proračuna ustanoviteljic.

A v letu 1987 so se odnosi med ustanoviteljico (Jesenica-mi) in službo pravne pomoči močno ohladili. Jeseničani so namreč menili, da s proračunskimi sredstvi ni bilo možno pokriti zahtevkov službe pravne pomoči. Izvršni svet skupščine občine je zahteval, da je treba določiti letni obseg nudenja brezplačne pomoči in je celo ugotovil, da pravna pomoč ni uspela. Priporočil je, naj si ustvarijo več lastnih dohodkov in da bo financiral le »nudenje informacij in napotil v pavšalnem znesku«. Ne nazadnje so prišli do tega, da ima pravno pomoč že sindikat. Ko sta pravnik predlagala, da se služba pravne pomoči zaradi neustreznosti pomoči ustanoviteljic ukine, so se na Jesenicah nemudoma strinjali, tudi z ugotovitvijo, da se bo tako delno razbremenil tudi občinski proračun.

Tako jeseniška ustanoviteljica. Pri službi pravne pomoči pa so navedli še nekaj dejstev, ki ustanoviteljicam res niso v čast. Pravi, da sta se Radovljica in Jesenice kot ustanoviteljici odločili za sistem dotacij in jih po prostem poudarku iz leta v leto povečevali. Nista se držali dogovora - še posebej ne Jesenice - da poravnata stroške brezplačne pravne pomoči. Delavci pravne pomoči so večkrat, tudi z zadnjim opominom pred tožbo, zahtevali plačilo razlike, a pogovori so bili dolgo trajni in neplodni. Na službi pravne pomoči so bili prikrajšani: občina Jesenice je letos nakazala 45 milijonov dinarjev, vrednost pravnih informacij pa je po veljavni odvetniški tarifi znašala 210 milijonov dinarjev.

Pravnikoma ni ostalo drugega, kot da predlagata ustanoviteljicama, ki obveznosti nista izpolnjevali, da se služba pravne pomoči ukine.

Jeseniški izvršni svet bo o tem problemu razpravljal na eni prihodnjih sej, a že zdaj je jasno, da bodo najbolj prizadeti spet tisti, ki so pri nas vedno in ne-

nehno prizadeti. Tisti, ki nimajo denarja, da bi si lahko privoščili odvetnika. Pri občinskem sindikalnem svetu pa bi že zdaj kazalo, da bi v pravni posvetovalnici imeli še enega pravnika, saj so v uradnih urah pred vrati kar dolge vrste. Kaj so za občinski proračun res tako ogromno breme stroški za brezplačno pomoč tistim, ki morajo tudi s posebnim potrdili pokazati, da so reveži?

D. Sedej

Predavanje o zdravih zeliščih

Lesce, novembra - Krajevna organizacija Rdečega križa Lesce prireja zanimivo predavanje o zdravih zeliščih in njih uporabi, ki bo v četrtek, 23. novembra, ob 17. uri v avli Osnovne šole F.S. Finžgar Lesce. Predaval bo dipl. ing. Milan Budimirovič iz Ljubljane. Predavanje bo spremljano z diapozitivi, hkrati pa bodo poslušalci lahko pokusili tople zdravilne čaje. Po predavanju bo predavatelj odgovarjal tudi na razna vprašanja.

Človek človeku človek

Kranj, 17. novembra - V eni najbolj množičnih krajevnih organizacij Rdečega križa v kranjski občini, pri Vodovodnem stolpu, za konec leta vsakokrat pripravijo srečanje krvodajalcev in se jim tako oddolžijo za humano dejanje. Pri Vodovodnem stolpu, kjer živi več kot 4500 polnoletnih ljudi, je bilo leta 1987 kar 3759 članov Rdečega križa, kri pa je darovalo 350 kranjancov. Čeprav vsa leta presegajo plan, ki ga jim v krvodajalstvu predpišejo v občinskem odboru, zadnja leta krvodajalstvo upada. Zato bodo morali pritegniti več mladih prostovoljcev. Zdaj pa prostovoljno krvodajalstvo sloni na tistih, ki imajo v krvodajalski knjižici že 10, 15, 20 in več darovanj. Na petkovi proslavi so 46 takim stebrom podelili priznanja.

Marija Stanjko:

»Dvajsetkrat sem doslej darovala kri, vsako leto dvakrat. Osem let pa sem tudi odbornica v Rdečem križu. Za oboje sta me navdušila zdaj že pokojna tovariš Skumavec in svak Matevž Stanjko. Čeprav sem že dolga leta krvodajalka, nameravam to še ostati, saj z zdravjem nimam težav. Za krvodajalstvo pa sem navdušila tudi sina in hčer. Škoda le, ker se za to humano dejanje ne odloča več mladih.«

Friderik Bajželj:

»Prvič sem dal kri pri vojaki leta 1963. Ko sem se naselil v krajevni skupnosti Vodovodni stolp, sem bil nekaj let odbornik, k čemu me je napeljal še pokojni tovariš Skumavec. Tedaj sem se udeleževal tudi krvodajalskih akcij.«

Tudi žena je nekajkrat darovala kri, potem pa je to zaradi zdravja opustila. Meni zdravje dobro služi, zato tudi zdaj, ko sem dal kri dvajsetkrat, še ne mislim odnehati. Bolje da kri dajem, kot da bi jo sam potreboval.«

Jože Zdešar:

»Tudi jaz sem dvajsetkratni krvodajalec. Odkar sem v pokolu, dajem kri enkrat do dvakrat letno. Darujem jo, ker sem solidaren človek, pa naj gre za pomoč ljudem pri gradnji ali za krvodajalstvo. Tudi vsi moji otroci so krvodajalci. To humano dejanje bi moral storiti vsak zdrav človek, saj mu ne škoduje, medtem ko drugemu zelo koristi. Sam nisem nikdar potreboval krvi, pač pa moja pokojna hči. Še vedno sem zdrav, vendar bom zdaj s krvodajalstvom prenehal.«

Franc Oražem:

»Prve krvodajalske akcije, ki sem se jih udeleževal, so potekale še v tovarniški ambulanti, nato pa smo krvodajalci odhajali v Ljubljano. Do danes sem kri dal že šestindvajsetkrat. Tudi žena, sina in nekaj znancev sem pritegnil v naše vrste. Dokler mi bodo hoteli jemati kri, bom pripravljen na to solidarno dejanje. Slišim pa tudi za primere, ko naši ljudje odhajajo čez mejo in dajejo kri za denar. To zelo obsojam.«

D. Z. Žlebir
Foto: F. Perdan

Opravičilo

Ker so nam v petek v tiskarni Delo nekaj več kot tisoč Gorenjskih glasov zelo slabo stiskali, ga nekaterim naročnikom nismo poslali, nekateri (zlasti v Kranju) pa so dobili spaccanega. Vsem, ki so dobili slabega ali ga niso prejeli, ga pošiljamo danes. Hvala za razumevanje.

Uredništvo

Tečaja ročnih del

Šenčur, Lesce novembra - Danes, v torek, 21. novembra, ob 18. uri se bo v Šenčurju začel tečaj pletenja, ki ga bo vodila odlična pletilja Kristina Tušek. Tečaj organizira Turistično društvo Šenčur, potekal pa bo enkrat tedensko do konca februarja. Najboljši primerki tečajnic bodo razstavljeni na razstavi ročnih del ob 8. marcu. Turistično društvo vabi vse Šenčurjanke in okoličanke, da se naučijo marsikaj lepega in koristnega.

Jutri, v sredo, 22. novembra, ob 17. uri se bo tudi v Družbenem centru Lesce začel začetni tečaj ročnih del. Tečajji bodo vsako sredo, Rdeči križ Lesce pa nanj vabi vse žene in dekleta iz Lesc in okolice, ki imajo željo naučiti se česa koristnega.

D. D.

Kje se bo širila Škofja Loka

Peščeni hrib, če...

Škofja Loka, 20. novembra - Občinski izvršni svet je pred dnevi dobil na mizo analizo možnih lokacij za nadaljnjo stanovanjsko gradnjo v Škofji Loki. Iz nje lahko razberemo, da ima mesto, ki je obkroženo s kmetijskimi površinami, dovoljenje kmetijev za širitev na manj kvalitetnih površinah Kamnitnika, Peščenega hriba, v Hrastnici in na Dolenčevem vrtu. V strokovni oceni je dana prednost Peščnemu hribu, vendar bi bilo zaradi »strokovno pravičnega načrtovanja«² soseske potrebno poseči tudi na del prvovrstne kmetijske zemlje...

Izvršni svet je za usklajevanje s kmetijci določil mesec dni, da se »usklajevanje«² ne bi, podobno kot za Kamnitnik, vleklo dve leti, nazadnje pa iz

vsega skupaj spet nič ne bi bilo. Prav zaradi slabe izkušnje s Kamnitnikom pa si ne moremo kaj, da ne bi občeudovali nenaadne vztrajnosti škofioloških

načrtovalcev prostora, ki bi na vsak način radi pojedli tudi kos prepovedanega sadu. Najbrž imajo prav, ko pravijo, da bi bila satelitska naselja s po nekaj hišami (kakršna dovoljuje kmetijska zemljiška politika) nelogična, draga in da bi komunalna infrastruktura, ki bi jo bilo treba vleči po prvovrstni kmetijski zemlji, naredila tej zemlji več škode kot prvotno načrtovano zaokroženo naselje. Vendar pa se je najbolje čimprej sprijazniti, da je kmetijska zemlja zaščitena in da bo v prihodnje še bolj varovana, četudi kmetijsko zemljiške skupnosti ne bo več. »Kmetijci«² so dovolili pozidavo 17,4 hektara Kamnitnika in 8,9 hektara Peščenega hriba. Na njih bi po načrtih lahko zraslo 820 stanovanj v hišah in blokih za več kot 3000 Škofjeločanov. To ni tako malo.

O draginji pa tole. Komunalna ureditev zemljišča niti zdaj ni poceni. Prav Škofjeločani ob različnih predlogih prostorske ureditve radi poudarjajo, da cena v denarju ne odtehta cene za zdravo okolje, kulturno dediščino, estetski videz ali plodno zemljo. Prav gotovo bi odšteli tudi nekaj več denarja za urejeno stanovanjsko parcelo na slabši zemlji.

Zato nikakor ni sprejemljiv zadnji od sklepov izvršnega sveta, ki pravi, da v primeru, če usklajitev s »kmetijci«² ne bo uspešna, ni strokovnega predloga za širitev mesta Škofja Loka in s tem površin za stanovanjsko gradnjo.

H. Jelovčan

Novinarski večer

sobota, 25. novembra, ob 19. uri
v Domu krajevne skupnosti v Ratečah.

Podelili bomo priznanje Gorenjskega glasa krajevni skupnosti Rateče-Planica.

Pokrovitelj
LB TBC Kranj

Za inkubator zbranega že polovico denarja

Plebiscitarni odziv na klic v sili

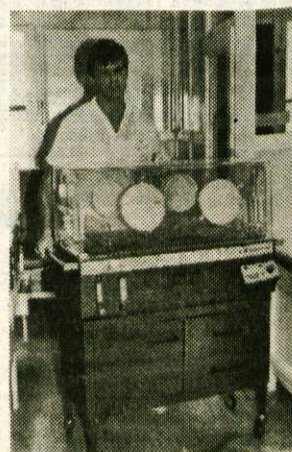
Jesenice, 17. novembra - Minulo nedeljo začeta akcija zbiranja denarja za nov inkubator v jeseniški porodnišnici je med ljudmi nalezljiva na presenetljiv odziv. Ljudje so do konca tedna prispevali že okoli 700 milijonov, polovico za nov inkubator potrebnega denarja.

Akcija je minuli teden stekla na pobudo znanega slovenskega dobrotnika Ivana Krambergerja, ki je v nedeljo sodeloval v oddaji jeseniškega radia in je na račun tamkajšnje porodnišnice položil prvih 84 milijonov. Prvi darovalci so se oglašali kar na radio in dodobra segreli telefone, nekateri so denar prinašali neposredno v bolnišnico, zato so tamkaj kar se da hitro odprli žiro račun, pri Ljubljanski banki pa so se tudi dogovorili, da darovalci svoje prispevke lahko vpišejo neposredno pri bančnih okencih. Tudi jeseniška pošta je pri akciji pokazala veliko mero razumevanja, saj v omenjeni akciji ne obračunava poštnine.

»Medicini tak način zbiranja denarja za nove aparature ni ravno v čast, vendar smo na oddelku za porodništvo in ginekologijo jeseniške bolnišnice nadvse presenečeni, celo ganjeni nad tolikšnim odzivom lu-

di,«² nam je povedal predstojnik oddelka Branislav Vladikovič. »Brez pomoči ljudi od Jesenic do Ljubljane in celo iz drugih slovenskih krajev, si najbrž še ne bi mogli prav kmalu privoščiti nakupa novega inkubatorja. Sedanja sta stara namreč že 14 in 17 let, slednjega zaradi dotrajanosti ne smemo več uporabljati. Ker v jeseniški porodnišnici desetina novorojenih otrok potrebuje inkubator, o nakupu novega ne gre pomisljati. Brez nesebične pomoči ljudi si ga verjetno ne bi mogli kmalu privoščiti.«

Novi inkubator bo jeseniško bolnišnico veljal okoli 40.000 nemških mark. Hkrati s posamezniki, ki nakazujejo denar na žiro račun, so se za prispevke odločili tudi v gorenjskih delovnih organizacijah. Solidarnostno akcijo za jeseniški inkubator je na drugem koncu Slovenije sprožil tudi mariborski Večer, medtem ko sta Jaka

Vrstnika - Sandi, pripravnik v jeseniški bolnišnici, in oslužen 17-letni inkubator.

Jeraša, baritonist ljubljanske opere, po rodu pa Jeseničan, in blejski ansambel Karavanke, ponudila dobrodelna koncerta. Prispevke nakazujte na ŽIRO RAČUN: 51530-603-31205 / Bolnica Jesenice (za inkubator).

D. Z. Žlebir
Foto: F. Perdan